

5-9-8-6-

REGVM, CONSVLVM, DICTA-
TORVM, AC CENSORVM ROMANORVM
FASTI, VNA CVM TRIUMPHIS ACTIS,
A ROMVLO REGE VSQVE AD
T. I. CAESAREM,

Carolo Sigonio Auctore.

Eiusdem de Nominibus Romanorum liber.

Kalendarium uetus Romanum, è marmore descriptum : & Pauli
Manutij de ueterum dierum ordine opinio, eiusdemquē inter-
pretatio literarum, quæ in Kalendario non ita faciles ad intelli-
gendum uidebantur.

VENETIIS, M. D. L V.

Apud Paulum Manutium, Aldi F.

Cum priuilegio Illustris. Senatus Veneti,
in annos X X.

REGVM CONSVLVM DICTA

TORVM AC DIGNITATVM ROMANARVM

ETIAM IN OMNIBUS PARTIBUS

ET IN OMNIBUS PARTIBUS

ET IN OMNIBUS PARTIBUS

Carolo Quinto Imperatori

Carolo Quinto Imperatori

Carolo Quinto Imperatori

Carolo Quinto Imperatori

Carolo Quinto Imperatori

Carolo Quinto Imperatori

Carolo Quinto Imperatori

Carolo Quinto Imperatori

Carolo Quinto Imperatori

ACTVM est à me sane libenter, ut, cum edendi essent Romani fasti, & lapidibus Capitolinis descripi, adiungerem ad eos calendarium; ex quo ratio dierum, pro ea, quæ olim Romæ fuit, consuetudine, tota patet. atque in hanc me uoluntatem, uel cupiditatem potius, primum ea, quam & mea sponte, & patris exemplo semper spectavi, publica literarum utilitas, deinde etiam Caroli Sigonii, iuri optimi, & ab omni profusus iniqui animi labe puri, singularis doctrina deduxit. putavi enim, id quod res est, futurum, ut ad calendarium ex fastorum societate commendationis tantum accederet, quantum ad ipsos fastos & Sigonii studio, ingenioq; esse adiunctum, qui diligenter additamenta ipsius, & in ea commentarium, qui propediem edetur, plenissimum legerit, facile cognosceret. non enim illa supplementa, quæ in lapidibus illis, unde fastos habemus, desiderantur, ex Liuiio, aut Dionysio, aut ex duobus tribusue præterea libris, quos etiam leuiter eruditi homines in manibus habent, colliguntur. non est id, ut rudes antiquitatis homines existimant, ioculare quiddam. opera hæc quidem esset, non industria. & operæ quis laudem tribuit, cum in tempore duntaxat posita sit? industria uero non ab ingenio, non ab intentione quadam mentis abest: itaque iure laudatur, quod si satis esset historiam semel aut iterum legendo percurrere; nemo esset, cui Romanarum rerum notitiam assidue biennii trienniiue studio comprehendere uniuersam non liceret: in qua tamen ego iam per decennium defudor et, quo diligentius ea ipsa, quæ legi sæpissime, cogitatione retracto, eo cernius, quantum in hoc genere sit difficultatis, intelligo. itaque opto, ut, quæ alii collegerunt, omnes edant statim, & mihi hanc laudem præcipere conentur. uideo enim fuisse nonnullos, qui, meis scriptis ad huius scientiæ studium aliquot ab hinc annis excitati, & indicibus eorum librorum, de quibus edendis cogitare me, iam diu polliceor, animaduersis, quasi quodam lumine ad ineundam studiorum uiam proplato, ambitione præcipites, dum anteire nobis uolunt, in maximos, maximeq; pudendos errores inciderunt. quorum alios alii peritiores, nulla facta mora; alios ipsi fortasse, non eos quidem nominatum, significatione tamen satis aperta, ne omnino debita laude fraudentur, aliquando resellemus. Redeo ad Sigonium. Ille uero, cum, inspectis antiquis libris, lapidibus, nummis, nomina magistratuum uetustate uel amissa prorsus inuenit, uel mutila perfecit; cum fastorum partem, alienum in locum translatam, in suam sedem retulit; cum censuras, cum triumphos addidit, & trunco quasi corpori sua membra restituit; nihil ponuit difficilius, nihil, in quo maiorem à bonis bonarumq; literarum studiis hominibus inire gratiam posset. hoc enim libro, hoc, inquam, quem nos edimus, (nam incohata quis perfectus anteponat?) qui res Romanas curant, horis fere singulis utantur necesse est. itaque eum qui literis à me poscebant superioribus mensibus, amici homines aliquot ex Hispania, plures ex Gallia, & Germania; hoc adscribebant omnes, cum Caroli Sigonii supplementis, quorum à me uoluntati satisfactum esse, uehementer gaudeo, eoq; magis, quod adiunxi, quod fortasse non expectabant, non poscebant certe, calendarium, utile illud quidem dierum causa, quorum in eo genera distinguuntur; sed uilius ob id aliquatulo, quod ad comitia, iudicia, senatum, Romana denique omnia, qui coniectura ingenioq; ualebunt, multam inde scientiam deriuabunt.

VANATIS, M. D. L V.

The New York Public Library, Astor Lenox Tilden Foundation, is a non-profit organization that has been serving the community since 1897. It is one of the largest and most comprehensive libraries in the world, with over 50 million volumes and a vast collection of rare books and manuscripts. The library is open to all, and its collections are available to researchers, students, and the general public. The library's mission is to provide access to knowledge and to promote the study and appreciation of literature and the arts. The library's collections are organized into several departments, including the Department of Manuscripts and Rare Books, the Department of Printed Books, and the Department of Periodicals. The library's collections are constantly growing, and it is always seeking new acquisitions to add to its holdings. The library's collections are available to all, and its mission is to provide access to knowledge and to promote the study and appreciation of literature and the arts.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y. 10017
LIBRARY OF THE
NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y. 10017

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ROMANI Populi res domi, forisq; gestas, HERCVLES DVX POTENTISSIME, qui hoc tempore scribere, aut aliquo pacto literis illustrare aggredimur, ii mihi demum videntur in has potissimum duas posse hominum reprehensiones incurrere, nam & ab iis, qui eas satis habere splendoris ex antiquorum monumentis putat, impudentia; & ab iis, qui amissa earum ornamenta nulla restitui ratione posse censent, imprudentia; ne accusentur, eis valde pertimescendum est. Impudentis enim iudicabunt esse, ea, quæ T. Lanius, ac Dionysius Alicarnassensis, ceterique Romanarum antiquitatum scriptores gravissime, ornatisimè, quæ tractantur, velle attingere; imprudentis vero, quæ tenebris vetustatis oppressa prorsus obsoleverunt, ea sine antiquorum monumentorum ope aggredi renouare. Me vero tantū abest, ut harum huiusmodi reprehensionum suspicio ullo unquam tempore perturbaret, ut nullum grauius, aut maius studium esse duxerim, in quo ipse uel uberiore aliorum cum utilitate, uel nonnulla mea etiam cum laude, si qua modo mea potest esse laus, elaborarem. præsertim vero, si aut alia ratione iisdem de rebus scriberem, ac præci alii fecerunt, aut quæ veteribus eorum monumentis uel deletis, uel deprauatis obscurissimis his temporibus facta sunt, quantum per ea, quæ supersunt, illorum fragmenta licet, illuminarem. neque enim ignorare te arbitror, DVX MAXIME, fatis nescio quo Populi R. misero contigisse, ut quo quique de rebus eius gestis accuratissime, atque elegantissime scripserat, illius maxime libros hoc tempore, aut omnino desideremus, aut magna ex parte mutilatos, & corruptos habeamus. Hac igitur ratione adductus, cum totam magistratuum Romanorum descriptionem annuum labantem, & inconstantem, eandemque multis partibus imperfectam apud omnes scriptores esse intelligerem, cumque summam in annis ab Vrbe condita numerandis eorum diffusionem, & errorem esse animaduertirem, suscepi laborem hoc tempore omnibus, ut putavi, futurum utilissimum; ut de magistratibus Romanorum pro annorum ipsorum ratione describerem, deq; illorum triumphis breuiter ea traderem, quæ mihi diutius, ac diligentius requirerent ea, quæ relicta sunt, antiquitatis monumenta suppeditarent. Hoc enim si fecissem, speravi me totam Populi R. historiam, quam plerique superioribus temporibus carpiunt tractant, breuiter uno quasi corpore posse completi; cuius cognitio cum perse iucundissima, tum uero etiam ad Latinos scriptores illustrandos, quod fieri maxime cupiebam, quam accommodatissima esset futura. Hoc igitur dicere non dubitabo, me ut ad hunc laborem accederem, primum communi utilitate adductum fuisse; deinde uero cum iam rem eissem ipsam aggressus, Dei quodammodo ipsius uoluntate commotum, in eam acris in dies incohibuisse. Nam cum in hac descriptione veterum & scriptorum, & lapidum amissa monumenta desiderarem: tum diuino credo esse consilio factum, primum, ut Dionysius, ac Dio, quos auctores græce loquentes iam pridem incredibili legendi cupiditate flagrabam, aut certe eorum scriptorum particula græcis literis exarata ex Gallis in Italiam afferretur. deinde uero, ut eodem propè etiam tempore Romæ in foro ipso Romano uetustissimorum marmorum fragmenta quæ dam effoderentur, atque in Capitolio exponerentur, in quibus hæc ferè magistratuum ratio, quam ipse animo designaueram, iamq; inchoaueram, erat incisa. Quorum fragmentorum exemplum satis accurate, quantum ego intelligere poteram, à Bartholomæo Marliano descriptum cum legissem; ac quanta inde percipi utilitas posset, animaduertissem; incredibile est, quantum ad eam, quam inchoaueram descriptionem perficiendam fuerim inflammatus. Neque uero tantummodo ad id, quod illustraui, absolendum sum inflammatus, sed ad mutandum etiam, quod initio ceperam, consilium ea sum lectione impulsus. Nam cum Prætores, Tribunos pl. Aediles curules, aliosq; eiusmodi magistratus annuos à principio colligere instituissem; eos tamen omnes his notatis marmorum inscriptionibus mihi omittoendos esse decreui: partim, quod auctorum eorum, quos habemus, incuria me reperire omnes posse distidebam, partim, quod in his item marmoribus eos esse prætermittendos intelligebam. Abunde autem satisfactum iri huic parti putavi, si Regum, Consulum, & Dictatorum fastos una cum eorum triumphis ex annorum ordine distinctos notassem. quam potissimum rationem illi mihi uidebantur, qui his olim incidendis marmoribus præfuerant, studiosissime conseruasse. Quorum cum ego diligenter, & in illis describendis magistratibus incredibilem quandam historiam Romanarum scientiam admirarer; feci illud, ut non solum eorum marmorum testimonia ad hos, quos institueram, fastos conscribendos adhiberem, sed eodem etiam tempore illa, quæ fracta, & plurimis in locis exesa erant elissa, quoad possem, restituerem. Itaque hoc facto, quo omnibus meior labo-
rior

stior esset, atque eodem etiam tempore, & utilitatis aliorum, & meæ diligentiz rationem habere-
rem, marmorum uerba maioribus, mea uero ut minoribus literis distinguerentur curavi. In eo
uero tantum ab illorum ratione recessi, quod triumphos, quos illi separarim inciderant, ipse sub
annuis magistratibus collocaui; nimirum eo consilio, ut qui hæc nostra legissent, uno quasi aspe-
ctu omnia iniuncti anni maxime memorabilia Populi R. facta cognoscerent. Cum autem hanc totam
descriptionem à Romulo Rege usque ad Ti. Cæsarem per octingentos ferme annos perduxissem,
atque in ea conscribenda uariis annalium, lapidum, & nummorum ueterum testimoniis usus es-
sem, tum uisum est, quo omnibus magis ea, quæ scripseram probarem, librum adiungere; in
quo cum rationem singularem earum rerum omnium redderem, quæ à me in magistratibus, &
triumphis digerendis essent scriptæ, tum etiam, quæ in fragmentis horum Capitolinorum, ut dixi,
marmorum essent incisa parim explicarem, parim etiam uetustorum scriptorum, quor quos
habemus, sententia confirmarem. Itaque hic liber omnem propè Romanæ rationem historiz
continere uidetur. Etenim in eo non solum hæc omnia, quæ in Fastis, & Triumphis descripta
sunt, ueterum auctorum testimonio comprobamus, sed si quando illi parum nobis diligentes in
historiz expositione uideantur fuisse, notamus; si qua inter eos de re, aut de annis controuersa
sit, non omittimus; de nominum Romanorum causis, usuque latissime disputamus; clarissi-
mam, atque antiquissimam quamque familiam ferè à stirpe describimus, quique in ea clari uiri
fuerint, & magistratus ceperint, subteximus. ex qua descriptione facile illustrium uiuorum, eo-
rumque præsertim, quos tantopere admirari solemus, certissimæ propagines cognoscuntur. At-
que ex his quidem rebus omnibus, quantum nos prodesse uoluerimus aliis, apparebit. neque enim
omnino quantam capiebamus, consequi propter manca ipsa (ut dixi) Romanarum rerum monu-
menta potuimus. Quòd si nobis uita suppeditauerit, atque Deus ipse nostris corporis aspirauerit,
non uereor, ne hæc ipsa, quæ nunc etiam multis paribus imperfecta eduntur, longe omnium per-
fectissima aliquando ad posterum eodem operam uic uariante perueniant. Cui quidem rei polli-
ceor me, quoad potero, nullo unquam tempore defuturum. Hoc autem, quod nunc editur,
DUX POTENTISSIMUS ego in tuo potissimum clarissimo nomine diuulgari, atque
apparere non solum uolui, sed id etiam facere me debere existimaui. Neque enim uideo, cui po-
tius oculi mei fructus dedicem, quam tibi, cuius præsertim singulari prudentia, & milii, & ceteris,
qui in isto tuo beato degunt imperio pacate, quieteque in hoc eiusmodi literarum curriculo hec uet-

lari. Atque etiam sic intelligo, ut omnem superiorem literarum calamitatem in eos iure,

qui tum terris imperabant, esse translatam, quorum uictoria omnium bonarum artium

studia labefactata sorduerant, ita omnem earum restitutionem, quæ his tempo-
ribus facta est, in hos merito, qui nunc terras regunt, esse conferendam;

quorum singulari in gubernandis regionibus sapientia hæc ipsa studia

non solum omnino reparata, sed etiam multo, quam ante fue-
rant, splendidiore facta esse uidentur. Ex quorum tu nu-

mero omnium hominum iudicio uisus es haud extre-

mum locum semper obtinuisse. Ut utamen

res est, me certe, cum iam pridem & me,

meaque omnia tibi, in cuius impe-

rio & natus, & educatus sum,

consecrauerim, hos etiam

paruulos ingenii, at-

que indultis

meæ qua

si fec-

tus

quosdam dedicasse, atque auctoritatis tuæ grauissimo

numine fultos in uulgus edidisse, nunquam po-

nitebit. Vale. Mutinæ. Id. Mart.

M. D. L.

REGVM, CONSVLVM, Dictatorum, ac Censorum Romano- RVM FASTI, VNA CVM TRIVMPHIS ACTIS,

A ROMVLO REGE VSQVE AD TL CAESAREM.

CAROLO SIGONIO AVCTORE.

R E G E S.

Romulus Rex Regnat	Annos. XXXVII.
Romulus Rex. De Caeninibus. Et Antemnatis primus Triumphant	Anno. V. C. 1111.
Idemque spolia opima retulit Caeninensium Rege Acroae interfecit.	
Romulus Rex. 11. De Cemerinis.	Anno. XVI. K. Sextilib.
Romulus Rex. 111. De Veientibus. Et Fidenatibus.	An. // Idib. Octob.
Interreges Regnant	Annum. I.
Numa Pompilius Pomponis F. Rex. Regnat	Annos. XLIII.
Tullus Hostilius Hosti. F. Hosti. N. Rex. Regnat	Annos. XXXII.
Tullus Hostilius Hosti. F. Hosti. N. Rex. De Albaneis.	An. ////
Tullus Hostilius Hosti. F. Hosti. N. Rex. 11. De Fidenatibus.	An. ////
Tullus Hostilius Hosti. F. Hosti. N. Rex. 111. De Sabineis.	An. ////
Ancus Marcius Numa F. M. N. Rex Regnat	Annos. XXIV.
Ancus Marcius Numa F. M. N. Rex. De Veientibus.	An. ////
Ancus Marcius Numa F. M. N. Rex. 11. De Sabineis	An. ////
L. Tarquinius Damarati F. Priscus. Rex. Regnat	Annos. XXXVII.
L. Tarquinius Damarati. F. Priscus. Rex. De Latineis	An. ////
L. Tarquinius Damarati. F. Priscus. Rex. 11. De Etruscis	An. ////
L. Tarquinius Damarati. F. Priscus. Rex. 111. De Sabineis.	Ann. CXX //// Idib. Sext.
Ser. Tullius. Rex. Regnat	Annos. XLIV.
Ser. Tullius. Rex De Etruscis.	VI. K. Dec. A. CXXXII.
Ser. Tullius. Rex. 11. De Etruscis.	VIII. K. Iun. A. CXXXVI.
Ser. Tullius. Rex. 111. De Etruscis.	Ann. CXXC //// 1111. Non. ////
Ser. Tullius. Rex	Lustrum Fecit. I. 11. 111. 1111.
L. Tarquinius. L. F. Damarati. N. Superbus. Rex. Regnat	Annos. XXV.
L. Tarquinius. L. F. Damarati. N. Superbus. Rex. De Volscis.	An. ////
L. Tarquinius. L. F. Damarati. N. Superbus. Rex. De Sabineis.	An. ////

CONSVLES.

L. Iunius. M. F. Brutus. in mag. posteaquam sibi	L. Tarquinius. // Aruntis. N.	Collationis.
conleg. subrog. oculis. est. in Eius Loc. Fact. Est.	Coactus abdicavit.	In Eius Loc. Fact. Est.
Sp. Lucretius.	P. Valerius Volus. F.	Qui in hoc honore
Mag. mortuus est. in Eius Loc. Fact. Est.	Poplicola appellatus	est.
M. Horatius.		
P. Valerius. Volus. F.	Poplicola. Cos. Primus De Etruscis.	An. CCXLIV. K. Mart.
P. Valerius. Volus. F.	Poplicola. II.	T. Lucretius. T. F.
P. Valerius. Volus. F.	Poplicola. III.	M. Horatius
Sp. Lartius.	Flauus.	T. Herminius.
M. Valerius. Volus. F.	P. Postumius. Q. F.	Aquilinus.
M. Valerius. Volus. F.	Cos. De Sabineis.	Tubertus.
P. Postumius. Q. F.	Tubertus	Cos. De Sabineis.
P. Valerius. Volus. F.	Poplicola. 1111.	T. Lucretius. T. F.
P. Valerius. Volus. F. Poplicola. 11. Cor. 1111. De Sabineis. Et Veientibus.	An. CCXLI. X. // Non 35 Mai.	
CCLP. Postumius. Q. F.	Tubertus. II.	Agrippa Maenius. C. F.
		Lenatus.
		P. Po-

P. Postumius. Q. F.	Tubertus. Cos. II. O. uans Primus De Sabineis. Ann. CCL. III. Non. Apr.		
Agrippa Menenius. C. F. Lanatus. Cos. De Sabineis. Ann. CCL.		Pridie Non. Apr.	
Opiter Verginius. Sp. Calfius. Viscellinus. Cos. De Sabineis. Ann. CCL. I. ///			Viscellinus. Flauus.
Postumius Comulus. T. Lartius. Flauus. Dictator Frimus. Rei Gerunde caiffa. L. F. VI.			
Sp. Calfius. Viscellinus. Magister Eq. Primus.			
Ser. Sulpicius. P. F. Cemerinus. M. Tullius. Longus. In Mag. M. E.			
P. Veturius. Geminus. T. Acbutius. T. F. Elus.			
A. Postumius. P. F. Albus Regillens. Dictat.			
T. Acbutius. T. F. Elus. Mag. Eq.			
A. Postumius. P. F. Albus. Regillensis. Dict. Primus. De Latincis. An. CCL. III. I. ///			
T. Lartius. Flauus. II. Q. Cloelius. Stenlus.			
A. Sempronius. Atratinus. M. Minucius. Angurinus.			
A. Postumius. P. F. Albus Regillensis. T. Verginius. Tricoflus.			
M. Claudius. Regillensis Sabinus. P. Seruilius. P. F. Prifcus.			
A. Verginius. A. F. Tricofl. Caelimontanus. T. Veturius. Geminus.			
M. Valerius Volufl. F. Q. In Hoc Honore Maximus. appell. cft. Sedit. Sedende. Et Rei Ger. caiffa.			
Q. Seruilius. P. F. Prifcus. Mag. eq.			
M. Valerius Volufl. F. Dict. De Sabineis. Ann. CCL. IX. ///			
CCL. X. Sp. Calfius. Viscellinus. II. Postumius Cominius. II. L. F. VII.			
T. Gegonius. Macerinus. P. Minucius. Angurinus.			
A. Sempronius. Atratinus. II. M. Minucius. Angurinus. II.			
Q. Sulpicius. Camerin. Cornutus. Sp. Lartius. Flauus. II.			
C. Iulius. L. F. Iulus. P. Pinarius. Mamercinus.			
Sp. Nantius. Sp. F. Sp. N. Rutulus. Sex. Furius. Fufius.			
C. Aquilius. Tufcus. T. Sicinius. T. Sicinius. De Volfeis. Ann. CCL. XVI. ///			
T. Sicinius. C. Aquilius. Tufcus. Cos. Quans. De Hernicis. Ann. CCL. XVI. ///			
Sp. Calfius. Viscellinus. III. Proculus Verginius. Tricoflus.			
Sp. Calfius Viscellinus. II. Cos. III. De Volfeis. Et Hernicis. Ann. CCL. XVII. /// Iun.			
Q. Fabius. K. F. Vibulanus. Ser. Cornelius. L. F. Madaguerensis.			
L. Aemilius. Mam. F. Mamercus. K. Fabius. K. F. Vibulanus.			
CCL. XX. M. Fabius. K. F. Vibulanus. L. Valerius Volufl. F. Potitus Volufus.			
C. Iulius. C. F. L. N. Iulus. Q. Fabius. K. F. Vibulanus. II.			
K. Fabius. K. F. Vibulanus. II. Sp. Furius. /// N. Fufius.			
Cn. Manlius. P. F. Cincinnatus. In Mag. occis. cft. M. Fabius. K. F. Vibulanus. II.			
K. Fabius. K. F. Vibulanus. III. T. Verginius. /// T. N. Tricofl. Rutil.			
L. Aemilius. Mam. F. Mamercus. II. C. Seruilius. Stru. etus. Aluila.			
		In Mag. mort. eft. In Eius Loc. F. E.	
		C. Cornchus. Lentulus. Aquilinus.	
C. Horatius. M. F. Puluillus. T. Menenius Agrippe. F. C. N. Lanatus.			
A. Verginius. Tricoflus. Rutulus. Sp. Seruilius. Stru. etus.			
P. Valerius. P. F. Volufl. N. Poplicola. C. Nantius. Sp. F. Sp. N. Rutulus.			
P. Valerius. P. F. Volufl. N. Poplicola. Cos. De Veientib. Sabincis que. Ann. CCL. XX. I. X. K. M. A. I.			
L. Furius. Medullinus Fufius. A. Manlius. Vulfo. Luftrum. F. VII. I.			
A. Manlius. Vulfo. Cos. Quans De Veientibus. Ann. CCL. XX. I. X. Idibus Mart.			
CC. XX. C. L. Aemilius Mam. F. Mamercus. III. Vopifcus Iulius. Iulus.			
P. Furius. Fufius. L. Pinarius. Mamercinus.			
T. Quinctius. Capitulinus. Ap. Claudius. M. F. Sabinus.			
L. Valerius. Volufl. F. Potitus. II. Ti. Aemilius. L. F. Mam. N. Mamercin.			
A. Verginius. A. F. A. N. Caelimontanus. T. Numicius. Prifcus.			
T. Quinctius. Capitulin. II. Q. Seruilius. Q. F. P. N. Prifcus.			
T. Quinctius. Capitulinus. Cos. II. De Antiatibus. A. CC. XX. CV. ///			
Ti. Aemilius. L. F. Mam. N. Mamercin. II. Q. Fabius. M. F. K. N. Vibulanus.			
Sp. Postumius. A. F. P. N. Albus Regillensis. Q. Seruilius. Q. F. P. N. Prifcus. II.			
Q. Fabius. M. F. K. N. Vibulanus. II. T. Quinctius. Capitulinus. III. L. F. I. X.			
A. Postumius. A. F. P. N. Albus Regillensis. Sp. Furius. Medullinus Fufius.			
CC. XC. P. Seruilius. Sp. F. P. N. Prifcus. L. Acbutius. Elus. In Mag. M. E.			
L. Lucretius. T. F. T. N. Tricipitinus. T. Veturius. T. F. P. N. Geminus Cicurin.			
L. Lucretius. T. F. T. N. Tricipitinus. Cos. De Volfeis. Et Arquetis. Ann. CC. XC. I. ///			
			T. Veturius.

	T. Veturius. T. F. P. N.	Geminus. Cicurin. Cos. Ouens De Volscet. Et Aequis.	Ann. CCXC1.///
	P. Voluminius. M. F. M. N.	Amintin. Gallus. Ser. Sulpicius. Ser. F. P. N.	Camerinus.
	P. Valerius. P. F. Volufi. N.	Poplicola. II.	Regillus. Sabinus.
	In Mag. mortuus est. In Eius. L. F. E.		
	L. Quinctius. L. F. L. N.	Cincinnatus.	
	Q. Fabius. M. F. K. N.	Vibulanus. III.	L. Cornelius Ser. F. L. N. M. Iugurinus. Cossus. L. F. X.
	Q. Fabius. M. F. K. N.	Vibulanus. Cos. III. De Aequis.	Ann. CCXCIIII: Nonis Mai.
	L. Cornelius. Ser. F. L. N.	M. Iugurinus. Cossus. Cos. De Volscet. Antiatib. IV. Id. Mai. Ann. CCXCIV.	
	C. Nautius. Sp. F. Sp. N.	Rutilus. II.	L. Minucius. Augurinus. abdicant.
	L. Quinctius. L. F. L. N.	Cincinnatus. Diff.	
	L. Tarquinius. L. F.	Flaccus. Mag. Eq.	Rei Ger. Causa.
	L. Quinctius. L. F. L. N.	Cincinnatus. Diff.	De Aequis. Idibus. Septembr. Ann. CCXC.
	C. Horatius. M. F. M. N.	Pulvillus. Q. Minucius.	Augurinus.
	M. Valerius. M. F. Volufi. N.	Maximus. Sp. Verginius.	Tricostus.
	T. Romilius. T. F. T. N.	Rocus Vaticanus. C. Veturius.	Cicurinus.
	Sp. Tarpeius. M. F. M. N.	Montana. A. Aterius.	Fontinalis.
CCC	Sex. Quinctilius. Sex. F. P. N.	In M. M. E. P. Horatius.	Tergeminus.
	P. Sestius. Q. F. Vibi. N.	Capitolinus. T. Menenius. T. F. Agripp. N.	Lanatus.
	Ap. Claudius. Ap. F. M. N.	Craesus. T. Genucius. L. F. L. N.	Augurinus.
	Abdicarunt. Vr De Signarentur Legum ferendarum causa		
	Decemviri Consulares. Qui per. II. Annos. Reip. prae fuerunt.		
	Ap. Claudius. Ap. F. M. N.	Craesus. Sp. Postumius. A. F. P. N.	Albus. Regillus.
	T. Genucius. L. F. L. N.	Augurinus. Ser. Sulpicius. Ser. F. P. N.	Camerinus.
	Sp. Veturius. Sp. F. P. N.	Craesus. P. Sestius. Q. F. Vibi. N.	Capitolinus.
	C. Iulius. C. F. L. N.	Iulus. T. Romilius. T. F. T. N.	Rocus Vaticanus.
	A. Marcius. Cn. F. P. N.	Vulso. P. Horatius.	Tergeminus.
	Ap. Claudius. Ap. F. M. N.	Craesus. II. Q. Fabius. M. F. K. N.	Vibulanus.
	M. Cornelius. Ser. F. L. N.	M. Iugurinus. M. Rabuleius.	
	L. Minucius.	Augurinus. Q. Poetelius.	
	T. Antonius.	Merenda. K. Duilius.	
	M. Sergius.	Sp. Oppius.	Cornicen.
	Ap. Claudius. Ap. F. M. N.	Craesus. III. Q. Fabius. M. F. K. N.	Vibulanus. II.
	M. Cornelius. Ser. F. L. N.	M. Iugurinus. II. M. Rabuleius.	II.
	L. Minucius.	Augurinus. II. Q. Poetelius.	II.
	T. Antonius.	Merenda. II. K. Duilius.	II.
	M. Sergius.	Sp. Oppius.	Cornicen. II.
	Abdicarunt ob libidinem Ap. Claudii. In Eorum locum facti sunt Cos.		
	L. Viderius. P. F. P. N.	Poplicola. Potius. M. Horatius. M. F. M. N.	Barbatus.
	L. Valerius. P. F. P. N.	Poplicola. Potit. Cos. De. Aequis. Idibus Sextil. Ann. CCCIV.	
	M. Horatius. M. F. M. N.	Barbatus. Cos. De Sabinis. Ann. CCCIV. VII K. Septembr.	
	L. Herminius.	T. Verginius. I.	Coelimonatus Tricostus.
	M. Geganus. M. F.	Macerinus. C. Iulius.	Iulus.
	T. Quinctius.	Capitolinus. III. Agrippa Furus.	Fusus.
	M. Genucius. L. F. L. N.	Augurinus. C. Curtius.	
	A. Sempronius. A. F.	Atratinus.	
	T. Cloelius.	Stylus.	TRIBUNI MILIT. CONS. POTEST.
	L. Atilius.	Longus.	
	Vitio facti Abdicant. In Eorum Loc. Facti Sunt Cos.		
	L. Papirius.	Mugillanus. L. Sempronius. A. F.	Atratinus.
CCCX	M. Geganus. M. F.	Macerinus. II. T. Quinctius.	Capitolinus. V.
	M. Geganus. M. F. M. N.	M. Macerinus. Cos. De Volscet.	Ann. CCCX. Nonis Septemb.
	Censores Primi. L. Papirius.	Mugillanus. L. Sempronius. A. F.	Atratin. L. F. XI.
	M. Fabius. Q. F. M. N.	Vibulanus. Postumius Aebutius.	Elus Cornicen.
	C. Furus.	Fusus Papirus. M. Papirus.	Craesus.
	Proculus Geganus.	Macerinus. L. Menenius. T. F. Agripp. N.	Lanatus.
	T. Quinctius.	Capitolinus. Barbatus. VI. Agrippa Menenius. T. F. Agripp. N.	Lanatus.
	L. Quinctius. L. F. L. N.	Cincinnatus. II.	Diff.
	C. Serrinius. Q. F. C. N.	Axilla. Mag. Eq.	Seditionis Selandae causa.

Mam. Aemilius. M. F.	Mamercinus.				
L. Quinctius. L. F. L. N.	Cincinnatus.			TRIB. MIL.	
L. Julius Vopiscus. F.	Iulus.				
M. Geganius. M. F.	Mamercinus. III.	L. Sergius. C. F. C. N.		Qui in hoc honore appellatus est.	
	Fidenas				
Mam. Aemilius. M. F.	Mamercinus.	Diff.		Rei Ger. Causa.	
L. Quinctius. L. F. L. N.	Cincinnatus.	Mag. eq.			
Mam. Aemilius. M. F. Mamercinus.	Diff.	De Falsis. Veientib. Et Fidenatib.	An. CCCXVI. Idib. Sept.		
M. Cornelius. Ser. F. L. N.	Maluginensis.	L. Papirius.		Crassus.	
C. Iulius.	Iulus. II.	L. Verginius.		Tricostus.	
Q. Servilius. P. F. Sp. N.	Priscus. Q. I.	Diff.			
In Hoc Honore Fidenas appell.	est.			Rei Ger. Causa.	
Postumus Aebutius	Elus Cornicen.	Mag. eq.			
Censor. C. Furius.	Fufus Pacilus.	M. Geganius. M. F.		Mamercinus. L. F. XII.	
C. Iulius.	Iulus. III.	L. Verginius.		Tricostus. II.	
Mam. Aemilius. M. F.	Mamercinus. II.	Diff.			
A. Postumius.	Tubertus.	Mag. eq.		Rei Gerund. Causa.	
M. Fabius. Q. F. M. N.	Vibulanus.				
M. Fostius.	Flaccinator.			TRIB. MIL.	
L. Sergius. C. F. C. N.	Fidenas.				
L. Pinarus.	Mamercus.			TRIB. MIL.	
L. Sergius.	Medullinus.				
Sp. Postumius	Albus Regillens.				
T. Quinctius. L. F. L. N.	Pennis Cincinnat.	C. Iulius.		Mento.	
A. Postumius.	Tubertus.	Diff.		Rei Gerundae Causa	
L. Iulius Vopiscus. F.	Iulus.	Mag. eq.		An. CCCXXII.////	
A. Postumius.	Tubertus. Diff.	De Aequel. Et Volscel.		Iulus.	
L. Papirius.	Crassus. II.	L. Iulius Vopiscus. F.		Tricipitinus.	
L. Sergius. C. F. C. N.	Fidenas. II.	Hollus Lucretius.		Coffus.	
T. Quinctius. L. F. L. N.	Cincinnat. Pennus. II.	A. Cornelius.		spolia opima.	
A. Cornelius.	Coffus.	De Fidenatibus.	Isque interfecto.	An. CCCXXV.////	
retulit duce hostium	Larte.	Tolmatio		Mugillanus. II.	
C. Servilius. Q. F. C. N.	Avilla.	L. Papirius			
T. Quinctius. L. F. L. N.	Pennis Cincinnat.	C. Furius.		Pacilus. TR. MIL.	
M. Postumius	Albus Regillens.	A. Cornelius.		Coffus.	
Mam. Aemilius. M. F.	Mamercinus. II.	Diff.		Rei Gerund. Causa.	
A. Cornelius. M. F. L. N.	Coffus.	Mag. eq.			
Mam. Aemilius. M. F.	Mamercin. II.	Diff. III. De Veientib.	An. CCCXXVII.		
Et Fidenatibus.					
A. Sempronius. L. F. A. N.	Atratinus.	L. Furius.		Medullinus. II.	
L. Quinctius. L. F. L. N.	Cincinnatus. II.	L. Horatius.		Barbatus.	TR. MIL.
Ap. Claudius. Ap. F. Ap. N.	Crassus.	Sp. Nautius. Sp. F.		Rutilus.	
L. Sergius. C. F. C. N.	Fidenas. II.	Sex. Iulius.		Iulus.	TR. MIL.
Cens. / / / / / / / / / / / / / / / /				L. F. XIII.	
C. Sempronius. A. F. A. N.	Atratinus.	Q. Fabius. Q. F. M. N.		Vibulanus.	
L. Manlius.	Capitolinus.	Q. Antonius.		Nerunda.	TR. MIL.
L. Papirius.	Mugillan.	L. Servilius.		Stractus.	
T. Quinctius. T. F.	Capitolin. Barbat.	N. Fabius. Q. F. M. N.		Vibulanus.	
N. Fabius. Q. F. M. N.	Vibulanus. Cos.	Quins. De Aequis.	An. CCCXXXII.////		
T. Quinctius. L. F. L. N.	Pennis Cincinnatus. II.	M. Manlius.		Capitolinus.	TR. MIL.
L. Furius.	Medullinus. III.	A. Sempronius. L. F. A. N.		Atratin. II.	
Agrippa Menenius. T. F.	Agripp. N. Lanatus.	Sp. Nautius. Sp. F. Sp. N.		Rutilus.	TR. MIL.
P. Lucretius. Hosti. F.	Tricipitinus.	C. Servilius. Q. F. C. N.		Avilla.	
M. Papirius.	Mugillanus.				
C. Servilius. Q. F. C. N.	Avilla. II.			TR. MIL.	
L. Sergius. C. F. C. N.	Fidenas. III.				
Q. Servilius. P. F. Sp. N. Priscus	Fidenas. II.	Diff.		Rei. Ger. Causa.	
C. Q. F. C. N.	Avilla. II.	Mag. eq.			
Cens. L. Papirius.	Mugillanus.	/ / / / / / / / / / /		L. F. XIV.	
				P. Lucre-	

P. Lucretius Hosti. F.	Tricipitius. II.	Sp. Veturius.	Crassus.	TR. MIL
Agrippa Menenius. T. F. Agrippa. N.	Lenat. II.	L. Seruilius.	Structus. II.	
A. Sempronius. L. F. A. N.	Atratinus. III.	M. Papirius.	Mugillanus. II.	TR. MIL
Q. Fabius. Q. F. M. N.	Vibulanus.	Sp. Nautius. Sp. F. Sp. N.	Rutius. II.	
P. Cornelius. / / / N.	Coffus.	/ Quinctius.	Circimatus.	TR. MIL
C. Valerius. L. F. Voluffi. N.	Potitus Voluffus.	N. Fabius. Q. F. M. N.	Vibulanus.	
Q. Fabius. Q. F. M. N.	Vibulanus. II.	Cn. Cornelius.	Coffus.	TR. MIL
P. Postumius. A. F. A. N.	Albinus Regillensis.	L. Valerius. L. F. P. N.	Potitus.	
CCCCX. B. Cornelius.	Coffus.	L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus.	
Cens. / / / / /	/ / / / /	/ / / / /	L. F. XV.	
Q. Fabius. M. F. Q. N.	Ambustus.	C. Furius. C. F.	Pacilus.	
M. Papirius.	Mugillanus.	C. Nautius.	Rutilus.	
M'. Amilius. Mam. F. M. N.	Mamercinus.	C. Valerius. L. F. Voluffi. N.	Potitus Voluffus.	
C. Valerius. L. F. Voluffi. N.	Potitus Voluffus Cos.	Quans De Acqueh.	Ann. CCCX LIII. / / /	
Cn. Cornelius.	Coffus.	L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus. II.	
C. Iulius. L. F. Vopifci. N.	Iulus.			
P. Cornelius. A. F. M. N.	Coffus.	TR. MIL.		
C. Seruilius. P. F. Q. N.	Ahala.			
P. Cornelius. N. F. L. N.	Rutilus Coffus.	Diēt.	Rei Gerundae. Caussa.	
C. Seruilius. P. F. Q. N.	Ahala.	Mag. eq.		
C. Valerius. L. F. Voluffi. N.	Potit. Voluffus. II.	C. Seruilius. P. F. Q. N.	Ahala. II.	TR. MIL.
L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus.	N. Fabius. Q. F. M. N.	Vibulanus. II.	
P. Cornelius. M. F. L. N.	Rutilus Coffus.	E. Valerius. L. F. P. N.	Potitus. II.	TR. MIL.
Cn. Cornelius.	Coffus.	N. Fabius. M. F. Q. N.	Ambustus.	
C. Iulius. L. F. Vopifci. N.	Iulus. II.	M'. Amilius Mam. F. M. N.	Mamercinus.	
T. Quinctius.	Capitolin. Barb.	L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus. II.	TR. MIL.
Q. Quinctius.	Cincinnatus.	A. Manlius. A. F. Cn. N.	Vulfo Capitolin.	
P. Cornelius.	Maluginensis.	Sp. Nautius. Sp. F. Sp. N.	Rutilus. III.	
Cn. Cornelius.	Coffus. II.	C. Valerius. L. F. Vol. N.	Potit. Voluffi. III.	TR. MIL.
K. Fabius. M. F. Q. N.	Ambustus.	M'. Sergius. L. F. L. N.	Fidenas.	
M'. Amilius. Mam. F. M. N.	Mamercin. II.	M. Furius.	Fufus.	
Ap. Claudius. Ap. F. Ap. N.	Crassus.	L. Iulius.	Iulus.	TR. MIL.
M. Quinctilius.	Verns.	L. Valerius. L. F. P. N.	Potitus. III.	
Cens. M. Furius.	Camillus. M. Postumius. A. F. A. N.	Albinus Regillensis. L. F. XVI.		
C. Seruilius. P. F. Q. N.	Ahala. III.	Q. Sulpicius. Ser. F. Ser. N.	Camerin. Cornut.	
Q. Seruilius. Q. F. P. N.	Prifcus Fidenas.	A. Manlius. A. F. Cn. N.	Vulfo Capitol. II.	TR. MIL.
L. Verginius.	Tricofus.	M'. Sergius. L. F. L. N.	Fidenas. II.	
L. Valerius. L. F. P. N.	Potitus. III.	L. Iulius. L. F. Vopifci. N.	Iulus.	
M. Furius.	Centulus.	M'. Amilius Mam. F. M. N.	Mamercin. III.	TR. MIL.
Cn. Cornelius.	Coffus. II.	K. Fabius. M. F. Q. N.	Ambustus. II.	
P. Licinius.	Calus. Prunus E Plebe.	P. Maclius. Sp. F. C. N.	Capitolinus.	
P. Maenius.		L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus.	TR. MIL.
L. Titinius.		L. Publilius. L. F. Voler. N.	Philo Vulscus.	
M. Pomponius.		L. Atilius. K. F. K. N.	Longus.	
C. Duilius.		M. Veturius. Ti. F. Sp. N.	Crass. Cicurin.	TRI. MIL.
Cn. Genacius.	Angurinus.	Volter. Publilius. P. F. Voler. N.	Philo.	
L. Valerius. L. F. P. N.	Potitus. V.	L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus. III.	
M. Valerius.	Maximus.	M. Furius.	Camillus. II.	TR. MIL.
Q. Seruilius. Q. F. P. N.	Prifcus Fidenas. I. V.	Q. Sulpicius. Ser. F. Ser. N.	Camerin. Cornut. II.	
L. Iulius. L. F. Vopifci. N.	Iulus. II.	L. Furius. L. F. P. N.	Medullinus. III.	
L. Seruilius.	Fidenas.	A. Postumius.	Albinus Regillensis.	TR. MIL.
P. Cornelius.	Maluginensis. II.	A. Manlius. A. F. Cn. N. Vulfo.	Capitolin. III.	
Cens. / / / / /	Vito facti	abderunt.		
P. Licinius. P. F.	Calus.	L. Titinius.	L. F. XVII.	
Cn. Genacius.	Angurinus. II. In Mag. Occit. E.	P. Maenius.	II.	TR. MIL.
L. Atilius. K. F. K. N.	Longus. II.	P. Maclius. Sp. F. C. N.	Capitolinus. II.	
M. Furius.	Camillus.	Diēt.		
P. Cornelius.	Scipio.	Mag. Egi.	Rei. Ger. Caussa.	
M. Furius.	Camillus Diēt.	De Vicinitibus.	Ann. CCCLVII. / / /	
			P. Cornelius.	

CCLX.

P. Cornelius.	Coffus.	P. Cornelius.	Scipio.
M. Valerius.	Maximus. II.	K. Fabius. M. F. Q. N.	Ambustus. III. TR. MIL.
L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus. V.	Q. Servilius. Q. F. P. N.	Priscus Fidenas. III.
M. Furius.	Camillus. III.	L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus. VI.
C. Aemilius.	Maemercinus.	L. Valerius. L. F. L. N.	Poplicola. TR. MIL.
Sp. Postumius.	Albinus Regillensis.	P. Cornelius.	Scipio. II.
L. Lucretius.	Flavius.	Ser. Sulpicius.	Camerinus.
L. Valerius. L. F. L. N.	Potitius.	M. Manlius.	Capitolinus.
L. Valerius. L. F. L. N.	Potitius Cos. de Atque.	An. CCCLX I.	An. CCCLX I.
M. Manlius.	Capitolin. Cos. Ouans de Atque.	An. CCCLX J.	An. CCCLX J.
Censor. C. Iulius.	Iulius.	L. Papirius.	Curfor. L. F. XV III.
In Mag. M. E.	In. E. L. F. E.		
M. Cornelius.	Maluginensis.		
L. Lucretius.	Flavius.	Ser. Sulpicius.	Camerin. //
M. Aemilius.	Maemercinus.	L. Furius. L. F. Sp. N.	Medullinus. VII. TR. MIL.
Agrippa Furius.	Fufus.	C. Aemilius.	Maemercinus. II.
Q. Fabius. M. F. M. N.	Ambustus.	Q. Sulpicius.	Longus.
K. Fabius. M. F. M. N.	Ambustus.	Q. Sernilius. Q. F. P. N.	Priscus Fidenas. IIII. TR. MIL.
C. Fabius. M. F. M. N.	Ambustus.	Ser. Cornelius. M. F.	Maluginensis.
M. Furius.	Camillus. II.	Di. F.	
L. Valerius.	Potitius.	Mag. Eq.	Rel. Ger. Causa.
M. Furius.	Camillus. II. Di. II. De Gallis.	An. CCCLX III.	Idibus Febr.
M. Furius.	Camillus.	Di. F.	
L. Valerius.	Potitius.	Mag. eq.	Mag. Sine Cos. Hoc Anno Contin.
L. Valerius. L. F. L. N.	Poplicola. II.	L. Verginius.	Tricolus.
P. Cornelius.	Maemercinus.	A. Manlius. A. F. A. N.	Capitolinus. TR. MIL.
L. Aemilius. L. F.	Camillus. IIII.	L. Postumius.	Regillensis. Albinus.
M. Furius.	Abala.	Mag. eq.	Rel. Ger. Causa.
C. Servilius.	I I I.	Di. F.	I I I.
M. Furius.	An.	CCCLX IIII.	De Volsck.
Acqueis.	Etrusck.		////
T. Quinctius.	Cincinnatus.	Q. Servilius. Q. F. P. N.	Priscus Fidenas. V.
L. Iulius.	Iulius.	L. Aquilius.	Corvus. TR. MIL.
L. Lucretius.	Tricipitinus.	Ser. Sulpicius.	Rufus.
L. Papirius.	Curfor.	C. Sergius.	Fidenas.
L. Aemilius.	Maemercinus. II.	L. Menenius.	Lenatus. TR. MIL.
L. Valerius. L. F. L. N.	Poplicola. III.	C. Cornelius.	
M. Furius.	Camillus. III.	Ser. Cornelius. M. F.	Maluginensis. II.
Q. Servilius. Q. F. P. N.	Priscus Fidenas. VI.	L. Quinctius.	Cincinnatus. TR. MIL.
L. Horatius.	Pulvillus.	P. Valerius. L. F. L. N.	Poplicola Potitus.
A. Manlius. A. F. A. N.	Capitolinus. II.	T. Quinctius.	Capitolinus.
P. Cornelius.	Curfor. II.	L. Quinctius.	Capitolinus. TR. MIL.
L. Papirius.	Coffus.	C. Sergius.	Fidenas. II.
A. Cornelius. A. F. M. N.	Capitolinus.	Mag. eq.	Rel. Ger. & Sedr.
T. Quinctius.	Coffus.	Di. F. De Volsck.	Sedentes Causa.
A. Cornelius.	Maluginensis. III.	P. Valerius. L. F. L. N.	An. CCCLX VII.
Ser. Cornelius. M. F.	Camillus. V.	Ser. Sulpicius.	Potius Poplicola. II.
M. Furius.	Craffus.	T. Quinctius.	Rufus. II. TR. MIL.
C. Papirius.	Poplicola. IIII.	L. Lucretius.	Cincinnatus. II.
L. Valerius. L. F. L. N.	Capitolinus. III.	L. Aemilius.	Tricipitinus. II.
A. Manlius. A. F. A. N.	Rufus. III.	M. Trebonius.	Maemercinus. III.
Ser. Sulpicius.	Craffus.	Q. Servilius. Q. F. Q. N.	Flavius.
Sp. Papirius.	Craffus.	Ser. Sulpicius. M. F.	Priscus Fidenas.
L. Papirius.	Maluginensis. IIII.	L. Aemilius.	Prætoratus. TR. MIL.
Ser. Cornelius. M. F.	Camillus. VI.	L. Furius. Sp. F. L. N.	Maemercinus. IIII.
M. Furius.	Regillensis.	L. Postumius.	Medullinus.
A. Postumius.	Tricipitinus. III.	M. Fabius. K. F. M. N.	Albinus. Regillensis. TR. MIL.
L. Lucretius.	Poplicola. V.	L. Menenius.	Ambustus.
L. Valerius. L. F. L. N.			Lenatus. II.
			P. Valerius.

CCLXX.

P. Valerius. L. F. L. N.
C. Sergius.

T. Quinctius.
A. Sempronius.

T. Quinctius.
Cens. C. Sulpicius.
Abdicavit.

Cincinnatus.

Potitus Poplicola. III.
Fidenas. III.
Cincinnatus.
Atratinus.
Dict.
Camerinus.

Sp. Papirius. L. F.
Ser. Cornelius. M. F.
Duct.
Mag. Eq.
De Praenestine.
Sp. Postumius.
In Mag.

Curfor. TR. MIL
Maluginensis. V.
Rei Ger. Caussa.
An. CCCLXXIII. //
Regillensis.
Ejft.

In Eorum Locum Facti Sunt

Mortuus

Vitis Facti Abdicavit.

P. Manlius. A. F. A. N.
C. Manlius.
L. Iulius.

Sp. Furius. Sp. F. L. N.
Q. Servilius. Q. F. Q. N.
C. Licinius.

Cens. Sp. Servilius.

L. Aemilius. L. F.
P. Valerius. L. F. L. N.
C. Veturius.

C. Licinius. C. F. P. N.
L. Sextius. Sex. F. N. N.
C. Licinius. C. F. P. N.
L. Sextius. Sex. F. N. N.

C. Licinius. C. F. P. N.
L. Sextius. Sex. F. N. N.
C. Licinius. C. F. P. N.
L. Sextius. Sex. F. N. N.
C. Licinius. C. F. P. N.
L. Sextius. Sex. F. N. N.

Capitolinus.
Capitolinus.
Iulius.

Medullinus.
Priscus Fidenas. II.
Calvus.
Priscus.

Mamercinus. V.
Potitus Poplicola. III.
Crassus. Cicurinus.
Calvus.

Sextin. Lateran.
Calvus. II.
Sextin. Lateran. II.

Calvus. III.
Sextin. Lateran. III.
Calvus. III.
Sextin. Lateran. III.
Calvus. V.
Sextin. Lateran. V.

C. Sextilius.
M. Albinus.
L. Antistius.
P. Cloelius.
M. Horatius.
L. Geganius.
Q. Cloelius.

Ser. Sulpicius. M. F.
L. Quinctius.
C. Quinctius.

Trib. Pl. Sine Curul. Mag.

Trib. Pl. Sine Curul. Mag.

Trib. Pl. Sine Curul. Mag.

Trib. Pl. Sine Curul. Mag.

Trib. Pl. Sine Curul. Mag.

Trib. Pl. Sine Curul. Mag.

Siculus.
Pulvillus.
Macerinus.
Siculus. L. F. X. I. X.

Praetext. II.

Cincinnatus. II. TR. MIL

Cincinnatus.

CCCCXXC

L. Furius. Sp. F. L. N.
A. Manlius. A. F. A. N.
C. Valerius.

Q. Servilius. Q. F. Q. N.
C. Veturius.
A. Cornelius.

L. Quinctius.
Ser. Cornelius. M. F.
Ser. Sulpicius. M. F.
M. Furius.
L. Aemilius. L. F.

P. Manlius. A. F. A. N.
C. Licinius.

A. Cornelius.
M. Cornelius.
M. Geganius.
M. Furius.
T. Quinctius.
M. Furius.

Medullinus. II.
Capitolinus.
Potitus.

Prisc. Fidenas. III.
Crassus. Cicurinus. II.
Cossus.

Capitolinus.
Maluginensis. VII.
Praetextat. IIII.
Camillus. IIII.
Mamercinus.

Capitolinus.
Calvus. Primus. E. Plebe.

Cossus. II.
Maluginensis. II.
Macerinus.
Camillus. V.
Pennus. Cincinatus.
Camillus. IIII. Dict. V.

P. Valerius. L. F. L. N.
Ser. Sulpicius. M. F.
Ser. Cornelius. M. F.

M. Cornelius.
Q. Quinctius.
M. Fabius. K. F. M. N.

Sp. Scruilius. C. F. C. N.
L. Papirius. Sp. F. C. N.
L. Veturius. L. F. Sp. N.
Dict.

Mag. eq.
Dict.

L. Veturius. L. F. Sp. N.
P. Valerius. L. F. L. N.
P. Manlius. A. F. A. N.
Dict.

Mag. Eq.

De Galle.

An. CCCXXCVI. //

Potitus Poplicola. V.
Praetext. III.
Maluginensis. VI.

Maluginensis.
Cincinnatus. TR. MIL
Ambustus. II.

Structus.
Crassus. TR. MIL
Crassus Cicurinus.

Rei Gerundae Caussa.
Seditionis Sedandae. Et. R. G. C.

Crassus. Cicurinus. II.
Potitus Poplicola. VI. TR. MIL
Capitolinus.

Rei. Gerudae Caussa.
An. CCCXXCVI. //

CONSVLES E PLEBE PRIMVM CREARI COEPTI

L. Aemilius.
Cens. / Postumius.

L. Genucius. M. F. Cn. N.
C. Sulpicius. M. F. Q. N.
L. Aemilius. L. F.

L. Manlius. A. F. A. N. Capitolinus. Imperiosus.

L. Pinarius.

Mamercinus.
Regillensis Albinus.
Anentincensis.

Peticus.
Mamercinus. II.
Capitolinus. Imperiosus.

Natta.

Mag. eq.

L. Sextius. Sex. F. N. N. Sextin. Lateran. Primus e plebe.
C. Sulpicius. M. F. Q. N.

Q. Servilius. Q. F. Q. N.
C. Licinius. C. F. P. N.
Cn. Genucius. M. F. M. N.

Dict.
Mag. eq.

Peticus.
Ahala.
Calvus.

Auentinensis. +
Clavi. Fig. Caussa.

C

CCCCXC

Censor. M. Fabius. K. F. M. N.		Ambustus.	L. Furius. Sp. F. L. Nepos Medullinus. L. F. XX.
Q. Seruilius. Q. F. Q. N.		Ahala. II.	L. Genueius. M. F. Cn. N. Auentinenfis. II.
Ap. Claudius. P. F. Ap. N.		Craffus Sabi n.	Regillenfis. Dict.
/ Seruilius.		Prifeus.	Mag. eq. Rei Gerundae Cauffa.
C. Licinius. C. F. P. N.		Caluus. II.	C. Sulpicius. M. F. Q. N. Peticus. II.
T. Quinctius.	Capitolinus	Crispinus.	Dict.
Ser. Cornelius. / M. N.		Maluginentis.	Mag. eq. Rei Gerund. Cauffa.
C. Sulpicius. M. F. Q. N.		Peticus. Cos. II.	De Herniceis. An. CCCXCII. / / / /
M. Fabius. N. F. M. N.		Ambustus.	C. Poetelius. C. F. Q. N. Libo Vifolus.
Q. Seruilius. Q. F. Q. N.		Ahala.	Dict.
T. Quinctius.	Capitolin.	Crispinus.	Mag. eq. Rei Gerund. Cauffa.
C. Poetelius. C. F. Q. N. Libo. Vifolus. Cos.	De Galleis.	Et Tiburtibus.	An. CCCXCIII. / Mart.
M. Fabius. N. F. M. N. Ambustus. Cos.	Ouans.	De Herniceis.	An. CCCXCIII. Non. Sept.
M. Popilius. M. F. C. N.		Laenas.	Cn. Manlius. L. F. A. N. Capitolin. Imperiofs.
C. Fabius.	Ambustus.		C. Plautius. P. F. P. N. Proculus.
C. Sulpicius. M. F. Q. N.	Peticus.	Dict.	
M. Valerius. P. F. L. N.	Poplicola.	Mag. Eq.	Rei. Ger. Cauffa.
C. Sulpicius. M. F. Q. N. Peticus. II.	Dict.	De Galleis.	Ann. CCCXCIV. Nonis. Mai.
C. Plautius. P. F. P. N. Proculus. Cos.	De Herniceis.		Ann. CCCXCIV. Idibus. Mai.
C. Marcius. L. F. C. N.	Rutilus.	Cn. Manlius. L. F. A. N.	Capitolinus Imper. II.
C. Marcius. L. F. C. N.	Rutilus Cos.	De Priuernatibus.	Ann. CCCXCVI. K. Iun.
M. Fabius. N. F. M. N.	Ambustus. II.		M. Popilius. M. F. C. N. Laenas. II.
C. Marcius. L. F. C. N.	Rutilus. Primus e Plebe.		Dict.
C. Plautius. P. F. P. N.	Proculus.	Mag. eq.	Rei Ger. Cauffa.
C. Marcius. L. F. C. N.	Rutilus Dict.	De Tufceis.	Ann. CCCXCVII. Pradie Non. Mai.
C. Sulpicius. M. F. Q. N.	Peticus. III.		M. Valerius. P. F. L. N. Poplicola.
M. Fabius. N. F. M. N.	Ambustus. III.		T. Quinctius. Barbatu Capitolin. Crispinus.
M. Fabius. N. F. M. N. Ambustus. II.	De Tiburtibus.		Ann. CCCXCIX. III. Non. Iun.
C. Sulpicius. M. F. Q. N.	Peticus. IIII.		M. Valerius. P. F. L. N. Poplicola. II.
T. Manlius. L. F. A. N.	Imperiofs. Torquat.		Dict.
A. Cornelius. P. F. A. N.	Coffus Aruina.		Mag. eq.
P. Valerius. P. F. L. N.	Poplicola.	C. Marcius. L. F. C. N.	Rutilus. II.
C. Iulius.	Iulus. Primus in Castris Dictus.		Dict.
L. Aemilius. L. F. L. N.	Mamercin. Priuernat.		Mag. eq.
C. Sulpicius. M. F. Q. N.	Peticus. V.		T. Quinctius. Pennus Cincinatus.
M. Fabius. N. F. M. N.	Ambustus.		Dict.
Q. Seruilius. Q. F. Q. N.	Ahala.		Mag. eq.
Censor. Cn. Manlius. L. F. A. N.	Capitolinus Imperiofsus.	C. Marcius. L. F. C. N. Rutilus. Q. L. F. XXI.	Primus Censor e Plebe Factus est.
M. Popilius. M. F. C. N.	Laenas. III.	L. Cornelius.	Scipio.
L. Furius. M. F.	Camillus.		Dict.
P. Cornelius.	Scipio.		Mag. eq.
M. Popilius. M. F. C. N.	Laenas Cos. III.	De Galleis.	An. CDIII. Quirinalibus.
P. Claudius. P. F. Ap. N. Craffus Sabon. Regillenfis.		L. Furius. M. F.	Camillus.
In Mag. Obiit.			
T. Manlius. L. F. A. N.	Imperiofs. Torquat. II.		Dict.
A. Cornelius. P. F. A. N.	Coffus Aruina. III.		Mag. eq.
M. Valerius. M. F. M. N.	Coruus.	M. Popilius. M. F. C. N.	Laenas. IIII.
/ / / / /	/ / / / /		Dict.
/ / / / /	/ / / / /		Mag. eq.
T. Manlius. L. F. A. N.	Imperiofs. Torquatus.	C. Plautius.	Hypseus.
C. Poetelius. C. F. C. N.	Libo Vifolus.	M. Valerius. M. F. M. N.	Coruus. II.
M. Valerius. M. F. M. N. Coruus Cos. II.	De Antiatribus Volfeis. Satriacensisq.	An. CDVII. K. Fehr.	L. F. XXII.
Censor.	/ / / / /		
M. Fabius.	Dorso.	Ser. Sulpicius.	Camerinus.
L. Furius. M. F.	Camillus. II.		Dict.
Cn. Manlius. L. F. A. N.	Capitolinus Imper.		Mag. eq.
C. Marcius. L. F. C. N.	Rutilus. III.	T. Manlius. L. F. A. N.	Imper. Torquat. II.
P. Valerius. P. F. L. N.	Poplicola.		Dict.
Q. Fabius.	Ambustus.		Mag. Eq.

BELLVM SAMNITICVM.

C D X.	M. Valerius. M. F. M. N.	Cornus. III.	A. Cornelius. P. F. A. N.	Cossus Aruina.
	M. Valerius. M. F. M. N. Cornus. II. Cos. III. De Samnitibus.	Ann. CDX. X. K. OCT.		
	A. Cornelius. P. F. A. N. Cossus Aruina. Cos. De Samnitibus.	Ann. CDX. VIII. K. OCT.		
Q.	Sernilius. Q. F. Q. N.	Abala.	C. Marcus. L. F. C. N.	Rutilus. III.
	M. Valerius. M. F. M. N.	Cornus.	Dict.	
	L. Aemilius. L. F. L. N. Mamercinus Priuernas. II.	Mag. Eq.		Rei Ger. Caussa.
L.	Aemilius. L. F. L. N.	Mamercinus Priuernas.	C. Plautius. C. F. C. N.	Hypseus. II.
T.	Manlius. L. F. A. N.	Imper. Torquat. II.	P. Decius. Q. F.	Mur. Quise deuour.
	T. Manlius. L. F. A. N. Imperiosus Torquat. Cos. III. De Latineis. Campaneis. A. CDXIII.	Sidicineis	Auruncis.	XV. K. Iunias.
	L. Papirius. L. F. M. N.	Craffus.	Qui Idem Praetor erat. Dict.	
	L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor.	Mag. eq.	Rei. Ger. Caussa.
Ti.	Aimilius.	Mamercinus.	Q. Publius. Q. F. Q. N.	Philo.
	Q. Publius. Q. F. Q. N.	Philo Cos. De Latineis.	Ann. CDXIV. Idib. Ianuar.	
	Q. Publius. Q. F. Q. N.	Philo.	Dict.	
	D. Iunius.	Brutus. Scatus.	Mag. Eq.	Rei. Ger. Caussa.
L.	Furius. Sp. F. M. N.	Camillus.	C. Maenius. P. F. P. N.	
	L. Furius. Sp. F. M. N. Camillus. Cos. De Pedaneis. Et Tiburtibus. Ann. CDXV. III. K. O. Ct.			
	C. Maenius. P. F. P. N. Cos. De Antiatiibus Lauineis. Veliterneis. An. CDXV. Pridie. K. O. Ct.			
C.	Sulpicius Ser. F. Q. N.	Longus.	P. Aulus.	Pactus.
	C. Claudius. Ap. F. Ap. N.	Craffus. Sabianus.	Regillens. Dict.	
	C. Claudius.	Vitio Facti	Abdicarunt.	
		Craffus.	K. Duilius.	
L.	Papirius. L. F. M. N.	Cornus. III.	M. Atilius. M. F.	Regulus.
M.	Valerius. M. F. M. N.	M. Valerius. M. F. M. N. Cornus. III.	Cos. I V.	De Caleneis.
		An.	C D X I I X.	Idib. Mart.
	L. Aemilius. L. F. L. N. Mamercinus Priuernas.	Q. Publius. Q. F. Q. N.	Philo.	Comit. Hab. Caussa.
T.	Veturius.	Caluinus.	Sp. Postumius.	Albinus.
	P. Cornelius.	Rufinus.	Dict.	
	M. Antonius.	Mag. eq.		Rei Ger. Caussa.
		Vitio Creati	Abdicarunt.	
		Anno	Sine	Resp.
		Hoc		Fuit.
CDXX.	A. Cornelius. P. F. A. N.	Cossus Aruina. II.	Cn. Domitius.	Caluinus.
	M. Papirius. L. F. M. N.	Craffus.	Dict.	
	P. Valerius. P. F. L. N.	Poplicola.	Mag. eq.	Rei Ger. Caussa.
	Cens. Q. Publius. Q. F. Q. N.	Philo.	Sp. Postumius.	Albinus. L. F. XX III.
L.	Valerius.	Potitus Flaccus.	M. Claudius.	Marcellus.
	Cn. Quinctilius	Varus.	Dict.	
	L. Valerius.	Potitus Flaccus.	Mag. Eq.	Clani Fig. Caussa.
L.	Papirius. L. F. M. N.	Craffus. II.	L. Plautius. L. F.	Venno.
L.	Aimilius. L. F. L. N.	Mamercinus. II.	C. Plautius. P. F. P. N.	Decimus.
	L. Aimilius. L. F. L. N. Mamercinus Priuernas. Cos. II. De Priuernatib. Ann. CDXXIV. K. Mart.			
	C. Plautius. P. F. P. N. Decianus. Cos. De Priuernatibus.			Ann. CDXXIV. K. Mart.
P.	Cornelius.	Scapula.	P. Plautius. C. F. P. N.	Proculus.
L.	Cornelius.	Lentulus.	Q. Publius. Q. F. Q. N.	Philo. II.
	M. Claudius.	Marcellus.	Dict.	
	Sp. Postumius.	Albinus.	Mag. eq.	Comit. Hab. Caussa.
		Vitio Facti	Abdicarunt.	
L.	Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor.	C. Poetelius. C. F. C. N.	Libo Visfolus. II.
	Q. Publius. Q. F. Q. N.	Philo. II.		Ann. CDXXVII.
	Primus Pro. Cos. De Samnitibus		Palaeopolitaneis.	K. Mai.
L.	Furius. Sp. F. M. N.	Camillus. II.	D. Iunius	Brutus Scatus.
	L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor.	Dict.	
	Q. Fabius. M. F. N. N.	Max. Rullian.	Mag. eq.	Rei. Ger. Caussa.
		Hic a Dictatore coactus abdicauit. In Eius Locum Factus est.		
	L. Papirius. L. F. M. N.	Craffus.	Mag. eq.	
L.	Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor.	Dict.	Rei. Ger. Caussa.
L.	Papirius. L. F. M. N.	Craffus.	Mag. eq.	

Hoc Anno Dictator. Et Magister Eq. Sine Cos. Mag. Continuerunt.			
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. Dict.	De Samnitibus.	Ann. CDXXXIX. III. Non. Mart.
C. Sulpicius. Ser. F. Q. N.	Longus. II.	Q. Annius. Q. F. Q. N.	Cerretanus.
Q. Fabius. M. F. N. N.	Maxim. Rullian.	L. Fulvius. L. F. L. N.	Curvus.
A. Cornelius. P. F. A. N.	Cossus Aruina.	Dict.	
M. Fabius. M. F. N. N.	Ambustus.	Mag. eq.	Ludorum Ro. Caussa.
L. Fulvius. L. F. L. N.	Curvus. Cos.	De Samnitibus.	Ann. CDXXXI. Quirinalibus.
Q. Fabius. M. F. N. N.	Maximus	Rullianus.	Ann. CDXXXI.
Cos. De Samnitibus.	Et Apuleius.	X I I. K. Mart.	
T. Veturius.	Calpurnius. II.	Sp. Posthumus.	Albinus. II.
Q. Fabius.	Ambustus.	Dict.	
P. Atilius.	Pactus.	Mag. eq.	Comit. Hab. Caussa.
M. Aemilius.	Papus.	Dict.	
L. Valerius.	Flaccus.	Mag. Eq.	Comit. Hab. Caussa.
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. II.	Q. Publius. Q. F. Q. N.	Philo. III.
C. Mainius. P. F. P. N.	Dict.		
M. Foslius. C. F. M. N.	Flaccinator.	Mag. Eq.	/ / / / /
L. Cornelius.	Lenulus.	Dict.	
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. II.	Mag. Eq.	Rei. Ger. Caussa.
T. Manlius. L. F. A. N.	Imperius. Torquatus. III.	Dict.	
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. III.	Mag. Eq.	/ / / / /
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. III.	Q. Aulus. Q. F. Q. N.	Cerretanus. II.
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. II.	Cos. III. De Samnitibus.	Ann. CDXXXIV. X. K. Septemb.
Cens.	/ / / / /		
L. Plautius. L. F. L. N.	Venno.	M. Foslius. C. F. M. N.	Flaccinator.
Cens. L. Papirius. L. F. M. N.	Craffus.	C. Mainius. P. F. P. N.	Lustrum Fecer. XX V.
Q. Aemilius. Q. F. L. N.	Barbula.	C. Iunius. C. F. C. N.	Bubulcus Brutus.
Sp. Nautius. Sp. F. Sp. N.	Rutilus.	M. Popillius. M. F. M. N.	Lacius.
L. Aemilius. L. F. L. N.	Mamerc. Priuernas.	II. Dict.	
L. Fulvius. L. F. L. N.	Curvus.	Mag. eq.	Rei Gerund. C.
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. IV.	Q. Publilius. Q. F. Q. N.	Philo. III.
Q. Fabius. M. F. N. N.	Maximus Rullianus.	Dict.	R. G. C.
Q. Aulus. Q. F. Q. N.	Cerretan.	In Proelio Occisus est.	In Eius. L. F. Ist. Mag. eq.
C. Fabius. M. F. N. N.	Ambustus.	Mag. eq.	
M. Poetelius. M. F. M. N.	Libo.	C. Sulpicius. Ser. F. Q. N.	Longus. III.
C. Mainius. P. F. P. N.	II.	Dict.	
M. Foslius. C. F. M. N.	Flaccinator.	Mag. eq.	Rei. Gerund. Caussa.
C. Sulpicius. Ser. F. Q. N.	Longus. Cos. III.	De Samnitibus.	Anno. CDXXXIX. K. Quin.
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. V.	C. Iunius. C. F. C. N.	Bubulcus Brutus. II.
C. Poetelius. C. F. C. N.	Libo. Visolus.	Dict.	
M. Foslius. M. F. M. N.	Libo.	Mag. eq.	Rei Gerund. Caussa.
M. Valerius. M. F. M. N.	Maximus.	P. Decius. P. F. Q. N.	Mus.
C. Sulpicius. Ser. F. Q. N.	Longus.	Dict.	
C. Iunius. C. F. C. N.	Bubulcus Brutus.	Mag. Eq.	Rei Gerund. Caussa.
Cens. Ap. Claudius. C. F. Ap. N.	Caecus.	C. Plautius. C. F. C. N.	Qui in Hoc. L. F. XXVI.
M. Valerius. M. F. M. N.	Maximus Cos.	De Samnitibus.	Soraneisq. Ann. CDXXXIX. Idib. Sext.
C. Iunius. C. F. C. N.	Bubulcus Brutus. III.	Q. Aemilius. Q. F. L. N.	Barbula. II.
C. Iunius. C. F. C. N.	Bubulcus Brutus Cos. III.	De Samnitibus.	An. CDXLII. Nonis Sext.
Q. Aemilius. Q. F. L. N.	Barbula Cos. II.	De Etruscis.	An. CDXLII. Idib. Sext.
Q. Fabius. M. F. N. N.	Maxim. Rullian. II.	C. Marcius. C. F. L. N.	Rutilus. Qui Postea.
	Censorinus	Appellatus	Est.
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor. II.	Dict.	
C. Iunius. C. F. C. N.	Bubulcus Brutus. II.	Mag. eq.	Rei. Gerund. Caussa.
Hoc Anno Dictator. Et Magister Eq. Sine Cos. Fuerunt.			
L. Papirius. Sp. F. L. N.	Curfor III.	Dict. II. De Samnitibus.	An. CDXIV. Idib. Oct.
Q. Fabius. M. F. N. N.	Maximus Rullian. II.	Pro Cos. De Etruscis.	An. CDXLIV. Idib. Nou.
P. Decius. P. F. Q. N.	Mus. II.	Q. Fabius. M. F. N. N.	Maxim. Rullian. III.
Ap. Claudius. C. F. Ap. N.	Caecus.	L. Voluminius. C. F. C. N.	Flamma Violens.
Cens. M. Valerius. M. F. M. N.	Maximus.	C. Iunius. C. F. C. N.	Bubulcus Brutus. L. F. XXVII.
			Q. Marcius.

Q. Marcius. Q. F. Q. N.		Tremulus.	P. Cornelius. A. F. P. N.	Arvina.
Q. Marcius. Q. F. Q. N. Tremulus Cos. De Anagninis, Hernicisq. An. CDXLVII. Prid. K. Quint.				
P. Cornelius. / / / N.		Scipio Barbatus.	Diff.	
P. Decius. P. F. Q. N.		Mus.	Mag. eq.	Comit. Habend. Causa.
L. Postumius. L. F. Sp. N.		Megellus.	Ti. Minucius Augurina. In pr. Oc. E. In. E. Loc. Fact. Eff.	
			M. Fulvius. L. F. L. N.	Curvus Paetinus.
M. Fulvius. L. F. L. N. Curvus Paetinus. Cos. De Samnitibus.			Ann. CDXLIX. III. Non. Oct.	
P. Sempronius. P. F. C. N.		Sophus.	P. Sulpicius Ser. F. P. N.	Saerrio.
Cens. Q. Fabius. M. F. N. N. Maxim. Rullianus. P. Decius. P. F. Q. N.			Mus. L. F. XXXVIII.	
P. Sempronius. P. F. C. N.		Sophus Cos.	De Acqueis.	Ann. CDXLIX. VILK. Oct.
P. Sulpicius Ser. F. P. N.		Saerrio. Cos. De Samnitibus.	Ann. CDXLIX. III. K. Nou.	
C D L. Ser. Cornelius. Cn. F. Cn. N.		Lentulus.	L. Genucius.	Auentinensis.
M. Linius. / / C. N.		Den ter.	M. Atilius. L. F. L. N.	Paulus.
C. Iunius. C. F. C. N.		Bubulcus Brutus.	Diff.	
M. Titinius. C. F. C. N.			Mag. eq.	Rei. Gerund. Causa.
C. Iunius. C. F. C. N.		Bubulcus Brutus. II. Dict. De Acqueis.	Ann. CDLL. III. K. Sext.	
Q. Fabius. M. F. N. N.		Max. Rullian. II.	Diff.	
M. Atilius. L. F. L. N.		Paulus.	Mag. eq.	Rei. Gerund. Causa.
		Hoc Anno Dictator. Et Magister Eq. sine Cos. Fuerunt.		
M. Valerius. M. F. M. N.		Cornus. II.	Diff.	
P. Sempronius. P. F. C. N.		Sophus.	Mag. eq.	Rei. Ger. Causa.
M. Valerius. M. F. M. N. Cornus. IV. Dict. II. De Etruscis.			Ann. CDLII. X. / / K. Dec.	
Q. Appuleius. / F. C. N.		Pansa.	M. Valerius. M. F. M. N.	Cornus. V.
M. Fulvius. Cn. F. Cn. N.		Paetinus.	T. Manlius. T. F. T. N.	Torquatus. In Mag.
			Mort.	Eff. In Eius Locum Fact. Eff.
Cens. P. Sempronius. P. F. C. N.		Sophus.	M. Valerius. M. F. M. N.	Cornus. VI.
M. Fulvius. Cn. F. Cn. N. Paetinus. Cos. De Samnitibus. Nequinatibusque.			P. Sulpicius. Ser. F. P. N.	Saerrio. L. F. XXXIX.
L. Cornelius. Cn. F.		Scipio.	Cn. Fulvius. Cn. F. Cn. N.	Max. Centumalus.
Cn. Fulvius. Cn. F. Cn. N. Max. Centumalus Cos. De Samnitibus. Etruscisque.			Ann. CDLV. Idibus Nou.	
Q. Fabius. M. F. N. N.		Maxim. Rullian. III.	P. Decius. P. F. Q. N.	Mus. III.
Ap. Claudius. C. F. Ap. N.		Cecus. II.	L. Volcanius. C. F. C. N.	Flamma Violens. II.
Q. Fabius. M. F. N. N.		M. Rullianus.	P. Decius. P. F. Q. N.	Mus. III. Q. Sed uouit.
Q. Fabius. M. F. N. N.		Maximus.	Rullianus. III.	Cos. V. De
Samnitibus. Et Etruscis. Galleis.			Ann. CDLIX.	Prid. Non. Sept.
L. Postumius. L. F. Sp. N.		Megellus. II.	M. Atilius. M. F. M. N.	Regulus.
Cens. P. Cornelius. A. F. P. N.		Arvina.	C. Marcius. C. F. L. N.	Rutilus. L. F. XXX.
			Qui. Postea	Centurius. Apell. E. Eff.
L. Postumius. L. F. Sp. N. Megell. Cos. II. De Samnitibus. Et Etruscis.			VI. K. Apr. CDLIX.	
M. Atilius. M. F. M. N. Regulus Cos. De Volsonibus. Et Samnitibus.			A. CDLIX. V. K. Apr.	
C D L X. L. Papirius. L. F. Sp. N.		Curfor.	Sp. Cornelius. C. F. C. N.	Maximus.
Sp. Carvilius. C. F. C. N.		Maximus Cos.	De Samnitibus.	Ann. CDLX. Idibus Ian.
L. Papirius. L. F. Sp. N.		Curfor Cos.	De Samnitibus.	Ann. CDLX. Idibus Febr.
Q. Fabius. Q. F. M. N.		Maxim. Gurgis.	D. Iunius. D. F.	Brutus Scaeva.
L. Postumius. L. F. Sp. N.		Megellus. III.	C. Iunius. C. F. C. N.	Brutus Bubulcus.
Q. Fabius. Q. F. M. N. Maximus Gurgis Pro. Cos. De Samnitibus.			Ann. CDLXII. / / K. Sext.	
P. Cornelius. P. F.		Rufinus.	M. Curius. M. F. M. N.	Dentatus.
M. Curius. M. F. M. N.		Dentatus Cos.	De Samnitibus.	Ann. CDLXIII. / / /
M. Curius. M. F. M. N.		Dentatus. I I. Cos. De Sabineis.	Ann. CDLXIII. / / /	
M. Curius. M. F. M. N.		Dentatus. III. Cos. Quans De Lucanensis.	Ann. CDLXIII. / / /	
M. Valerius.		Flaccus.	Q. Caidicus. Q. F.	
Q. Marcius. Q. F. Q. N.		Tremulus. II.	P. Cornelius. A. F. P. N.	Arvina. II.
M. Claudius. M. F.		Marcellus.	Sp. Nautius. Sp. F. Sp. N.	Rutilus.
M. Valerius. M. F. M. N.		Maximus.	C. Atilius.	Paetus.
Q. Horatius.		In Mag. Mort. E.	Diff.	
		Mag. eq.	Seditionis Sedandae Causa.	
C. Claudius.		Carina.	M. Atilius.	Lepidus.
C. Servilius.			L. Caecilius. C. F.	Metellus.
C D L X X. P. Cornelius.		Dolabella.	Cn. Domitius. Cn. F.	Calpurnius.
P. Cornelius.		Dolabella Cos. De Galleis. Senonis.	A. CDLXX. / / /	
C. Fabricius. C. F. C. N.		Luscinius.	Q. Atilius. Cn. F.	Papus.
C. Fabricius. C. F. C. N. Luscinius. Cos. De Samnitibus. Lucanensis. Brutticisque.			Ann. CDLXXI. III. Non. Mart.	
			D.	L. Atilius.

L. Aemilius. Q. F. Q. N.	Barbula. Q. F. Q. N.	Philippus. Q. F. Q. N.	Philippus.
Q. Marcius. Q. F. Q. N.	Philippus. Cos. De Etruscis.	An. CDLXXII. K. Apr.	
BELLVM TARENTINVM. ET REGIS PYRRHI.			
P. Valerius.	Laelinus. Ti. Coruncanius. Ti. F. Ti.	Nepos.	
Ti. Coruncanius. Ti. F. Ti. N. Cos. De Vulsinensibus. Et Vulscentib. An. CDLXXXIII. K. Febr.			
L. Aemilius. Q. F. Q. N.	Barbula. Pro. Cos. De Tarentineis.	Samnitibus.	
Et Sallentineis.	An. CDLXXXIII.	VI. Idus. Quint.	
P. Sulpicius. P. F. Ser. N.	Saurerio. P. Decius. P. F. P. N.	Mus. In Proel. occidit. eff.	
Cens. / / / / / / / / / /	Cn. Domitius. Cn. F. Calpurnius.	Qui. L. F. XXXII.	
	Primus E	plebe	Lustrum Fecit.
C. Fabricius. C. F. C. N.	Luscinus. II.	Q. Aemilius. Cn. F.	Papir. II.
C. Fabricius. C. F. C. N.	Luscinus. II. Cos. II. De Lucaneis. Bruttieis. Tarentin. Samnitibus.		
An. CDLXXV.		Idibus.	Decembr.
P. Cornelius. P. F.	Rufinus. II.	C. Iunius. C. F. C. N.	Brutus Bubulcus. II.
C. Iunius. C. F. C. N.	Brutus Bubulcus. Cos. II. De Lucaneis. Et Bruttieis. An. CDLXXVI. Non. Ian.		
Q. Fabius. Q. F. M. N.	Maxim. Gerges. II.	C. Genucius.	Cleptina.
Q. Fabius. Q. F. M. N.	Maximus Gerges. II. Cos. II. De Samnitibus. Lucaneis. Bruttieis.		
An. CDLXXVII.			Quirinalib.
P. Cornelius. P. F.	Rufinus. Dist.		
/ / / / / / / / / /	Mag. Eq.	/ / / / / / / / / /	
M. Curius. M. F. M. N.	Dentatus. II.	L. Cornelius. Ti. F. Ser. N.	Lentulus.
M. Curius. M. F. M. N.	Dentatus. IV. Cos. II. De Samnitibus. Et Rege Pyrrho. A. CDLXXXIX. /// F. Febr.		
L. Cornelius. Ti. F. Ser. N.	Lentulus. Cos. De Samnitibus. Et Lucaneis. An. CDLXXXIX. K. Mart.		
Cens. C. Fabricius. C. F. C. N.	Luscinus. Q. Aemilius. Cn. F.	Papir. L. F. XXXIII.	
Ser. Cornelius.	Merenda. M. Curius. M. F. M. N.	Dentatus. III.	
C. Fabricius. C. F. C. N.	Luscinus. III.	C. Claudius. / F. C. N.	Canina. II.
C. Claudius. / F. C. N.	Canina. Cos. II. De Lucaneis. Samnitibus. Et Bruttieis. An. CDXXX. Quirinalibus.		
L. Papirius. L. F. Sp. N.	Curfor. II.	Sp. Carvilius. C. F. C. N.	Maximus. II.
Cens. M. Curius. M. F. M. N.	Dentatus. L. Papirius.	Curfor. L. F. XXXXIII.	
Sp. Carvilius. C. F. C. N.	Maximus. II. Cos. II. De Lucaneis. Bruttieis. Et Tarentineis. An. CDXXXCL. /		
L. Papirius. L. F. Sp. N.	Curfor. II. Cos. II. De Tarentineis. Lucaneis. Et Bruttieis. An. CDXXXCI. /		
C. Quinctius.	Claudius. L. Genucius.	Cleptina. II.	
C. Genucius.	Cleptina. II.	Cn. Cornelius. L. F. Cn. N.	Blasio.
Cn. Cornelius. L. F. Cn. N.	Blasio. Cos. De Salsinatus.	A. CDXXXCI. III. /	
Q. Fabius. C. F. M. N.	Pictor. L. Quinctius.	Gulo.	
P. Sempronius. P. F. P. N.	Sophus. Ap. Claudius. Ap. F. C. N.	Craffius.	
P. Sempronius. P. F. P. N.	Sophus. Cos. De Peicentibus.	An. CDXXXCV. / /	
Ap. Claudius. Ap. F. C. N.	Craffius. Cos. De Peicentibus.	An. CDXXXCV. /	
M. Atilius. M. F. L. N.	Regulus. L. Iulius. L. F. L. N.	Libo.	
M. Atilius. M. F. L. N.	Regulus. Cos. De Sallentineis.	An. CDXXXCV. VIII. / / /	
L. Iulius. L. F. L. N.	Libo. Cos. De Sallentineis.	Ann. CDXXXCVI. VIII. K. Febr.	
N. Fabius. C. F. M. N.	Pictor. D. Iunius. D. F. D. N.	Pera.	
D. Iunius. D. F. D. N.	Pera. Cos. De Salsinatus.	An. CDXXXCVII. V. K. Octobr.	
N. Fabius. C. F. M. N.	Pictor. Cos. De Salsinatus.	An. CDXXXCVII. III. Non. Oct.	
N. Fabius. C. F. M. N.	Pictor. II. Cos. De Sallentineis. Messapicis. An. CDXXXCVII. K. Febr.		
D. Iunius. D. F. D. N.	Pera. II. Cos. De Sallentineis. Messapicis. An. CDXXXCVII. Non. Febr.		
Q. Fabius. Q. F. N.	Max. Gerges. P. Decius. P. F. P. N.	Mus.	
Cens. Cn. Cornelius. L. F. Cn. N.	Blasio. C. Marcius. C. F. L. N.	Rutilus. II. Qui. L. F. XXXV.	
	In Hoc Honore Cenforin. Appel. E.		
BELLVM PVNICVM PRIMVM.			
Ap. Claudius. C. F. Ap. N.	Caudex. M. Fulvius. Q. F. M. N.	Flaccus.	
M. Fulvius. Q. F. M. N.	Flaccus. Cos. De Vulsinensibus.	An. CDXXXIX. K. Nou.	
M. Valerius. M. F. M. N.	Maximus. M. Otacilius. C. F. M. N.	Craffius.	
Qui In Hoc Honore Messal. Appel. E.			
Cn. Fulvius. Cn. F. Cn. N.	Maxim. Centumalus.	Dist.	
Q. Marcius. Q. F. Q. N.	Philippus.	Mag. eq.	
M. Valerius. M. F. M. N.	Maxim. Messalla.	Cos. De Poencis. Et Rege Sicular.	Hieron.
An. CDXC.	XVI.	K. April.	
L. Postumius. L. F. L. N.	Megellus. Q. Mamilius. Q. F. M. N.	Vitulus.	
L. Valerius. M. F. L. N.	Flaccus. T. Otacilius. C. F. M. N.	Craffius.	
Cn. Cornelius. L. F. Cn. N.	Scipio Asina. C. Duilius. M. F. M. N.		
C. Duilius. M. F. M. N.	Cos. Primus Naualem De Siulis.	Et Classe	Poenica

Poenica.	Egit.	An.	CDXCIII.	K.	InterLalar.
L. Cornelius. L. F. Cn. N.	Scipio.	C. Aquilius. M. F. C. N.			Florus.
L. Cornelius. L. F. Cn. N.	Scipio.	Cos. De Poeneis.		Et	Sardin.
Córcica.	An.	C D X C I V.	V.	Id.	Mart.
A. Atilius. A. F. C. N.	Calatinus.	Q. Sulpicius. Q. F. Q. N.			Patereulus.
C. Aquilius. M. F. C. N.	Florus Pro Cos.	De Poeneis. An. CDXCV.	III.	Non. Oet.	
C. Sulpicius. Q. F. Q. N.	Patereulus Cos.	De Poeneis. Et Sardcis. An. CDXCV.	III.	Non. Oet.	
Cens. C. Duilius. M. F. M. N.		/ / / /		L. F. XXXVI.	
C. Atilius. M. F. M. N.	Regulus.	Cn. Cornelius. L. F. Cn. N.			Elafio. II.
Q. Ogulnius. L. F. A. N.	Gallus.	Diét.			
M. Laetorius. M. F. M. N.	Plancianus.	Mag. eq.		Latinar. Fer.	Causa.
A. Atilius. A. F. C. N.	Calatinus Pr.	Ex Sicilia De Poenis. An. CDXCVI. XIII. K. Feb.			
C. Atilius. M. F. M. N.	Regulus Cos.	De Poenis Naualem Egit. VIII. / / / / An. CDXCVI.			
L. Manlius. A. F. P. N.	Vulfo Longus.	Q. Caedicius. Q. F. Q. N.	In Mag. Mort. E.		
		In Eius Locum Factus Est.			
		M. Atilius. M. F. L. N.		Regulus. II.	
L. Manlius. A. F. P. N.	Vulfo Long. Cos.	De Poenis Naualem Egit. VII. / / / An. CDXCVII.			
Ser. Fulvius. M. F. M. N.	Pactin. Nobilior.	M. Aimilius. M. F. L. N.		Paulus.	
Cn. Cornelius. L. F. Cn. N.	Scipio Afina. II.	A. Atilius. A. F. C. N.		Calatinus. II.	
Ser. Fulvius. M. F. M. N.	Pactinus Nobilior Pro. Cos.	De Cossurenfis. Et Poeneis.			
Naualem Egit.	XIII. K. Febr.	A. C D X C I X.			
M. Aimilius. M. F. L. N.	Paulus. Pro. Cos.	De Cossurenfis. Et Poeneis Naualem.			
Egit. X I I I.	K. Febr.	An. C D X C I X.			
D. Cn. Seruilius. Cn. F. Cn. N.	Cacpio.	C. Sempronius. Ti. F. Ti. N.		Blaefus.	
Cens. D. Iunius. D. F. D. N.	Pera. Abd.	L. Postumius. L. F. L. N.	Megell. Idem Qui		
		Pr. Erat. In Mag. M. Eit.			
Cn. Cornelius. L. F. Cn. N.	Scipio Afina. Pro.	Cos. De Poeneis. X. K. April.		An. D.	
C. Sempronius. Ti. F. Ti. N.	Blaefus.	Cos. De Poeneis. X. K. April.		An. D.	
C. Aurelius. L. F. C. N.	Cotta.	P. Seruilius. Q. F. Cn. N.		Geminus. II.	
Cens. M. Valerius. M. F. M. N.	Maxim. Messal.	P. Sempronius. P. F. P. N.	Sophus. L. F. XXXVII.		
C. Aurelius. L. F. C. N.	Cotta. Cos. De Poeneis Et Siculis.	Idibus April. An. D. I.			
L. Caecilius. L. F. C. N.	Metellus.	C. Furius. C. F. C. N.		Pacilus.	
C. Atilius. M. F. M. N.	Regulus. II.	L. Manlius. A. F. P. N.		Vulfo. II.	
L. Caecilius. L. F. C. N.	Metellus Pro Cos.	De Poenis. VII. Idus Septemb.	A. DIII.		
P. Claudius. Ap. F. C. N.	Pulcher.	L. Iunius. C. F. L. N.		Pullus.	
M. Claudius. C. F.	Glicia. Qui Scriba Fuerat.	Dictator Coset. Abdic.			
Sine. Mage. eq. In Eius Locum Factus Est.					
A. Atilius. A. F. C. N.	Calatinus.	Diét.		Rei. Ger. Causa.	
L. Caecilius. L. F. C. N.	Metellus.	Mag. eq.			
C. Aurelius. L. F. C. N.	Cotta. II.	P. Seruilius. Q. F. Cn. N.		Geminus. II.	
L. Caecilius. L. F. C. N.	Metellus. II.	N. Fabius. M. F. M. N.		Buteo.	
Cenfores. A. Atilius. A. F. C. N.	Calatinus. A. Manlius. T. F. T. N.	Torquat. Attic. L. F. XXXVIII.			
M. Otacilius. C. F. M. N.	Crassus. II.	M. Fabius. C. F. M. N.		Licinus.	
Ti. Coruncanus. Ti. F. Ti.	Nepos.	Diét.			
M. Fulvius. Q. F. M. N.	Flaccus.	Mag. eq.		Comit. Hab. Causa.	
M. Fabius. M. F. M. N.	Buteo.	C. Atilius. A. F. A. N.		Bulhus.	
A. Manlius. T. F. T. N.	Torquat. Attic.	C. Sempronius. Ti. F. Ti. N.		Blaefus. II.	
C. Fundanius. C. F. Q. N.	Fundulus.	C. Sulpicius. C. F. Ser. N.		Gallus.	
C. Lutatius. C. F. C. N.	Catulus.	A. Postumius. A. F. L. N.		Albinus.	
A. Manlius. T. F. T. N.	Torquat. Attic. II.	Q. Lutatius. C. F. C. N.		Cerco.	
Cens. C. Aurelius. L. F. C. N.	Cotta.	N. Fabius. M. F. M. N.		Buteo. L. F. XXXIX.	
C. Lutatius. C. F. C. N.	Catulus Pro. Cos. De Poenis. Ex Sicilia Naualem Egit. III. Non. Oetob. An. DXII.				
Q. Valerius. Q. F. P. N.	Falto. Pro. Pr. Ex Sicilia Naualem Egit. Prid. Non. Oetob. An. DXII.				
Q. Lutatius. C. F. C. N.	Cerco. Cos. De Faliscis.	K. Mart. An. DXII.			
A. Manlius. T. F. T. N.	Torquat. Atticus. Cos. II. De Faliscis. IV. Non. Maf. Ann. DXII.				
C. Claudius. Ap. F. C. N.	Cencho.	M. Sempronius. C. F. M. N.		Tuditanus.	
C. Mamilius. Q. F. Q. N.	Turpinus.	Q. Valerius. Q. F. P. N.		Falto.	
Ti. Sempronius. Ti. F. C. N.	Graech.	P. Valerius. Q. F. P. N.		Falto.	
L. Cornelius. L. F. Ti. N.	Lentul. Caudin.	Q. Fulvius. M. F. Q. N.		Flaccus.	
L. Cornelius. L. F. Ti. N.	Lentulus Caudinus. Cos. De Liguribus. Idib. Inter. An. DXVII.				
P. Cornelius. L. F. Ti. N.	Lentul. Caudin.	C. Licinius. P. F. P. N.		Varus.	
Cens. L. Cornelius. L. F. Ti. N.	Lent. Caudin.	Q. Lutatius. C. F. C. N.		Cerco. In. M. M. E.	
		T. Manlius.			

D X X.

T. Manlius. T. F. T. N.	Torquatus.	C. Atilius. A. F. A. N.	Bulbus. Tl.
T. Manlius. T. F. T. N.	Torquatus. Cos. De Sardeis.	VI. Id. Mart.	An. DXXVIII.
L. Postumius. A. F. A. N.	Albinus.	Sp. Carvilius. Sp. F. C. N.	Maximus.
Cens. C. Atilius. A. F. A. N.	Bulbus.	A. Postumius. A. F. L. N.	Albinus. L. F. XL.
Sp. Carvilius. Sp. F. C. N.	Maximus. Cos. De Sardis.	K. April. An.	DXXIX.
Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maxim. Verrucos.	M'. Pomponius. M'. F. M'. N.	Matho.
Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maximus Verrucosus.	Cos. De Liguriis.	K. Febr. Anno. DXX.
M'. Pomponius. M'. F. M'. N.	Matho.	Cos. De Sardis. Idibus.	Mart. An. DXX.
M. Aemilius. M. F. M. N.	Lepidus.	M. Pothicius. L. F. L. N.	Mallecollus.
M. Pomponius. M'. F. M'. N.	Matho.	C. Papirius. C. F. L. N.	Maso.
C. Duilius. M. F. M. N.		Dict.	
C. Aurelius. L. F. C. N.	Cotta.	Mag. eq.	Comit. Habend. Causa.
Cens. T. Manlius. T. F. T. N.	Torquatus.	Q. Fulvius. M. F. Q. N. Flaccus.	Vit. Facti Abd.
C. Papirius. C. F. L. N. Maso.	Cos. De Coscis Primus	In monte Albano. III. Nonas.	Mart. An. DXXXI.
M. Aemilius. L. F. Q. N.	Barbula.	M. Iunius. D. F. D. N.	Pera.
Cens. Q. Fabius. Q. F. Q. N. Maxim.	Verrucos.	M. Sempronius. C. F. M. N.	Tuditan. L. F. XLI.
L. Postumius. A. F. A. N.	Albinus. Tl.	Cn. Fulvius. Cn. F. Cn. N.	Centumalus.
Sp. Carvilius. Sp. F. C. N.	Maximus. Tl.	Q. Fabius. Q. F. Q. N. Maxim.	Verrucos. Tl.
Cn. Fulvius. Cn. F. Cn. N.	Centumalus. Pro. Cos.	Ex Illuricis Naul. Egitt.	X. K. Quint. An. DXXXV.
P. Valerius. L. F. M. N.	Flaccus.	M. Atilius. M. F. M. N.	Regulus.
M. Valerius. M'. F. M. N.	Messala.	L. Apulius. L. F. C. N.	Fullo.

BELLYM GALLICVM CISPALINVM.

DXXX.

L. Aemilius. Q. F. Cn. N.	Papus.	C. Atilius. M. F. M. N.	Regulus.
Cens. C. Claudius. Ap. F. C. N.	Centho.	M. Iunius. D. F. D. N.	Pera. L. F. XXXIII.
L. Aemilius. Q. F. Cn. N.	Papus. Cos. De Galleis.	VI. Idus. Mart.	An. DXXXIX.
T. Manlius. T. I. T. N.	Torquatus. Tl.	Q. Fulvius. M. F. Q. N.	Flaccus. Tl.
L. Caecilius. L. F. C. N.	Metellus.	Dict.	
N. Fabius. M. F. M. N.	Buteo.	Mag. eq.	
C. Flaminius. C. F. L.	Nepos.	P. Furius. Sp. T. M. N.	Philus.
C. Flaminius. C. F. L. N.	Cos. De Galleis.	V. Idus. Mart.	An. DXXX.
P. Furius. Sp. F. M. N.	Philus.	Cos. De Galleis. Et Liguriis. III.	Idus Mart. Ann. DXXX.
Cn. Cornelius. L. F. L. N.	Scipio Calu.	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus.
M. Claudius. M. F. M. N. Marcellus.	Cos. De Galleis Insucribus. Et German.	Isque Spolia Opima	
Retulit Duce Hostium Viridumaro	Ad Clastidium Interfecto.	An. DXXXI.	K. Mart.
P. Cornelius. Cn. F. L. N.	Scipio Asina.	M. Minucius.	Rafus.
Censor. L. Aemilius. Q. F. Cn. N.	Papus.	C. Flaminius. C. F. L. N.	L. F. X LII.
L. Veturius. L. F.	Philo.	C. Lutatius. C. F. C. N.	Catulus.

M. Aemilius. M. F. M. N.	Lepidus. Tl.	M. Valerius. P. F.	Latinius.
Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Max. Verrucosus.	Dict.	
C. Flaminius. C. F. L.	Nepos.	Mag. eq.	
M. Iunius. M. F. M. N.	Salinator.	L. Aemilius. M. F. M. N.	Pandus.
L. Aemilius. M. F. M. N.	Paulus. Cos. De Illuricis.	An. DXXXIII.	////
M. Iunius. M. F. M. N.	Salinator. Cos.	De Illuricis.	An. DXXXIII.

BELLYM P VN I C V M SEC V N D V M.

P. Cornelius. L. F. L. N.	Scipio.	Tl. Sempronius. C. F.	Longus.
C. Flaminius. C. F. L. N.	In Proel. Tl.	Cn. Serrulius.	Geminus.
Occis. Est. In Eius Loc. Fast. Est.			
M. Atilius. M. F. M. N.	Regulus. Tl.		
Q. Fabius. Q. F. Q. N. Maxim.	Verrucos. Tl.	Dict.	
M. Minucius.	Rafus.	Mag. eq.	Rel. Ger. Causa.
Horum Deinde Aequatum Est Imperium. Et Duo	Primum Dictatores Sine Mag. Eq.	Fasti.	
L. Veturius.	Philo.	Dict.	
M'. Pomponius. M'. F. M'. N.	Marbo.	Mag. eq.	Comit. Hab. Causa.
C. Terentius.	Vitio Creati	Abdicarunt.	
	Varro.	L. Aemilius. M. F. M. N.	Paulus. Tl.
		In Proelio	Occisus Est.
M. Iunius. D. F. D. N.	Pera.	Dict.	
Tl. Sempronius. Tl. F. Tl. N.	Gracchus. Q. F.		
Idem	Arctus	Curulis	Erat.
		Mag. Eq.	

N. Fabius.

N. Fabius. M. F. M. N.		Buteo.	Diff.	Senatus Leg. Caussa.	
Sine Megistro		Equitum.			
L. Postumius. A. F. A. N.		Albinus. III.	Ti. Sempronius. Ti. F. Ti. N.		Gracchus.
Antequam Inret. Occis. E.		In E. L. F. E.			
M. Claudius. M. F. M. N.		Marcellus. II.			
Vitis Factus Abdicavit.		In E. L. F. E.			
Q. Fabius. Q. F. Q. N.		Max. Verrucosus. III.			
Q. Fabius. Q. F. Q. N.		Maxim. Verrucosus. III.	M. Claudius. M. F. M. N.		Marcellus. III.
Cens. M. Atilius. M. F. M. N.		Regulus.	P. Furius. Sp. F. M. N.		Philus.
Abdicavit			In Mag.	Mortuus Est.	
D X L.	Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maximus.	Ti. Sempronius. Ti. F. Ti. N.		Gracchus. II.
	C. Claudius. Ap. F. C. N.	Centio.	Diff.		
	Q. Fulvius. M. F. Q. N.	Flaccus.	Mag. eq.	Comit. Hab. Caussa.	
	Ap. Claudius. P. F. Ap. N.	Pulcher.	Q. Fulvius. M. F. Q. N.		Flaccus. III.
	P. Sulpicius. Ser. F. P. N.	Galba. Maxim.	Cn. Fulvius. Cn. F. Cn. N.		Centumalus.
	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus. Pro. Cos. II.	De Syracusanis. In Monte Albano. An. DXLII. / / /		
	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus Pro Cos. III.	Olaus De Syracusanis. An. DXLII. / / /		
	M. Valerius. P. F.	Lacinius. II.	M. Claudius. M. F. M. N.		Marcellus. III.
	Q. Fulvius. M. F. Q. N.	Flaccus.	Diff.		
	P. Licinius. P. F. P. N.	Craffus Dives.	Mag. eq.	Comit. Hab. Caussa.	
	Cens. L. Veturius.	Philo.	P. Licinius. P. F. P. N.		Craffus Dives.
	In Mag.	Mortuus Est.	Abdicavit.		
	Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Max. Verrucosus. V.	Q. Fulvius. M. F. Q. N.		Flaccus. III.
	Cens. M. Cornelius. M. F. M. N.	Cethegus.	P. Sempronius. C. F. C. N. Tuditanus.		L. F. XLIIII.
		Neuter Horum	Consularis Erat.		
	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus. V.	T. Quinctius.		Cristinus.
	In. Proel.	Occis. Est.	In Proel.	Occisus Est.	
	T. Manlius. T. F. T. N.	Torquatus.	Diff.		
	C. Serrilius. C. F.	Nepos. Qui	Mag. Eq.	Comit. Hab. Et Ludor. Faciend. Caussa.	
	Idem Aedilis	Curulis Erat.			
	C. Claudius. Ti. F. Ti. N.	Nero.	M. Liuius. M. F. M. N.		Salinator.
	M. Liuius. M. F. M. N.	Salinator. Cos. De Poenis. Et Afrubale.			An. DXLVI. / / /
	C. Claudius. Ti. F. Ti. N.	Nero Cos. De Poenis. Et Afrubale.			An. DXLVI. / / /
	M. Liuius. M. F. M. N.	Salinator.	Diff.		
	Q. Caecilius. L. F. L. N.	Metellus.	Mag. eq.	Comit. Hab. Caussa.	
	Q. Caecilius. L. F. L. N.	Metellus.	L. Veturius. L. F. L. N.		Philo.
	P. Cornelius. P. F. L. N.	Scipio. Qui Postea.	P. Licinius. P. F. P. N.		Craff. Dives.
	African. Appell.	Est.			
	Q. Caecilius. L. F. L. N.	Metellus.	Diff.		
	L. Veturius. L. F. L. N.	Philo.	Mag. Eq.	Comit. Habend. Caussa.	
	M. Cornelius. M. F. M. N.	Cethegus.	P. Sempronius. C. F. C. N.		Tuditanus.
	Cens. M. Liuius. M. F. M. N.	Salinator.	C. Claudius. Ti. F. Ti. N. Nero.		L. F. XXXV.
D L.	Cn. Serrilius. Cn. F. Cn. N.	Caepio.	C. Serrilius. C. F. P.		Nepos.
	P. Sulpicius. Ser. F. P. N.	Galba Maximus.	Diff.		
	M. Serrilius. C. F. P. N.	Pulex Geminus.	Mag. eq.	Comit. Habend. Caussa.	
	Ti. Claudius. P. F. Ti. N.	Nero.	M. Serrilius. C. F. P. N.		Pulex Geminus.
	C. Serrilius. C. F. P.	Nepos.	Diff.		
	P. Ailius. Q. F. P. N.	Pactus.	Mag. eq.	Comit. Habend. Caussa.	
	Cn. Cornelius. L. F. L. N.	Lentulus.	P. Ailius. Q. F. P. N.		Pactus.
	P. Cornelius. P. F. L. N.	Scipio African.	Pro. Cos. De Poenis. Et Annibale.		An. DL I I. / / /
	Et Syphax Rege	Ex Africa.			
BELLVM PHILIPPICVM.					
	P. Sulpicius. Ser. F. P. N.	Galba. Maxim. II.	C. Aurelius. C. F. C. N.		Cotta.
	L. Cornelius. L. F. L. N.	Lentulus. Pro.	Cos. Quans. Ex Hispania Citeriore.		A. DLIII. / / /
	L. Furius. Sp. F. Sp. N.	Purpureo.	Pr. De Galleis.		An. DLIII. / / /
	L. Cornelius. L. F. L. N.	Lentulus.	P. Villius. Ti. F. Ti. N.		Tappulus.
	Cens. P. Cornelius. P. F. L. N.	Scipio African.	P. Ailius. Q. F. P. N. Paitus.		L. F. XXXVI.
	T. Quinctius. T. F. L. N.	Flaminius.	Sex. Ailius. Q. F. P. N.		Paitus Carus.
	C. Cornelius. L. F. M. N.	Cethegus.	Q. Minucius. C. F. C. N.		Rufus.
	C. Cornelius. L. F. M. N.	Cethegus Cos. De	Insulub. Et Cenomancis.		An. DLVI. / / /
	Q. Minucius. C. F. C. N.	Rufus. Cos. De Liguriis.	Boisq. Galleis. In Monte Albano.		An. DLVI. / / /
	L. Furius. Sp. F. Sp. N.	Purpureo.	M. Claudius. M. F. M. N.		Marcellus.
					E C. Corn.

C. Cornelius.	Lentulus.	Pro. Cos. Ex	Hispania.	Citer.	An. DLVII. ///
M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus.	Cos. De Comensib.	Et Infubribus.	A. DLVII. IV. Non. M. //	
M. Porcius. M. F.	Cato.	L. Valerius. P. F. L. N.		Flaccus.	
M. Helvius.	Blasio. Pr. Ouans	Ex Hispan. Citeriore.		An. DLVIII. ///	
Q. Minucius. Q. F. L. N.	Thermus. Pr.	Ex Hispania Citeriore.		An. DLVIII. ///	
P. Cornelius. P. F. L. N.	Scipio African. II.	Ti. Sempronius. Ti. F. C. N.		Longus.	
Cens. Sex. Ailius. Q. F. P. N.	Patius Catus. C. Cornelius. L. F. M. N.	Cethegus. L. F. XXXXVII.			
M. Porcius. M. F.	Cato. Pro. Cos.	Ex Hispania Citeriore.		An. DLIX. ///	
T. Quinctius. T. F. L. N.	Flamininus.	Pro. Cos.	Ex Macedonia.		
Et	Rege	Philippo	Per	Triduum.	A. DLIX. ///
L. Cornelius. L. F. //	Merula.	Q. Minucius. Q. F. L. N.		Thermus.	
L. Quinctius. T. F. L. N.	Flaminia.	Cn. Domitius. L. F. L. N.		Ahenobarbus.	
B E L L V M A N T I O C H I N V M.					
M. Acilius. C. F. L. N.	Gladio.	P. Cornelius. Cn. F. L. N.		Scipio Nasica.	
M. Fulvius. M. F. Ser. N.	Nobilior. Pr. Ouans.	Ex Hispania Vltiore.		An. DLX I. ///	
P. Cornelius. Cn. F. L. N.	Scipio Nasica.	Cos. De Boijs.		An. DLX I. ///	
L. Cornelius. P. F. L. N.	Scipio.	Qui Postea.	C. Laelius. C. F. C.	Nepos.	
Astiacus	Appellatus	Est.			
M. Acilius. C. F. L. N.	Gladio.	Pro. Cos. De Actolek.	Et Rege Antiocho.	An. DLXII. ///	
Cn. Manlius. Cn. F. L. N.	Vulso.	M. Fulvius. M. F. Ser. N.		Nobilior.	
Cens. T. Quinctius. T. F. L. N.	Flaminin.	M. Claudius. M. F. M. N.	Maiellus. L. F. XXXVIII.		
L. Aemilius. M. F. Regillus.	Pr. De Rege Antiocho	Naudem Egit.		An. DLXIII. K. Febr.	
L. Cornelius. P. F. L. N.	Scipio Asiaticus	Pro. Cos. De Rege Antiocho	Ex Asla.	An. DLXIII. Prid. K. Mart.	
Q. Fabius. Q. F. Q. N. Labeo.	Pr.	Naudem Egit. Ex Creta Insula.		An. DLXIII. //	
C. Livius. M. F. M. N.	Salinator.	M. Valerius. M. F. M. N.		Messilla.	
M. Aemilius. M. F. M. N.	Lepidus.	C. Flaminius. C. F. C.		Nepos.	
M. Fulvius. M. F. Ser. N.	Nobilior.	Pro. Cos. De Actolek.	Et Cephalenia.	An. DLXVI. X. K. Jan.	
Cn. Manlius. Cn. F. L. N.	Vulso.	Pro. Cos. De Galles Asiaticis.		An. DLXVI. III. Non. Mart.	
Sp. Postumius. L. F. A. N.	Albinus.	Q. Marcius. L. F. Q. N.		Philippus.	
Ap. Claudius. Ap. F. P. N.	Pulcher.	M. Sempronius. M. F. C. N.		Tuditanus.	
L. Manlius. L. F. L. N.	Acidius Fulvius.	Pro. Cos. Ouans	Ex Hispania Citeriore.	A. DLXVIII. ///	
P. Claudius. Ap. F. P. N.	Pulcher.	L. Porcius. L. F. M. N.		Licinus.	
Cens. L. Valerius. P. F. L. N.	Flaccus.	M. Porcius. M. F. Cato.		L. F. XXXXVIII.	
C. Calpurnius. C. F. Cn. N. Piso.	Pr. De Lusitanis.	Et Celtiberis.		An. DLXVI. III. //	
L. Quinctius	Crispianus.	Pr. De Lusitanis.	Et Celtiberis.	An. DLXVI. III. //	
L. XXQ. Fabius. Q. F. Q. N.	Labeo.	M. Claudius. M. F. M. N.		Marcellus.	
L. Aemilius. L. F. M. N.	Paullus.	Cn. Baebius. Q. F. Cn. N.		Tamphilus.	
A. Terentius.	Varro Pro Pr. Ouans	Ex Hispania Citeriore.		An. DLXX. ///	
P. Cornelius. L. F. P. N.	Cethegus.	M. Baebius. Q. F. Cn. N.		Tamphilus.	
L. Aemilius. L. F. M. N.	Paullus.	Pro. Cos. De Liguriis.	Ingaunet.	A. DLXXII. ///	
A. Postumius. A. F. A. N.	Albinus.	C. Calpurnius. C. F. Cn. N. Piso	In M. M. E. In. E. L. F. E.		
		Q. Fulvius. Cn. F. M. N.		Flaccus.	
P. Cornelius. L. F. P. N.	Cethegus	Pro. Cos. De Liguriis.		An. DLXXIII. //	
M. Baebius. Q. F. Cn. N.	Tamphilus	Pro. Cos. De Liguriis.		An. DLXXIII. //	
Q. Fulvius. Q. F. M. N.	Flaccus.	Pro Pr. Ex Hispania Citeriore.		An. DLXXIII. //	
L. Manlius. L. F. L. N.	Acidinus Fulvian.	Q. Fulvius. Q. F. M. N.		Flaccus.	
	Hei	Frates	Germani	Fuerunt.	
Cens. M. Aemilius. M. F. M. N.	Lepidus.	M. Fulvius. M. F. Ser. N.	Nobilior.	Lustr. F. L.	
Q. Fulvius. Q. F. M. N.	Flaccus. II. Cos.	De Liguriis.		An. DLXXIII. //	
M. Iunius. M. F. L. N.	Brutus.	A. Manlius. Cn. F. L. N.		Vulso.	
Ti. Sempronius. P. F. Ti. N.	Gracchus.	Pro Cos. De Celtiberis.		An. DLXXV. ///	
L. Postumius. A. F. A. N.	Albinus	Pro. Cos. De Vaccacis.	Et Lusitanis.	An. DLXXV. ///	
C. Claudius. Ap. F. P. N.	Pulcher.	Ti. Sempronius. P. F. Ti. N.		Gracchus.	
C. Claudius. Ap. F. P. N.	Pulcher	Cos. De Istria.	Et Liguriis.	An. DLXXVI. ///	
Cn. Cornelius. L. F. L. N.	Scipio Hispalus.	Q. Petillius. C. F. Q. N.	Spurius. In Mag.		
In Mag. Mortuus Est.	In Eius. L. F. E.	Postea quam Sibi Conleg. Subrog.	Occis. E.		
C. Valerius. M. F. P. N.	Laevinus.				
M. Mucius. Q. F. P. N.	Scaeuola.	M. Aemilius. M. F. M. N.		Lepidus. II.	
M. Aemilius. M. F. M. N.	Lepidus	Cos. II. De Liguriis.		An. DLXXXVIII. ///	
P. Mucius. Q. F. P. N.	Scaeuola	Cos. De Liguriis.		An. DLXXXVIII. ///	
Sp. Postumius. A. F. A. N.	Albin. Paullus.	Q. Mucius. Q. F. P. N.		Scaeuola.	
Cens. Q. Fulvius. Q. F. M. N.	Flaccus.	A. Postumius. A. F. A. N.	Albinus.	Lustr. F. L.	
				Ti. Sempronius.	

	Ti. Sempronius. P. F. Ti. N.	Gracchus. II. Pro. Cos. De Sardet.	An. DLXXXIX. / / /
	Ap. Claudius. C. F. C. N. Censo Pro. Cos. Ouans. Et Celtiberia.	An. D L X X I X. / / /	
D X X C.	L. Postumius. A. F. A. N.	Albinus. M. Popillius. P. F. P. N.	Laenas.
	C. Popillius. P. F. P. N.	Laenas. P. Ailius. P. F. P. N.	Ligus.
		Ambo Primi De Plebe.	
	C. Cicerius / / T. Pro. Pr. Ex Corsica In Monte Albano.	An. DXXXCI. K. Octob.	
	B E L L V M P E R S I C V M.		
	P. Licinius. C. F. P. N.	Crassus. C. Cassius. C. F. C. N.	Longinus.
	A. Hostilius. L. F. A. N.	Mancinus. A. Atilius. C. F. C. N.	Serranus.
	Q. Marcus. L. F. Q. N.	Philippus. II. Cn. Serrullius. Cn. F. Cn. N.	Caepio.
	Cens. C. Claudius. Ap. F. P. N.	Pulcher. Ti. Sempronius. P. F. Ti. N. Gracchus. L. F. L. I.	
	L. Aemilius. L. F. M. N.	Paullus. II. C. Licinius. C. F. P. N.	Crassus.
	Q. Ailius. P. F. Q. N.	Pactus. M. Iunius. M. F. M. N.	Pennus.
	L. Aemilius. L. F. M. N.	Paullus. II. Pro. Cos. Ex Macedon. Et Rege Perse.	
	Per Tridunum. III. III. Pridie K. Decem. A. DXXXCVI.		
	Cn. Octavius. Cn. F. Cn. N. Pro. Pr. Ex Macedon. Et Rege Perse Naul. Eg. An. DXXXCVI. K. Dec.		
	L. Amicius. L. F. M. N. Gallus. Pro. Pr. De Rege Gentio. Et Illuricis. A. DXXXCVI. Quirinalibus.		
	C. Sulpicius. C. F. C. N.	Gallus. M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus.
	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus. Cos. De Galleis. Contrubeis. Et	
	Liguribus / / / tibusque.	An. D X X C V I I. Id. Interl.	
	C. Sulpicius. C. F. C. N. Gallus. Cos. De Liguribus	Ta / / rneis. An. DXXXCVII. X. Ka. Mart.	
	T. Manlius. A. F. T. N.	Torquatus. Cn. Octavius. Cn. F. Cn. N.	
	A. Manlius. A. F. T. N.	Torquatus. Q. Cassius. L. F. Q. N. Longinus. In M. M. E.	
	Cens. L. Aemilius. L. F. M. N.	Paullus. Q. Marcus. L. F. Q. N. Philippus. L. F. L. I.	
D X C.	Ti. Sempronius. P. F. Ti. N.	Gracchus. II. M. Iuuentius. T. F. T. N.	Thalna.
	P. Cornelius. P. F. Cn. N.	Scipio Nasica. C. Marcus. C. F. Q. N.	Figulus.
	Vitio Facti Abdicant. In Eorum Loc. Facti Sunt.		
	P. Cornelius. L. F. L. N.	Lentulus. Cn. Domitius. Cn. F. L. N.	Ahenobarbus.
	M. Valerius. M. F. M. N.	Messalla. C. Fannius. C. F. C. N.	Strabo.
	L. Anicius. L. F. L. N.	Gallus. M. Cornelius. C. F. C. N.	Cethegus.
	Cn. Cornelius. Cn. F. Cn. N.	Dolabell. M. Fulvius. M. F. M. N.	Nobilior.
	Cens. P. Cornelius. P. F. Cn. N. Scipio Nasica.	M. Popillius. P. F. P. N.	Laenas. L. F. L. I.
	M. Aemilius. M. F. M. N.	Lepidus. C. Popillius. P. F. P. N.	Laenas. II.
	M. Fulvius. M. F. M. N.	Nobilior. Pro. Cos. De Liguribus Celestibus. A. DXCV. XII. K. Sept.	
	Sex. Iulius. Sex. F. L. N.	Caesar. L. Aurelius. L. F. L. N.	Orestes.
	L. Cornelius. Cn. F. L. N.	Lentulus. C. Marcus. C. F. Q. N.	Figulus. II.
	P. Cornelius. P. F. Cn. N.	Scipio Nasica. II. M. Claudius. M. F. M. N.	Marcell. II.
	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus. II. Cos. II. De / / / / us. Et / / / / An. DXXXCVIII. / / /	
	P. Cornelius. P. F. Cn. N.	Scipio Nasica. Cor. De Dalmat. An. DXXXVIII. / / /	
	Q. Opimius. Q. F. Q.	Nepos. L. Postumius. Sp. F. L. N. Albin. In M. M. E. In E. L. F. E.	
		M. Acilius. M. F. C. N.	Glabrio.
	Cens. M. Valerius. M. F. M. N.	Messalla. C. Cassius. C. F. C. N. Longinus. Lufr. F. L. V.	
	Q. Opimius. Q. F. Q. N.	Cor. De Liguribus. An. D X C I X. / / /	
D C.	Q. Fulvius. M. F. M. N.	Nobilior. T. Aonius. T. F.	Lafcus.
	L. Mummius.	Pr. De Lusitanic.	Ann. DC. / / /
	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcell. III. L. Valerius. L. F. P. N.	Placcus. In Mag. M. E.
	L. Licinius. / / / N.	Lucullus. A. Postumius. A. F. A. N.	Albinus.
	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus. III. Pro. Cos. De Celtiberic.	An. D C I L. / / /
	T. Quinctius. T. F. T. N.	Flamininus. M. Acilius. L. F.	Balbus.
	B E L L V M P V N I C V M T E R T I V M.		
	L. Marcus. C. F. / N.	Censorinus. M. Manilius.	
	Sp. Postonius. Sp. F. A. N.	Albinus. Mag. L. Calpurnius.	Piso Censorin.
	P. Cornelius. P. F. P. N.	Scipio African. Aemil. C. Livius. M. F.	Drusus.
	Cens. L. Cornelius. Cn. F. L. N.	Lentulus Lupus. L. Marcins. C. F.	Censorin. L. F. L. V.
	Cn. Cornelius. Cn. F. L. N.	Lentulus. L. Mummius.	
	Q. Caecilius. Q. F. L. N.	Metellus. Pro. Pr. De Macedonia. Et Andrisco.	An. DCVII. / /
	P. Cornelius. P. F. P. N.	Scipio African. Aemil. Pro. Cor. De Poenit.	Et
	Afrusale	Ex Africa.	An. D C V I I. / / /
	L. Mummius	Cos. De Achaic. Et Corinthijs.	An. D C V I I. / / /
	Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maxim. Aemilian. L. Hostilius.	Mancinus.
	Ser. Sulpicius. Ser. F. P. N.	Galba. L. Aurelius.	Cotta.
D C X.	Ap. Claudius. Ap. F. Ap. N.	Pulcher. Q. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metell. Macedon.
			Ap. Claudius.

	Ap. Claudius. Ap. F. Ap. N.	Pulcher. Cos. De Salassis Ex Alpibus.	Ann. DCX. ///
	L. Caecilius. Q. F. L. N.	Metell. Calvus. Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maxim. Seruilian.
	Cens. P. Cornelius. P. F. P. N.	Scipio African. Aemilian. L. Mammius Archaicus.	L. F. LVII.
	Cn. Seruilius. Cn. F. Cn. N.	Caepio. Q. Pomptius. A. F.	
	C. Laelius. C. F. C. N.	Sapiens. Q. Seruilius. Cn. F. Cn. N.	Caepio.
	Cn. Calpurnius.	Piso. M. Popilius. M. F. P. N.	Laenas.
	P. Cornelius. P. F. P. N.	Scipio Nafica Serapio. D. Iunius. M. F. M. N.	Brutus.
	M. Aemilius. M. F. M. N.	Lepidus Porcina. C. Hostilius.	Mancinus.
	P. Furius. F. P. N.	Philus. Sex. Atilius.	Sertanus.
	Cens. Ap. Claudius. Ap. F. Ap. N.	Pulcher. Q. Fulvius. M. F. M. N.	Nobilior. L. F. LVIII.
	D. Iunius. M. F. M. N.	Brutus. Pro. Cos. De Lufitaneis. Et Gallieis.	Ex
	Hispania	Viteriore.	An. DCXVII. ///
	Ser. Fulvius	Flaccus. C. Calpurnius.	Piso.
	Ser. Fulvius	Flaccus. Cos. De Vardais Ex Illyrico.	An. DCXVI. I. I. ///
	M. Cosconius.	Pr. De Scordiseis Ex Thracia.	An. DCXVII. ///
DCXX.	P. Cornelius. P. F. P. N.	Scipio African. Aemilian. C. Fulvius. Q. F. Q. N.	Flaccus.
	P. Mucius. P. F. Q. N.	Scaevola. L. Calpurnius.	Piso Frugi.
	P. Popilius. C. F. P. N.	Larnas. P. Rupilius. P. F. P. N.	
	P. Cornelius. P. F. P. N.	Scipio Afric. Aemilian. II. Pro. Cos. De Numantina.	An. DCXXI. ///
	Ex Hispania	Citeriore.	Flaccus. Flam. Mart.
	P. Licinius. P. F. P. N.	Craffus. L. Valerius. L. F. L. N.	L. F. L. IX.
	Cens. Q. Caecilius. Q. F. L. N.	Metellus Macdon. Q. Pompeius. A. F.	
		Ambo Primi E Plebe.	
	P. Rupilius. P. F. P. N.	Pro Cos. Quans De Serueis Fugitiuis Ex Sicilia.	An. DCXXII. ///
	M. Perperna.	C. Claudius. C. F. Ap. N.	Pulcher.
	C. Sempronius. C. F. C. N.	Tuditanus. M. Aquilius. M. F. M. N.	
	C. Sempronius. C. F. C. N.	Tuditan. Cos. De Iapudibus.	An. DCXXIV. K. O. R.
	Cn. Octavius. Cn. F. Cn. N.	T. Armius. T. F. T. N.	Lafcus.
	L. Cassius. Q. F. L. N.	Longinus. L. Cornelius. L. F.	Cinna.
	M. Aemilius	Lepidus. L. Aurelius. L. F. L. N.	Orestes.
	M. Aquilius. M. F. M. N.	Pro. Cos. Ex Asia. Ann. DCXXVII. III. Idus. Nouembr.	
	Cens. Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Max. Seruilian. L. Caecilius. Q. F. L. N.	Metellus Calvus.
	M. Plautius.	Hypsaes. M. Fulvius. M. F. Q. N.	Flaccus.
	Cens. Cn. Seruilius. Cn. F. Cn. N.	Caepio. L. Cassius. Q. F. L. N.	Longinus. L. F. LX.
	C. Cassius. C. F. C. N.	Longinus. C. Sextius.	Calvinus.
DCXXX.	Q. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metell. Balear. T. Quinctius. T. F. T. N.	Flamininus.
	M. Fulvius. M. F. Q. N.	Flaccus Pro. Cos. De Liguribus Voconticis. Et //	An. DCXXX. ///
	Cn. Domitius. Cn. F. Cn. N.	Abenobarbus. C. Famius. C. F. C.	Nepos.
	Q. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metell. Balearicus. Pro. Cos. De Falcariis. A.	DCXXXI. / / /
	C. Sextius	Calvinus Pro. Cos. De Salonic.	An. DCXXXI. / / /
	Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maxim. Allobrog. L. Opimius. Q. F. Q.	Nepos.
	Cn. Domitius. Cn. F. L. N.	Abenobarbus Pro. Cos. De Allobrogibus. Et Aruentis.	An. DCXXXII. / / /
	P. Manlius.	C. Papirius.	Carbo.
	Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maxim. Allobrog. Pro. Cos. De Allobrogibus. Rutenis.	
	Et Aruentis. Et	Rege Bituito. An. DCXXXIII. ///	
	Cens. Q. Seruilius. Cn. F. Cn. N.	Caepio. Q. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metell. Balearic.
	L. Caecilius. L. F. Q. N.	Metellus. L. Aurelius.	Cotta.
	M. Porcius. M. F. M. N.	Cato. In M. M. Est. Q. Marcus.	Rex.
	L. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metell. Dalmatic. Q. Mucius. Q. F. Q. N.	Scaevola.
	L. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metell. Dalmatic. Cos. De Dalmatic.	An. DCXXXVI. / / /
	Q. Marcus Rex.	Pro Cos. De Stonic. Inalpineis.	An. DCXXXVI. / / /
	C. Licinius.	Geta. Q. Fabius.	Maximus.
	M. Aemilius.	Scaurus. M. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metellus.
	Cens. L. Caecilius. L. F. Q. N.	Metell. Cn. Domitius. Cn. F. Cn. N.	Abenobarb. L. F. LXII.
	M. Aemilius	Scaurus. Cos. De Gatifceis. Et Liguribus.	A. DCXXXVIII. / / /
	M. Acilius. M. F. L. N.	Balbus. C. Porcius. M. F. M. N.	Cato.
DCXL.	C. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metell. Caprarius. Cn. Papirius. C. F.	Carbo.
	M. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metellus. Pro. Cos. De Sardis.	An. DCXL. / / /
	C. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metellus Caprar. Cos. Ex Thracia.	An. DCXL. / / /
	T. Didius. T. F. Sex. N.	Pro. Pr. Ex Thracia De Scordiseis.	An. DCXL. / / /
	M. Lanius. C. F. M. N.	Drusus. L. Calpurnius. L. F.	Piso Caesonius.

BELLVM IVGVRTHINVM.

P. Cornelius. P. F. P. N.	Scipio Nasica. In M. M. E.	L. Calpurnius.	Bestia.
M. Linius. C. F. M. N.	Drusus. Pro. Cos. De	Scordisceis Ex Tbracia.	Ann. DCXLI. / / /
M. Minucius. Q. F.	Rufus.	Sp. Postumius. Sp. F. Sp. N.	Albinus.
Q. Caecilius. L. F. Q. N.	Metellus. Qui	M. Iunius.	Satanus.
Postea Numidicus	Appell.	Est.	
M. Minucius. Q. F.	Rufus. Pro. Cos. De	Scordisceis. Et Triballek.	Ann. DCXLIV. / / /
Cens. M. Aemilius	Scaurus.	M. Linius. C. F. M. N.	Drusus. In Mag. M. E.
Ser. Sulpicius. Ser. F. Ser. N.	Galba.	/// / / /	In M. M. Est. In E. L. F. E.
		M. Aurelius.	Scaurus.
Cens. L. Calpurnius.	Piso Frugi.	C. Licinius.	Geta. L. F. LXIII.
Q. Servilius. Q. F. Cn. N. Caeppio.	Pr. De Lusitanis Ex Hispania Vltiore.		A. DCXLV. / / /
L. Cassius. L. F.	Longinus. In M. Ocell. Est.	C. Marius. C. F.	
Q. Caecilius. L. F. Q. N.	Metellus. Numidic.	Pro. Cos. De Numidic. Et	
Rege	Inguiriba	Ann. DCXLVI.	/// / / /
C. Atilius.	Serranus.	Q. Servilius. Q. F. Cn. N.	Caeppio.
P. Rutilius. M. F.	Rufus.	M. Manilius.	
C. Marius. C. F.	///	C. Flavius.	Fimbria.
C. Marius. C. F.	Cos. I I. De Numidic. Et Rege Inguiriba.	Ann. DCXLIX. K. Ian.	
C. Marius. C. F.	///	L. Aurelius. L. F. L. N.	Orestes. In M. M. E.
C. Marius. C. F.	///	Q. Lutatius. Q. F.	Catulus.
M. Antonius.	Pro. Pr. De Pirath.	Ex Cilicia.	Ann. DCL I. / /
Cens. Q. Caecilius. L. F. Q. N.	Metell. Numidic. C. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metellus Capreus. L. F. LXIII.	
C. Marius. C. F.	V.	M. Aquilius. M. F. M. N.	
C. Marius. C. F.	I I. Cos. V.		De
Q. Lutatius. Q. F.	Tibonensis. Et	Chimbres.	Ann. DCLII. / / /
C. Marius. C. F.	Catulus. Pro. Cos. De Chimbres.	Ann. DCLII. / / /	
M. Antonius.	VI.	L. Valerius.	Flaccus.
M. Aquilius. M. F. M. N.	Pro. Cos. Oudis	A. Postumius. A. F. A. N.	Albinus.
Q. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metellus Nepos.	T. Didius. T. F. Sex. N.	Craffus.
L. Cornelius. L. F. L. N. Dolabell.	Pro. Cos. Ex Hispania Vltior De Lusitan.	DCLV. K. Feb.	
C. Cornelius. / / / N.	Lentulus.	P. Licinius. M. F. P. N.	Craffus.
Cens. L. Valerius. / / / N.	Flaccus.	M. Antonius.	L. F. LXV.
Cn. Domitius. Cn. F. Cn. N.	Ahenobarb.	C. Cassius. L. F.	Longinus.
L. Licinius.	Craffus.	Q. Mucius. P. F. P. N.	Scaccula.
C. Coelius.	Caldus.	L. Domitius. Cn. F. Cn. N.	Ahenobarbus.
DCLX. C. Valerius. / / / N.	Flaccus.	M. Herennius.	

T. Didius. T. F. Sex. N. I L Pro. Cos. Ex Hispania De Celtibereis.	Ann. DCLX. III. Id. Iun.	
P. Licinius. M. F. P. N.	Craffus. Pro. Cos. De Lusitanis.	Ann. DCLX. Pridie Idus Iun.
C. Claudius. C. F. C. N.	Pulcher.	M. Perperna. M. F.
Cens. Cn. Domitius. Cn. F. Cn. N.	Ahenobarb.	L. Licinius.
L. Marcus. Q. F. Q. N.	Philippus.	Sex. Iulius. C. F. Sex. N.

BELLVM MARSICVM.

L. Iulius. L. F. Sex. N.	Caesar.	P. Rutilius. L. F. L. N.	Lupus. In Proel. Ocell. E.
Cn. Pompeius. Sex. F. Cn. N.	Strabo.	L. Porcius. M. F. M. N.	Cato. In Proel. Ocell. E.
Cn. Pompeius. Sex. F. Cn. N. Strabo.	Cos. De Asculaneis. Picentibus.	Ann. DCLXIV. VI. K. Ian.	
Cens. P. Licinius. M. F. P. N.	Craffus.	L. Iulius. L. F. Sex. N.	Caesar.
L. Cornelius. L. F. P. N.	Sulla. Qui Postea	Q. Pompeius. Q. F.	Rufus.
Felix	Appellatus	Est.	In Mag. Ocellus. Est.
P. Serrilius. C. F. M. N.	Vatia. Pro. Pr.	De / / / /	Ann. DCLXV. XLK. Nouem.
Cn. Octavius. Cn. F. Cn. N.	In Mag. Ocell. E.	L. Cornelius. L. F. L. N.	Cinna.
		Abdic. In Eius	Locum Falt. Est.
L. Cornelius. L. F. L. N.	Cinna. II.	L. Cornelius.	Mterula. Flam. Dial.
		In Mag. Ocellus.	Est.
Cens. L. Marcus. Q. F. Q. N.	Philippus.	C. Marius. C. F. Cn. N. VII.	In M. M. E. In E. L. F. E.
L. Cornelius. L. F. L. N.	Cinna. III.	L. Valerius.	Flaccus. II.
Cn. Papirius. Cn. F. Cn. N.	Carbo. II. Solus.	M. Perperna. M. F.	L. F. LXVI.
Consultatum	Gessit.	Cn. Papirius. Cn. F. Cn. N.	Carbo.
DCLXX. L. Cornelius. L. F. L. N.	Scipio Asiaticus.	L. Cornelius. L. F. L. N.	Cinna. III.
		In Mag. Ocellus.	Est.
		C. Norbanus.	

C. Marius. C. F. C. N.	In Mag. Occis. Est.	Cn. Papirius. Cn. F. Cn. N.	Carbo. III. In M. Oerh. E.
L. Cornelius. L. F. P. N.	Sulla Felix.	Dict.	
L. Valerius. L. F. L. N.	Flaccus.	Mag. eq.	Reip. Constituendo Cassi.
M. Tullius. M. F. A. N.	Decula.	Cn. Cornelius.	Dolabella.
L. Cornelius. L. F. L. N.	Sulla Felix. Dict.	De Rege Mithridate	Ex Gracis Et
Asia	Per	Eduum.	A. DCLXXII. // K. Febr.
Cn. Pompeius. Cn. F. Sex. N. Magnus. Pro Pr. De Africa.	Et Hierba Rege Prunus Eques Ro.	An. DCLXXII.	
L. Licinius. Murena. Pro. Pr. Ex Ponto	De Mithridate Rege.	An. DCLXXIII.	
L. Cornelius. L. F. P. N.	Sulla Felix. II.	Q. Caecilius. Q. F. L. N.	Metellus Pius.
P. Scruilius. C. F. M. N.	Vatia. Qui Postea.	Ap. Claudius. Ap. F. Ap. N.	Pulcher.
Isauricus.	Appellatus.	Est.	
M. Aemilius. Q. F. M. N.	Lepidus.	Q. Lutatius. Q. F. Q. N.	Catulus.
Cn. Cornelius.	Dolabella. Pro.	Cos. Ex Macedonia.	An. DCLXXV. //
D. Iunius. D. F. M. N.	Brutus.	M. Aemilius.	Mamercus.
Cn. Octavius. M. F. Cn. N.		C. Scribonius. C. F.	Curio.
L. Octavius. Cn. F. Cn. N.		C. Aurelius. M. F.	Cotta.
P. Scruilius. C. F. M. N.	Vatia Isauricus. II.	Pro. Cos. De Isauris. Ex Cilicia.	An. DCLXXXIII. //
L. Licinius. L. F. L. N.	Lucullus.	M. Aurelius. M. F.	Cotta.
M. Terentius. M. F.	Var r. Lucull.	C. Cassius.	
C. Scribonius. C. F.	Curio. Pro. Cos. De Thracibus Dardaneis Ex Macedonia.	An. DCXXX. //	
L. Gellius. L. F.	Poplicola.	Cn. Cornelius. Cn. F.	Lentulus.
Cn. Aufidius.	Orestes.	P. Cornelius. // P. N.	Lentulus Sura.
M. Terentius. M. F.	Varro. Lucullus. Pro. Cos. De Thracibus. Vesp.	An. DCXXXII. //	
M. Licinius. P. F. M. N. Crassus.	Pro. Pr. Quam De Senecis Gladiatorib. Et Spartaco. A. DCXXXIII. //		
Q. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metellus Pius. Pro. Cos. Ex Hispania.	An. DCXXXIII. III. K. Ian.	
Cn. Pompeius. Cn. F. Sex. N.	Magnus. II.	Pro. Cos. Ex Hispania.	Audub.
Eques Ro.	An. DCXXXIII.	Prid.	K. Ian.
Cn. Pompeius. Cn. F. Sex. N.	Magnus.	M. Licinius. P. F. M. N.	Crassus.
Cens. Cn. Cornelius. Cn. F.	Lentulus.	L. Gellius. L. F.	Poplicola. L. F. LXVI.
Q. Hortensius. L. F.		Q. Caecilius. L. F. Q. N.	Metellus. Q. III.
		Postea.	Creticus.
M. Pupius. M. F.	Piso. Pro. Cos. Ex Hispania.	An. DCXXXVIII. //	
L. Caecilius. L. F. Q. N.	Metellus. In M. M. E.	Q. Marcus. Q. F.	Rex. Solus.
Antiquum Mag.	Inret. In E. L. F. E.	Consulatus.	Gessit.
/// /// ///	In Mag. Mort. Est.		
C. Calpurnius.	Piso.	M. Aemilius. M. F.	Glabrio.
M. Aemilius. M. F. M. N.	Lepidus.	L. Volcatius.	Tullus.
P. Cornelius. Ser. F. P. N.	Sulla.	P. Autronius.	Patrus.
Posteaquam Designati Sunt.	Cum	Ambitus Poenas Dedissent.	Non
Ingruit.	In	Locum	Facti
L. Aurelius. M. F.	Cotta.	L. Manlius. L. F.	Torquatus.
Cens. Q. Lutatius. Q. F. Q. N.	Catulus.	M. Licinius. P. F. M. N.	Crassus. abdicarunt.
L. Iulius. L. F. L. N.	Caesar.	C. Marcus. C. F. C. N.	Figulus.
Cens. L. Aurelius. M. F.	Cotta.	P. Scruilius. C. F. M. N.	Isauricus.
M. Tullius. M. F. M. N.	Cicero.	C. Antonius. M. F.	
L. Licinius. L. F. L. N.	Lucullus. Pro.	Cos. De Ponto.	Cappadocia.
Armenia. Et Regib.	Mithridate	Et Tigrane.	An. DCXC. ///
D. Iunius. M. F.	Silanus.	L. Licinius. L. F.	Murena.
Q. Caecilius. L. F. Q. N.	Metellus Creticus.	Pro Cos. Ex Creta Insula.	A. DCXCI. K. Jun.
M. Pupius. M. F.	Piso.	M. Valerius. M. F.	Messalla.
Cens.			
Cn. Pompeius. Cn. F. Sex. N.	Magnus. III.	Pro. Cos. Ex Asia. Ponto.	Paphlagonia.
Cappadocia. Cilicia. Syria. Armenia. Piratibus. Iberia. Creta. De Regib.	Mithridate. Et Tigrane.		
Per Eduum.	III.	Prid.	K. Octo.
L. Afranius. A. F.		Q. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metellus Celer.
C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar.	M. Calpurnius.	Bibulus.
L. Calpurnius. L. F. L. N.	Piso Caesonia.	A. Gabinus. A. F.	
P. Cornelius. P. F.	Lentulus Spinter.	Q. Caecilius. Q. F. Q. N.	Metellus Nepos.
Cn. Cornelius. P. F. M. N.	Lentulus Marcellus.	L. Marcus. L. F. Q. N.	Philippus.
Cn. Pompeius. Cn. F. Sex. N.	Magnus. II.	M. Licinius. P. F. M. N.	Crassus. II.
Cens. M. Valerius. M. F.	Messala.		
L. Domitius. Cn. F. Cn. N.	Abenobarbus.	Ap. Claudius. Ap. F. A. N.	Pulcher.
C. Pontinus.	Pro. Cos. De Allobrogibus.	An. DCXCIX.	Cn. Domitius.

DCC.	Cn. Domitius. M. F. M. N.	Calpurnius.	M. Valerius.	Messalla.
	Cn. Pompeius. Cn. F. Sex. N.	Magnus. III.	Q. Caelicius. Q. F. Q. N.	Metellus Pius Scipio.
	Sine Conlega.	Primus.	Quinque Mensibus.	Extremis.
	Ser. Sulpicius. Q. F.	Rufus.	M. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus.
	L. Aemilius. M. F.	Paulus.	C. Claudius. C. F. M. N.	Marcellus.
	Cens. Ap. Claudius. Ap. F. Ap. N.	Pulcher.	L. Calpurnius. L. F. L. N.	Piso Caesonius. L. F. //
	P. Cornelius. P. F.	Lentulus.	Spintber. Pro. Cos. Ex Cilicia.	An. DCCIII. //
	C. Claudius. M. F. M. N.	Marcellus.	L. Cornelius. P. F.	Lentulus Crassellus.
		Eodem Anno.		
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar.	Dict. Sine Mag. eq. Comit. Hab. Caussa.	
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. II.	P. Serullus. P. F. C. N.	Vaia Iulianus.
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. II.	Dict. Mag. eq.	Imperandi Caussa.
	M. Antonius. M. F. M. N.	Eodem Anno.		
	Q. Fufius. Q. F. C. N.	Calenus.	P. Vatinius. P. F.	
	M. Aemilius. M. F. Q. N.	Lepidus. Pro Pr. De Hispania.	An.	DCCV. III. //
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. III.	M. Aemilius. M. F. Q. N.	Lepidus.
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. Cos. III. De Gallia.	A.	DCCVI. III. //
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. II. Cos. III. Ex Ponto De Pharnace Rege.	An.	DCCVII. //
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. III. Cos. III. Ex Aegypto.	An.	DCCVII. //
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. III. Cos. III. Ex Africa De Iuba Rege.	An.	DCCVII. //
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. III.	Dict.	
	M. Aemilius. M. F. Q. N.	Lepidus.	Mag. eq.	Imper. Caussa. //
		Eodem Anno.		
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. III.	Sine Conlega.	
		Eodem Anno.		
	Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maximus. In Mag.	C. Trebonius. C. F.	
	Mortuus Est.	In Eius Locum Fact. Est.		
	C. Caninius. C. F. C. N.	Rebilus.		
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. V. Cos. III. Ex Hispania.	An.	DCCVIII. //
	Q. Fabius. Q. F. Q. N.	Maximus. Cos. Ex Hispania.	An.	DCCVIII. III. Idus. O. S.
	Q. Pedius. M. F.	Pro. Cos. Ex Hispania.	An.	DCCVIII. Idus. Det.
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. III.	Dict.	
	M. Aemilius. M. F. Q. N.	Lepidus. II.	Mag. eq.	Imper. Caussa.
	C. Octavius. C. F. C. N.		Mag. eq.	
	Vt Qum. M. Aemilius Lepidus. Paludatus. exisset. Iniret.			
	Cn. Domitius. M. F. M. N.	Calvinus.		
	In Insequentem Annum Designatus.			
	Erat. Non. Inii.			
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. V.	M. Antonius. M. F. M. N.	
	P. Cornelius. P. F.	Dolabella.		
	C. Iulius. C. F. C. N. Caesar. VI.	Dict. III. Louans Ex Monte Albano.	An. DCCIX. VII. K. Febr.	
DCCX.	C. Vibius. C. F.	Pansa.	A. Hirtius. A. F.	
	In Mag. Occis. E. In E. Loc. Fact. Est.	In Mag. Occis. E. In E. Loc. Fact. Est.		
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar. Qui.	Q. Pedius. M. F.	In Mag. Mort. Est.
	Postea Imperator Caesar Augustus Appell.	In Eius Locum Fact. Est.		
	C. Carrinas. C. F.		P. Ventidius. P. F.	Qui Idem Praetor Erat.
	M. Aemilius. M. F. Q. N.	Lepidus.		
	M. Antonius. M. F. M. N.		III. Viri R. P. C.	In Annos V.
	C. Iulius. C. F. C. N.	Caesar.		
	L. Munatius. L. F. L. N.	Plancus. Pro. Cos. Ex Gallia.	An.	DCCX. III. K. Ian.
	M. Aemilius. M. F. Q. N.	Lepidus. II. III. Vir. R. P. C. Pro. Cos. Ex Hispania.	Pudic. K. Ian.	
	L. Munatius. L. F. L. N.	Plancus.	M. Aemilius. M. F. Q. N.	Lepidus. II.
	Cens. L. Antonius. M. F. M. N.	P. Sulpicius. P. F.		Quirinus.
	P. Vatinius. P. F.	Pro. Cos. De Illirico.		Pudic. //
	L. Antonius. M. F. M. N.	P. Serullus. P. F. C. N.		Vaia Iulianus. II.
	L. Antonius. M. F. M. N.	Cos.	Ex Alpihus.	K. Ian.
	Cn. Domitius. M. F. M. N.	Calvinus. II.	C. Asinius. Cn. F.	Posto.
		Ex // Decemb.	L. Cornelius. P. F.	Balbus.
			P. Caninius. P. F.	Crassus.
				Imp. Caesar.

Imp. Caesar. Diui F. III.	Vir. R. P. C. Ouans Quod Pacem Cum M. Antonio Fecit.	M. Antonius. M. F. M. N. III.	Vir. R. P. C. Ouans Quod Pacem Cum Imp. Caesare Fecit.	
L. Marcus. L. F. C. N.	Cenforinus. C. Calpurnius. C. F.		Sabinus.	
L. Marcius. L. F. C. N.	Cenforinus, Cos. Ex Macedonia.	An. DCCXIII.	K. Ian.	
C. Aferius. Cn. F.	Pollio. Pro. Cos. Ex Parthineis.	A. DCCXIV. VII.	K. Nouem.	
Ap. Claudius. C. F. Ap. N.	Pulcher. C. Norbanus. C. F.		Flaccus.	
P. Ventidius. P. F.	Pro. Cos. Ex Tauro Monte. Et Partheis.	An. DCCXV. V.	K. Decem.	
M. Aemilius. M. F. Q. N.	Lepidus.			
M. Antonius. M. F. M. N.		III. VI. R. P. C. II.	In Annos. V.	
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.				
M. Agrippa. L. F.	Ex / / / / /	L. Caninius. L. F.	Gallus.	
L. Gellius. L. F. L. N.	/ / / / / o. In. / /	M. Cocceius	Nerva.	
Cn. Domitius. M. F. M. N. Calpurnius. Pro. Cos. Ex Hispania.	An. DCCXVII. XVI.	K. Sextil.		
Imp. Caesar. Diui F. C. N. II. III. Vir. R. P. C. II.	Ouans Ex Sicilia.	A. DCCXVIII. Id.	Nouemb.	
L. Cornificius. L. F.	Sex. Pompeius. Sex. F.			
L. Scribonius. L. F.	Libo. M. Antonius. M. F. M. N.	II. K. Ian.		
	Abde. In Eius Locum Fact. Est.			
	L. Sempronius. L. F. L. N.	Atratinus.		
	Ex K. Iul. P. Aemilius.			
T. Statilius. T. F.	Taurus. Pro. Cos. Ex Africa.	A. DCCXIX. Pridie. K. Iul.		
C. Sotius. C. F. T. N.	Pro. Cos. Ex Iudaea.	An. DCCXIX. III. Nonas Septembr.		
C. Norbanus. C. F. Flaccus	Pro. Cos. Ex Hispania.	An. DCCXIX. III. Id. Octob.		
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	II. K. Ian. L. Volcatius. L. F.	Tullus.		
Abde. In Eius Loc. Fact. Est.				
P. Antonius. M. F. M. N.	Ex K. Iul. L. Flavianus.			
	Ex K. Iul. M. Atilius.			
Cn. Domitius. Cn. F. Cn. N.	Abenobarbus. C. Sotius. C. F. T.	Nepos.		
	Ex K. Iul. Penulus Aemilius.	Lepidus.		
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	III. L. Cornelius.			
	Ex K. Iul. M. Valerius. M. F. M. N.	Messalla Coruin.		
	Ex K. Octob. M. Tullius.			
	Ex K. Octob. Cn. Pompeius.			
Hoc Anno Ex A. D. III. Non. Sept.	Qgo Die M. Antonius Ad Alimn Viatus Est.			
Imp. Caesaris. Diui. F. C. N.	C. N. Imperium Incipit.			
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	III. M. Licinius. M. F. M. N.	Crassus.		
	Ex K. Iul. C. Antistius.			
	Ex Iul. Sept. M. Tullius. M. F. M. N.	Cicero.		
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	V. Sex. Appuleius. Sex. F. Sex. N.			
	Ex K. Iul. Porcius Valerius.	Messalla.		
Imp. Caesar. Diui. F. C. N. III. Cos. V.	De Dalmateis Lepidibus. Gallie. An. DCCXXIV. VIII. Id. Sextil.			
Imp. Caesar. Diui. F. C. N. III. Cos. V.	Ex Macedonia. A. DCCXXIV. / / / / /			
Imp. Caesar. Diui. F. C. N. V. Cos. V.	Ex Aegypto. An. DCCXXIV. / / / / /			
C. Carrinas. C. F. Pro. Cos. De Gallie. Morineis. Et Suecis.	An. DCCXXIII. / / / / /			
L. Autronius. P. F. P. N. Patrus. Pro. Cos. Ex Africa.	An. DCCXXIII. XVII. K. Septembr.			
Cens. Imp. Caesar. Diui F. C. N.	M. Agrippa. L. F.	Lustr. F. / / / /		
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	VI. M. Agrippa. L. F.	II.		
M. Licinius. M. F. M. N. Crassus. Pro. Cos. Ex Traecia. Et Geteis.	An. DCCXXV. IV. Non. Iul.			
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	Qvi. vii. M. Agrippa. L. F.	III.		
In Hoc Honore Augustus Appellatus Est.				
M. Valerius. M. F. M. N. Messalla Coruinus. Pro. Cos. Ex Gallia.	A. DCCXXVI. VII. K. O. R.			
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	Augustus. viii. T. Statilius. T. F.	Taurus. II.		
Sex. Appuleius. Sex. F. Sex. N. Pro. Cos. Ex Hispania.	A. DCXXVII. VII. Id. Febr.			
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	Augustus. viii. M. Iunius.	Silanus.		
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	Augustus. xi. C. Norbanus. C. F. C. N.	Flaccus.		
Imp. Caesar. Diui. F. C. N.	Augustus. xi. A. Terentius.	Verro. Muren.		
Abd. In Eius Loc. Fact. Est.	In Mag. Marti Est. In E. L. F. E.			
L. Sestius. C. F.	Cn. Calpurnius. Cn. F. Cn. N.	Piso.		
		Imp. Caesar		

Imp. Caesar Dni F.	Augustus. postquam Dictator	Apellatus E.	Abdicavit. Tr. Potest.
M. Claudius. M. F.	Marcellus. Aferimus.	L. Arruntius. L. F. L. N.	
Imp. Caesar Dni. F. Augustus.	Tribun. Potest.	II.	
M. Lollius. M. F.	Q. Atilius. L. F. M. N.		Lepidus
L. Sempronius. L. F. L. N.	Attratinus. Pro. Cos. Ex Africa.	A. DCCXXII. III. Idus Oct.	
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Tribun. Potest.	III.	
M. Appuleius. Sex. F. Sex. N.	P. Silius. P. F.		Neris.
Imp. Caesar Dni. F.	Augustus. Tribun. Pot.	III.	
C. Sennius. C. F.	Saturninus. Q. Lucretius. Q. F.		Vistulo.
	Ex K. Iul. M. Vinicius. P. F.		III.
	M. Agrippa. L. F.		
L. Cornelius. P. F.	Balbus. Pro. Cos. Ex Africa.	An. DCCXXIV. VI. K. April.	
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Tribun. Pot.	V.	
P. Cornelius. P. F. P. N.	Lentulus. Marcellus. Cn. Cornelius. L. F.		Lentulus.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Tribun. Pot.	VI.	
C. Furnius. C. F.	C. Iunius. C. F.		Silanus.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Tribun. Pot.	VII.	
L. Domitius. Cn. F. Cn. N.	Abnobarbus. P. Cornelius. P. F. P. N.		Scipio.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Tribun. Pot.	III.	
M. Livius. L. F.	Drusus Libo. L. Calpurnius. L. F. L. N.		Piso Caesonius.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Tribun. Pot.	IX.	
M. Licinius. M. F.	Craffus. Cn. Cornelius. Cn. F.		Lentulus
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Maxim. Trib. Pot.	X.	
Ti. Claudius. Ti. F.	Nero. P. Quinctilius. Sex. F.		Vetus.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Max. Trib. Pot.	XI.	
M. Valerius. M. F.	Messalla Barbatus. P. Sulpicius. P. F.		Quirinus.
	Ex K. Iul. C. Valgius. C. F.		
	C. Caunius.		
Imp. Caesar. Dni F.	Augustus. Pont. Max. Trib. Pot.	XII.	
Q. Ailius. Q. F.	Tubero. Paulus Fabius. Q. F.		Maximus.
Imp. Caesar. Dni F.	Augustus. Pont. Max. Trib. Pot.	XII.	
Iulius Antonius. M. F. M. N.	Africanus. Q. Fabius. Q. F.		Max. Iunus.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Max. Trib. Pot.	XIV.	
Nero Claudius. Ti. F.	Drusus in M. M. E. T. Quinctius. T. F.		Crispinus.
Ti. Claudius. Ti. F.	Nero. Pro. Cos. Omans	De Dalmaticis. Et	
Pannonicis.	A. DCCXLIIII. / / / /		
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Max. Trib. Pot.	XV.	
C. Marcus.	Cnforinus. C. Asinius. C. F.		Gallus.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Max. Trib. Potest.	XVI.	
Ti. Claudius. Ti. F.	Nero. II. Cn. Calpurnius. Cn. F. Cn. N.		Piso. II.
Ti. Claudius. Ti. F.	Nero. II. Cos. II. De Germanicis.	A. DCCXLVI. F. Iunus.	
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Max. Trib. Pot.	XVII.	
D. Lucius. D. F. D. N.	Balbus. C. Annius. C. F.		Vetus.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Maxim. Trib. Pot.	XVIII.	
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Tribun. L. Cornelius.		Sulla.
Abdic. In Eius	Locum Factus Est.		
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Maxim. Trib. Pot.	XIX.	
C. Calpurnius. C. F.	Sabinus. II. L. Papius.		
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Max. Trib. Potest.	XX.	
L. Cornelius. L. F.	Lentulus. M. Valerius. M. F. M. N.		Messallinus.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Max. Tribun. Pot.	XXI.	
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Max. Tribun. Pot.	XXII.	
Abdic. In Eius Loc. Factus Est.	M. Plautius. M. F.		Silvanus.
Ex K. Iul. C. Caninius			Gallus.
Imp. Caesar Dni F.	Augustus. Pont. Maxim. Tribun. Pot.	XXIII.	
Ti. Claudius. Ti. F. Nero	Tribun. Potestatis.		Cossus

Cossus Cornelius. Cn. F.	Lentulus Gesticus.	L. Calpurnius. Cn. F.	Piso.
Imp. Caesar. Dni F.	August. Pont. Max. Trib. Pot. XXXII.		
Ti. Claudius. Ti. F. Nero. Trib. Pot. II.			
C. Cesar. Augusti. F.		L. Aemilius. L. F.	Paulus.
Imp. Caesar Dni F. Augustus. Pont. Maxim. Tribus. Pot. XXXIII.			
Ti. Claudius. Ti. F. Nero. Tribun. Pot. III.			
P. Vinucius. M. F. P. N.		P. Alfenius. P. F.	Varus.
Imp. Caesar Dni F. Augusti. Pont. Max. Trib. Pot. XXV.			
Ti. Claudius. Ti. F.	Nero. Tribun. Pot. III.		
L. Aulus. L. F.	Lamia.	M. Sernilius. M. F.	
Imp. Caesar Dni. F. Augusti. Pont. Max. Trib. Pot. XXVI.			
Ti. Caesar Augusti. F. Dni. N. Tribun. Pot. V.			
Sex. Aulus. Q. F.	Catus.	C. Sentius. C. F. C. N.	Saturninus.
Imp. Caesar Dni. F. Augusti. Pont. Max. Trib. Pot. XXVII.			
Ti. Caesar Augusti. F. Dni. N. Tribun. Pot. VI.			
Cn. Cornelius. L. F. L. N.	Cinna Magnus.	L. Valerius Potitii. F.	Messalla Volusius.
Imp. Caesar Dni. F. Augusti. Pont. Max. Pot. Tr. XXVIII.			
Ti. Caesar Augusti. F. Dni. N. Tribun. Pot. VII.			
M. Aemilius. L. F.	Lepidus.	L. Arruntius. L. F. L. N.	
Imp. Caesar Dni. F. Augustus. Pont. Max. Tribunus. Potest. XXXIX.			
Ti. Caesar Augusti. F. Dni. N. Tr. Potest. VIII.			
Q. Caecilius.	Metellus Creticus.	A. Licinius.	Nerva Silianus.
Imp. Caesar Diui. F. Augustus. Pont. Max. Tr. Pot. XXX.			
Ti. Caesar Augusti. F. Diui. N. Tribun. Potest. IX.			
M. Furius. P. F. P. N.	Camill.	Sex. Nonius. L. F. L. N.	Quintilian.
	Ex K. Iul.	L. Apronius. C. F. C. N.	
		A. Vibius. C. F. C. N.	Habitus.
Imp. Caesar Diui. F. Augustus. Pont. Max. Tr. Pot. XXXI.			
Ti. Cesar Augusti. P. Diui. N. Trib. Potest. X.			
C. Poppaeus. Q. F. Q. N.	Sabinus	Q. Sulpicius. Q. F. Q. N.	Camerinus.
	Ex K. Iul.	M. Papius. M. F. M. N.	Mutilus.
		Q. Poppaeus. Q. F. Q. N.	Secund.
Imp. Caesar Diui. F. Augustus. Pont. Max. Tr. Pot. XXXII.			
Ti. Caesar Augusti. F. Diui. N. Trib. Potest. XI.			
P. Cornelius. P. F. P. N.	Dolabella.	C. Iunius. C. F. M. N.	Silanus. Flam. Mart.
	Ex K. Iul.	Ser. Cornelius. Cn. F.	
		Cn. N. Lentul. Malug. Flam. Dial.	
Imp. Caesar. Dni. F. Augustus Pont. Max. Trib. Pot. XXXIII.			
Ti. Caesar Augusti. F. Dni. N. Tribun. Potest. XII.			
M. Aemilius. Q. F. M. N.	Lepidus.	T. Statilius. T. F. T. N.	Taurus.
	Ex K. Iul.	L. Cassius. L. F.	
		P. N. Longinus.	
Imp. Caesar Diui. F. Augustus. Pont. Max. Trib. Pot. XXXIII.			
Ti. Caesar Augusti. F. Diui. N. Tr. Pot. XIII.			
Germanicus Caesar. Ti. F. Augusti. N.		C. Fonteius. C. F. C. N.	Capito.
	Ex K. Iul.	C. Vifellius. C. F. C. N.	Varro.
Ti. Caesar Augusti. F.	Diui. N. III.	Pro. Cos. De Illaricis.	Ann. DCCLXXXIV.
Imp. Caesar Diui. F. Augustus Pont. Max. Tr. Pot. XXXV.			
Ti. Caesar Augusti. F. Diui. N. Tr. Pot. XIII.			
C. Silius. P. F. P. N.		L. Munatius. L. F. L. N.	Plancus.
Imp. Caesar Dni. F. Augustus. Pont. Max. Tr. Potest. XXXVI.			
Ti. Caesar Augusti. F. Dni. N. Tr. Pot. XV.			
Sex. Pompeius. Sex. F.		Sex. Appuleius. Sex. F.	
Hoc Anno Imp. Casere Diui. F. Augusto Mortuo. Ti. Caesar Augusti. F. Augusti. Imperium excepit.			

FINIS.

CAROLI SIGONII

De nominibus Romanorum

L I B E R.

Cur multis nominibus Romani vſi ſint.

V M multæ res in tota antiquitate Romana parum adhuc tractatæ, ac cognitæ sunt, tum illa difficilis, atque obscura quæstio est, quæ est de ratione nominum Romanorum. Nam etsi res est & à veteribus explicata diligenter, & ab huius etiam memoriz hominibus penitus non neglecta, tamen quia illorum scripta vetustas uel consumpsit fere, uel deformauit, hi in hoc genere non satis accurate omnia collegerunt, plurimum adhuc lucis desiderare uidetur. Itaque, quoniam ad hos, quos scripsimus, Romanorum magistratum Fastos eiusmodi maxime dispiratio pertinet, quique proxime hæc de re scripserunt nec satis plene, nec ad rei ueritatem satis apte tantum argumentum tractarunt, faciundum nobis esse uidetur, ut hoc loco, quid de Nominibus Romanorum inuenerimus, exponamus. Cum autem Romanos homines duobus primum, post etiam tribus nominibus uſos esse reperimus, quorum unum præcipue Nomen, alterum Prænomen, tertium Cognomen, aut Agnomen appellauerunt, iccirco danda opera est, ut in huius quasi uestibulo disputationis causam huiusce facti, quæ probabilis maxime uideatur esse, reddamus. Qui igitur de his causis disserterunt, in duas fere partes diuisi sunt. Quorum alii hanc consuetudinem propriam fuisse Romanorum, alii à iuicinis populis acceptam esse tradiderunt. Ac priorem quidem opinionem tuetur Varro (ut est apud Valerium Maximum in epitoma de Prænominibus) posteriorem uero quidam alii. Varro nem autem mouit maxime illa ratio, quod in Italia ante Romam Conditam quosdam homines uno tantummodo nomine præditos fuisse, ut Romulum, & Remum, & Faustulum animaduertit. Itaque Varronis opinionem Priscianus forte sequutus, causas, cur Romani nomina duplicauerint, exponit duas: unam, ut qui in quaque familia eodem uomine uocarentur, præposito aliquo alio nomine, quod inde Prænomen dixerunt; distinguerentur: alteram, ut Sabinorum gratiam, beneuolentiamque colligerent, quos Romulus in ciuitatem suscepit, aut suis Sabinorum nomina, aut contra sua Sabinorum nominibus præponentes. Id quod in Romulo scriptis etiam Eutropius. Quin etiam Appianus huc spectasse uidetur, cum in proœmio historiz scripsit, Romanos uno primum nomine uſos esse, post duobus, tum tribus. Sic. u. ait, καὶ τὰ ἀρχαῖα ῥωμαίων ὀνόματα μὲν ἓξ ἦσαν, ὅς ποδὶ ἀνδρῶν ποτε ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, μὲν δὲ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος, ὅς οὐ καὶ ἕκαστος ἑρμῆς πᾶσι, ὡς ἰππῶντων ἐκ πᾶσι τοῖς, ἢ ἀπὸ τῆς πόλεως ὀνόματος. Itemque Varro lib. 1. de Analogia, cum ait. Cum essent duo Terentii, aut plures, discernendi causa, ut aliquid singulare haberent, notabant forsitan ab eo, qui mane natus diceretur, ut is Mannus esset, qui luci Lucius, qui post patris mortem Postumius. Qui uero secus senserunt, hanc rationem ab aliis populis mutuatos esse Romanos dixerunt, præsertim uero, cum ipsi ante Romam conditam matrem Romuli legereant Rhem Siluiam, animum Numitorem Siluium, fratrem eius Amulium Siluium, postremo resque duces Metium Fufetium, Titum Tatium, Numam Pompiliū, patremque eius Pompiliū Pompiliū nominatos. In hac autem opinione fuerunt Arruntius Claudius, & Valerius Maximus. Nam Claudius (ut Dionides scribit) à Græcis hoc sumptum tradit, apud quos multi zæque, atque apud Romanos, tria nomina usurpauerint, id quod in Alexandro Dardanio Paride, & in Achille Aetide Celeri intelligi posse putat. Valerius autem ab Albanis, & Sabinis, à quibus potissimum traxerunt originem, Romanos hanc consuetudinem accepisse ait. Atque huic quidem ego etiam assensum, quippe qui & hanc rationem apud Italos populos fuisse, & alius præterea eos quibusdam prænominibus à Romanis uſos esse compertus, & Remum, ac Romulū, aut quia spiriti fuerunt, generis nomine carnisſe, aut certe ex Siluia gente, cuius & mater erat, extitisse exilium. distinguendorum tamen filiorum, atque ueronum causa inuenta prænomina esse, Varroni grauiſimo in primis auctori assensior.

Quid sit Nomen, Prænomen, & Cognomen.

CELEBRATA est igitur (quemadmodum demonstratum est) à Romanis hæc tota multiplicandorum nominum ratio. neque. n. Nominē, aut Prænominē tantummodo illi contenti fuerunt, sed Cognomen, & Agnomen etiam adiunxerunt. quod etiam significat Pausanias in Atticis, cum eos tribus, aut etiam pluribus nominibus uſos esse tradidit, ita, καὶ λαὸν οὗ γὰρ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ οἴκου, καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ οἴκου. De quibus omnibus cum ab aliis alia

alios alia tradita sunt, quid ipse sentiam, non dicam, quid autem veteres senserint, verbis eorum expostis, breui concludam. Ac primum quidem nominabo Valerium, qui ita ait. Omnia, quæ ad unum-
 quenque nostrum delinendum excogitata sunt, eandem vim significandi hominibus obstant. Quod per
 proprietatem dicitur hoc distat, quia eo genus cognoscitur, ideoque dicitur gentilicium. Cætera ordine
 variantur. Nam quod præponitur, Prænomen, quod post fertur, Cognomen, quod ad ultimum
 dicitur, Agnomen vocatur. Neque vero aliter sensisse videntur Solipater, Donatus, & Diomedes
 grammatici non solum antiquitate, sed etiam eruditione præstantes. Quorum, ubi de propriis nomi-
 nibus agunt, hæc propè verba sunt. Vocabulorum, quibus Romani capita recensebant, quatuor ge-
 nera sunt, Prænomen, Nomen, Cognomen, Agnomen. Prænomen, quod nonini gentilicio præ-
 ponitur, ut Publius, Nomen, quod originem gentis declarat, ut Cornelius, Cognomen, quod nomi-
 nibus gentilicis subiungitur, ut Scipio, Agnomen, quod extrinsecus addi solet aliqua ratione, vel euen-
 tu quæsitum, ut Africanus. Quod si quis hos fortasse, ut leues huiusce rei auctoris repudiaverit, nunc
 animum referat ad ea, quæ scripta sunt apud Dionysium, Plutarchum, Ciceronem, & Suetonium
 auctores rerum Romanarum gravissimos, eosdemque certissimos, à quibus hæc eadem opinio confir-
 matur. Dionysius quidem nomen unum commune Romanis fuisse ait, alterum vero gentilicium.
 Sic. n. de Lucumone ait. *μακρὸν, ὃ πρὸς ῥωμαῖον ὄνομα ἐστὶν, καὶ μετὰ τὸ κατὰ ἱππὸν, ὃ δὲ συνη-
 κὴν αὐτοῖς ἐστὶν καὶ τὸ ἑσθινόν.* sic alibi commune nomen, appellat Prænomen, ut de Aio Neo. *αὐτοῖς μὲν
 ἑσθινόν, καὶ τὸ ὄνομα, καὶ τὸ πρὸς ῥωμαῖον ἑσθινόν, τὸ δὲ συνηκὴν ἑσθινόν.* Eodem autem in loco Diony-
 sius commune nomen vocat Lucium, gentilicium vero Tarquinium. Plutarchus vero in Coriola-
 no ait ita. Tertium igitur ei nomen Coriolano inditum est, ex quo intelligi potest, Caium ei fuisse
 proprium nomen. Marcium vero gentilicium, id est *καὶ τὸν ἐστὶν ἑσθινόν, καὶ τὸ πρὸς ῥωμαῖον, ὃ καὶ μακρὸν
 ἐστὶν ὄνομα, ὃ δὲ συνηκὴν ἑσθινόν, καὶ τὸ πρὸς ῥωμαῖον ἑσθινόν, ὃ δὲ συνηκὴν ἑσθινόν.* Idem etiam initio
 Marii. Ea verba quia nimis longa visa sunt, atque etiam in promptu sunt omnibus, non apposui, quid
 tamen ille tradiderit, breuiter mihi ostendendum esse putavi. Sic igitur ille disputat, ut iuria & ipse huius
 se nominum genera dicit, quorum alia prima, alia secunda, alia tertia vocat. Ac prima quidem nomi-
 na, quæ propria, ut Cnæum, Lucium, Publium. secundaria vero, quæ gentis causâ multis communia
 sunt, ut Pompeius, Manlius, & Cornelius. tertia, quæ ab actione aliqua, vel à corpore, uel à mori-
 bus indita sunt, ut Macrinum, Torquatum, & Syllam. Et secundis quidem respondere apud Græcos
 Heracleidas, ac Pelopidas. tertius vero Grypsus, & Callinicum putat. Quod autem ibi est, *μακρὸν*,
 puto esse mendose pro *μακρὸν*, hauc. n. vocem retulisse Plutarchum puto ad Pompeios, ut Torquatum,
 & Syllam ad Manlios & Cornelios retulit, à quibus in Nomine declaranda exempla peribat. Neque
 enim Macrinum Pompeiorum fuisse cognomen usquam legi. exempla vero sumi solent à rebus maxi-
 me notis. quid autem in Pompeiorum gente notus cognomine Magni? Quid? cum Cicero epist. ad
 Att. lib. 11. ita ait. Qui vetere prænomine, nouo nomine T. erit Cæcilius. & Suetonius in Cæ-
 sare, cum inquit. Ut quod eo anno actum esset, Iulio, & Cæsare actum scriberent, bis eundem repe-
 rentes, nomine, atque cognomine, nonne satis ostendunt Titum quidem prænomen, Cæcilium ve-
 ro, & Iulium nomina, Cæsarem vero cognomen esse? Hæc mihi satis multa; & satis firma visa sunt,
 quæ afferrem cum ad harum appellationum vim, & naturam definiendam; tum ad eorum opinionem
 labefactandam, quæ contra aut aliter senserint, aut scripserint. Cur autem quidam in libro de Nomi-
 nibus, Prænomen, ac Nomen idem esse dicant, idque superiore Plutarchi loco confirmant, miror; ne-
 que enim Plutarchi ea est sententia, cum ait. *καὶ τὸν ἐστὶν ἑσθινόν, καὶ τὸ πρὸς ῥωμαῖον, ὃ καὶ μακρὸν
 ἐστὶν ὄνομα, ὃ δὲ συνηκὴν ἑσθινόν, καὶ τὸ πρὸς ῥωμαῖον ἑσθινόν, ὃ δὲ συνηκὴν ἑσθινόν.* Idem
 inuenit Coriolanum. ex quo perspicuum est etiam maxime, quod ex nominibus propriis fuit Cai-
 us, secundum familiæ, aut gentis commune Marcus. Siquidem legendum est. *ἐν τῷ ὀνόματι.*

Quæ, & quæ prænomina fuerint, & unde singula ducta sint.

Cum ergo multa vocabulorum genera sint, quibus plerumque veteres Romani appellaren-
 tur, primum de Prænominebus, post de reliquis quid sentiantur dicendum est. Ac Prænomen
 quidem *πρὸν ὄνομα* græce dictum scribit Diomedes. Plutarchus autem modo primum nomen, modo
 proprium nomen, Dionysius (ut ostendi) commune nomen appellat. Vis autem latini vocabulifaci-
 tis perspicua est. Nam quod Nonini præponitur, id prænomine dici uoluerunt. Ex his autem Præ-
 nominibus alia à Romanis, alia à finitimis populis frequentius usurpata esse reperio. Romana autem
 ad triginta fuisse ex Varronis sententia tradit Valerius. Hæc autem fuisse videntur Agrippa, Appius,
 Aulus, Cæso, Caius, Coeus, Decimus, Hostus, Lucius, Mamercus, Manius, Marcus, Nume-
 rius, Opiter, Postumus, Proculus, Publius, Quintus, Seruius, Sextus, Spurius, Tiberius, Ti-
 tus, Tullus, Vibus, Volero, Vopiscus. Peregrina vero Aulus, Aruns, Lar, Lucumo, Medus,
 Numa, Petro, Pompo, Sertor, Tallus, Titurnus, Volusus, Faustus. De quorum quidem præno-
 minum origine, ac significatione, quoniam qui de hominibus modo scripserunt, nihil dixerunt, nos
 scribemus ea, quæ à prisicis scriptoribus tradita, à nobis, quanta maxima fieri poterit diligentia, sunt
 collecta.

AGRIPPA, Festo auctore, uocatus qui cum labore matris sit natus, exempli causa in pedes contra naturam

matrem, & non in capiti, id est ab agro partu. Item Mariellus, & Quintilianus lib. ix.

APPIVS ex Sabinorum prænominis Actio uenit (ut ait Valerius) idq; Romæ Claudiorum fuit, quorum princeps Actius Claudius dictus est. Lilius lib. 11, quo in loco multa diximus.

AVL dicti qui Diis alentibus nascerentur. Valerius.

CAISO qui ex utero matris excretus est. Festus. Valerius. Plinius lib. vii. cap. 12.

CAIVS à gaudio patrem appellatis. Valerius.

CNAEVS uel ab insigni aliqua re, quasi *κναιεύς*, uel à *κνείδης*, id est generatione futura di-
stinguitur Valerius, & Festus.

QVINCTVS, **SEXTVS**, **DECIMVS** à numero dicti sunt, teste Varro, ut qui quinto, sexto, & decimo quoque loco esset natus, is demum primis temporibus Quintus, Sextus, & Decimus diceretur.

HOSTVS (inquit Valerius) fuit prænomen in eo, qui peregrè apud hospitem natus est, fuitque prænomen Lucretii Tricipitini collegæ L. Sergii consulis. Macrobius lib. 2. Saturnal. primo qui in hostico procreatus esset, eum Hostum uocatum fuisse scribit. Eit autem mendum apud Valerium: Hospes enim legitur, non Hostus. Quod autem legendum sit Hostus, ex eo intelligi potest; quod Lilius Lucretum Tricipitinum, cuius Valerius meminit, Hostum uocat. & in consilii libris Capitolinis, An. CCCXXXVI. scriptum est, **L. VCRETIVS HOSTI F.** Macrobius etiam lib. 1. Hosti Hostili mentionem facit.

LVCI duplex origo traditur à Valerio. aut enim à Lucumoniis Etruscis dictus est, ut Lucio Tarquinienis, qui se L. Tarquinium appellauit, aut is demum Lucius appellatus est, qui lucis initio natus est. Quod scribit etiam Festus, & Varro.

MAMERCVS prænomen gentis Aemiliæ fuit, de quo Plutarchus in Numa, & Aemilio sic. Mamercus fuit Pythagoræ filius, à quo Numa Mamercum filium Mamercum nominauit; qui auctor, & princeps gentis Aemiliæ fuit. Festus autem prænomen Oscum esse putat, quod Osci Mamercum Mamercum appellauerint.

MANIVS dictus est, qui mane est ortus: aut omnis causa, quasi bonus, manum enim anti-
qui bonum dicebant. Varro lib. 11. de Analogia. Valerius. Festus. Macrobius lib. 1. Saturnal. Zosimus autem Graecus historiarum auctor lib. 1. tradit Manium in gentem Valerium profectum esse à quodam Valerio, qui primus sacra Diis Manibus fecit. sic enim ait. *ἀρχὴ τοῦ βασιλέως ἐκείνου οὗτος ὁππότε καὶ τὸν θεὸν καλεῖται Μανίαν, καὶ τὸν θεὸν καλεῖται Μανίαν.*

MARCVS dictus est, qui mense Martio natus est. Valerius.

DE NUMERIO sic Festus. Numerius prænomen nunquam antea fuisse in patricia familia dicitur, quàm Q. Fabius, qui unus post sex & trecentos ab Etruscis interfectos superstit, indu-
ctus magnitudine diuitiarum inuictum duxit. Otacili Malescentani (ut tum dicebantur) filiam ea
condicione, ut qui primus natus esset prænominis aut materni Numerius appellaretur. & Vale-
rius ita. Numerio solarpatria familia usa est Fabia, iocose quod CCCVI. apud Creueram sum-
me casus, qui unus ex ea stirpe existerat, ducta in matrimonium uxore lili Numerii Otacili
Malescentani sub eo pacto, ut quem primum filium sustulisset, ei Numerii prænomen imponeret,
obtemperarit. Hinc mendose apud Ciceronem lib. primo de Diuinatione legitur ita. Huius adiu-
gatur etiam somnium Aeneæ, quod innumerum Fabii Pictoris Graeci annalibus scriptum est,
cum sit legendum. Quod in Numerii Fabii Pictoris, fuit enim alter Fabius Pictor prænominis
Quintus, qui de rebus Romanis latine scripsit, Gelio, & Nonio teste, qui eius serpe uerba la-
tina profertur, itemq; Cicerone de legibus primo, qui tum inter Históricos latinos numerat. At
qui Graece iisdem de rebus scripsit, is uidetur fuisse Numerius nominatus, quem tamen primo
lib. Diois fuisse Quintum nominat. manifestum libri habent etiam, in numerum. Hac ratione in
oratione pro Cluentio Numerius Auctor legitur. & lib. 111. de Orat. Numerium Furium. &
11. de Diuin. Numerium Sullum, & apud Pedianum Numerium Quinctium.

OPTER dictus, cuius pater, aucto uiuo, mortuus est. quasi qui post obitum patris genitus
sit, aut qui ob patrem auctum habet. Quod prænomen Virginio Tricostio consuli fuit. Valerius,
& Festus.

POSTVMVS, qui posthumum patrem est natus. Varro lib. 11. de Analogia, & Plu-
tarchus in Coriolano, ut Postumus Cominius, & Postumus Aebuius. de quibus Valerius.
Nam Lilius libri mendosi erant, cum haberent Postumus, pro Postumus. cum tamen Postumius
gentis nomen sit, Postumus prænomen.

PROCVLVS, qui natus sit patre peregrinante patria procul, ut ait Plutarchus in Coriolano. Va-
lerius autem ait, qui pater senex natus sit, quasi procul ætate progressus, eum Proculum esse uo-
catum.

PVBLI (ait Valerius) qui prius pupilli facti erant, quàm prænomen habere. alii omnis
causa à pube.

SERVIVS is primus dictus est, quem seruus mulier peperisset, ut de Ser. Tullio Rege scri-
bit Dionysius, at Valerius, qui, mortua matre, in utero seruauit est.

SPURIUS dictus, qui sine patre esset: antiqui enim iisdem literis **S. P. Spurium**, & sine patre scripserunt. Plutarchus in quaestionibus, & Valerius.

TIBERIUS, qui ad Tiberim nasceretur. Valerius.

DE TITO controuersia est. Valerius à Sabino quodam nomine Tito, manasse ait. Festus à Titulo. Titulos autem misisse fuisse, quod patriam rueretur, quasi Titulos.

TULLVS omnis causa dictus est, quasi tollendus, o litera in u uersa. Valerius.

VOLERO (inquit Valerius) in praenomen abiit, quia nolentibus nasci liberis parentibus uidebatur. quo usus est Publius Philo. Quare in anno CCCLIII Capitolino ita est. **L. PVBLLIVS L. V. VOLER. N. PHILO.**

VIBVM praenomen esse indicat annus CCC. Capitolinus, ubi est ita. **P. SESTIVS Q. F. VIBI N. CAPITOLINVS.** Itemq; Liius lib. x. vi. Vibus Virius.

VOPISCVS dictus, qui ex duobus conceptis uno abortu excluso ad partum legitimum deduceretur, quo praenominè praecipue Iulia gens usa est. Valerius. Festus. Plutarchus in Coriolano. Plinius lib. vi. capite l. x. Sed de Romanorum praenominum ui, ac significatione haec nunc: Peregrinorum autem multo obscurior ratio, & significatio est.

ANCVM scribit Varrò à Sabinis ortum. Valerius autem tradit cum Ancum esse appellatum, qui intus habuit cubitum, qui *non* graece dicitur, cui etiam Festus assensit. Ancus enim, inquit, ille uocatur, qui aduncum habet brachium ita, ut regi non possit. Hinc Ancus Marcius Rex, & Ancus Publicius Imperator Lanius contra Hostium Regem, Dionysio auctore.

ARRVNTM, & **LVCVMONEM** Etrusca praenomena fuisse scribit Dionysius. Itaque Arruntem Tarquinium Superbi Regis filium, & Arruntē Tolumnium Porcenæ filium legimus.

VOLVSVS Sabinum fuit. eod; usus est pater P. Valerius Poplicola; Liius, & Capitolinus lapid. auctoribus, quamquam Graeci *ἀνελκυσ* uocant.

LARTIS praenomen (ut tradit Valerius) à laribus sumptum est. Tuscum autem ante creditum esse esse, fuit; Consul Herminius. Idem ferè Canisius, & Priscianus lib. v. Lar si familiaris est, faciliaris, si Tolumnii Porcenæ, Lartius, et Senius in vi. Aeneidos. Lar Tolumnius à Colaso occisus à loco dictus est, scilicet autem Lar Lartius, et Liius lib. i. i. i. Danuros, quod Lar Tolumnius dedit, & Cicero Philippica i. x. Lar Tolumnius Viensium Rex. De Larte Porcenæ ita Dionysius lib. v. *ἐκ τῆς αὐτῆς τοῦ ἀνελκυσ τοῦ πορκενίου, πορκενίου ἵπταται*. Quod autem hōe praenomen Herminii Consulis fuerit, ut ait Valerius, id ex Dionysio lib. i. x. quoque cognoscitur, à quo ita anno CCC l. i. i. consul scribitur *λαρτος ἑρμινιος*, & à Diodoro *λαρτος ἑρμινιος*. Ex his autem intelligi potest, quā uere scripserint quidam in libro de Nominibus, ita. Posteaquam in urbem migrarunt Sabini, duplicari nomina ceperunt, ut Numa Pompilius, Seruius Tullius, & Lartius Porcena, quamuis hoc nomen Etruscum fuerit. In quo praenominē **LARTIS** sciendum eo uelut praenominē usus ueterum. Seruius interpretis Vergilianus ab oppido dictum putat. Ad idem Plutarchus in Publicola existimat, qui tamen *λαρτος* scribit, sed male. Hæc illi, quam autem uere, ipsi uiderint. neque enim Lartius Porcena duobus tantum nominibus usus est, cum ex Tolumnia gentefuerit, Seruius, quem ante nominauit, auctore; nec **LARTIS** in recto casu dicitur, sed **LAR**, quod superioribus testimoniis comprobamur est: nec Seruius **LARTEM** ab oppido dictum ait, sed à loco, nec item Plutarchus ullo in libro, ne dum in Poplicola, ab oppido dictum ait: neque item est apud Plutarchum *λαρτος*, sed *λαρος*, quamquam mendose, inquit enim *ἐκ τῆς αὐτῆς τοῦ πορκενίου*. cum sit legendum ex Dionysio *τῆς λαρτος πορκενίας*. Cur igitur hoc illi dixerunt? quia interpretem legerunt, qui ita uertit. Supplex ad Laertem Porcenam confugit. Illi uero ut graecis libris uersum, quid in græco codice esse deberet, intelligentes, illud, quod non erat, esse affirmarunt.

METIVS Albanorum praenomen fuit, ut in Metio Fufetio, & Sabinorum, ut in Metio Clutio, & Latinorum, ut in Metio Geminio, & Metio Ostatio, de quibus Liius.

NUMA Sabinorum fuit, ut in Numa Pompilio Rege, & in Numa Marcio Pont. Max. de quo docet in primis Liius librum.

POMPONIVS praenominē usus est Pompo Pompilius Numa regis pater. Dionysius in Numa, & Liius lib. xli. Itaque Numa filium etiam habuit nomine Pomponem, qui ex se getetia Pomponiam propagauit, auctore Plutarcho. quamquam quidam imperet Pomponi filium Numam esse scripserunt.

TALLVS Sabinorum praenomen fuit. De quo Festus, Dionysius etiam cum Tatio Rege Sabinorum Romam commigrasse ait Tallum cognomine Tyrannum.

TVRVNVS Latinorum fuit, ut in Turno Herdonio Aricino.

SERTOR auctore Valerio dictus est, qui per factionem natus esset; neque praenominē Sertius Resus usus est, is, qui primus ius sociale instituit. Festus autem Sertorem à prendendo dictum à quibusdam ait, quia cum cuiuspiam afferat manus ed ut capere graui ex seruicute in libertatem, uocetur adsertor, cum uerisimilius sit, dictum, quod sereret quid; ac potius adsertorem à ferendo accepisse nomen, cum aliquem ferat, perendo in libertatem tandem; quia ipse sit, id est iungat, quia fruges, cum seruntur, terra iungit.

STATIVM prænomen à stabilitate dictum tradit Festus. Servile autem nomen fuisse
Gellius.

[illegible]

Tormento sic saka fremunt. —

Neque uero hunc locum solum, sed alterum etiam Ciceronis eadem ratione, uti ego arbitror, cor-
 10 puerunt, sic enim lib. 11. Annotationum, capite xxi. loquuntur. Verba Ciceronis sunt lib. 11.
 20 de Oratore, ubi agitur de salubus. Est autem ex hoc genere uetus illud, quod ait Maluginensis
 30 illum M. Scipionem, cum ex centuria sua renuntiaret Acidinum consulere, præcoq; dixisset.
 40 Dic de L. Manlio, uirum bonum, inquit, egregiumq; ciuem arbitror. Puto igitur legendum.
 50 Cum ex centuria sua renuntiaret Acidinum consulere præco, dixissetq; felices Maluginensis. Re-
 60 liqua patent. Præclarus igitur Ciceronis locus erat obcurus, ac corruptus ob uitium interponendum
 70 perperam posuimus. Hæc illi: ego uero ne litam quidem emendationem possum probare, quæ
 80 præclarum sensum Ciceronis non obfcurare solû, sed et (ut dixi) corrumpere uideatur, quem si expli-
 90 catio, cum eo quoque in meam sententiam uenturos esse confido. Est igitur hoc sensus, M. Scipio.

pio Maluginensis ex sua centuria consulem designatum L. Manium Acidinum renouciaturus, præconi, qui clara voce populo eum ipsum designatum à sua centuria declararet, præiit his uerbis, ACIDINVS CONSVLVM præco præconis moris Maluginensem admonuit, L. Manium, ab eo omitti, & L. MANLIVM ACIDINVM esse dicendum demonstrauit, inquit, DIO DE L. MANLIO, Tum Maluginensis ad uerbum, non ad sententiam spectans, VIRVM BONVM, inquit, AC CIMV EGRAGIVM ESSE ARBITROR. Quod si, ut illi faciendum esset, censent, legamus, cum alia multa incommoda consequuntur, tum illud unū grauiusimum, quòd dictum ipsum à Maluginensi ad præconem necessario transferendum erit contra sententiam Ciceronis, qui dicit, hoc M. Scipionem Maluginensem dixisse. Nam si præco renuaciat Acidinū Consulem, Maluginensis autem eum corrigit, inquit, Dic de L. Manio, profecto quæ subsequitur uerba, præconis erunt, idest, Virum bonum esse arbitror, in quibus nisi tota dicti consilium à quo sensu nihil esse alienum potest. Pergunt iidem eodem loco, sed multum etiam me torquet, quiddam in his nominibus M. SCIPIONEM MALVGINEM. Nam usquam inuenio Scipionem, tanquam familiar nomen poni, sed pro cognomine. Scio equidem per librorum errorem fæpe SCIPIONEM legi pro CÆPIONEM, quare crediderim hoc etiam loco non Scipionem, sed Cæpionem legi debere. Ratio, quæ impellor est hæc. Scio Q. Seruilium Maluginensem fæpe à Lilio nominari in libris primæ decadæ, quò tempore Romæ creabantur Tribuni militares. Scio quoque Seruilios cognomen habuisse Cæpionum, ut facile possum affirmare hic esse legendum M. CÆPIONEM MALVGINENSEM. Ne hæc quidem, inquit, ipse satis proba. Nam quòd aiunt, Liliū fæpe Q. Seruilium Maluginensem nominare, non est ita. Senec enim tantum lib. v. anno CCCCLXXII. nominat P. Seruilium Maluginensem, meo die, pro Ser. Cornelium Maluginensem, ut in scholis Lilianis ostendi cum aliis testimoniis, tum quòd eo anno Didortus pro eo tribunum militum consulari potestate edit *disponit ut tribuni militum* Maluginensem autem fuisse cognomen non Seruiliorum, sed Corneliorum, perinde atque Scipionem, apparet ex L. M. P. & SER. Cornelis Maluginensis, qui aut Consules, aut Tribuni militum, aut Censores fuisse à Lilio sæpe traduntur. Quod cognomen aliquot etiam ex Cornelis retinuisse, postquam alia cognomina inuenissent, cum hic locus indicat, in quo est, M. Scipio Maluginensis, tum annus DCCLXXI. in Capitolinis tabulis, sibi est SER. CORNELIVS CN. F. CN. N. LENTVLVS MALVGINENSIS, ut omnis SCIPIONEM, non CÆPIONEM legendum esse, contraquæ illi censent, esse existimare. Neque enim intelligo, quid illud sit, quòd aiunt, se nunquam SCIPIONEM familiar nomen inuenisse, sed pro cognomine. Si quidem eandem rationem esse iudico, cum dico, M. Cæpio Maluginensis, atque cum dico M. Scipio Maluginensis, & P. Scipio Nafica, & P. Scipio Africanus, & alia cuiusmodi multa. *ut* Sed ad propositum reuertamur.

QVEM AD MODVM ROR. PRÆNOMINA. scriberentur, & errores quidam in iis scribendis sublati.

Hic s. rebus expositis, reliquum est, ut quod in Scholiis etiam Livianis fecimus, quia ratione hanc ipsa Praenominia scriberentur, tradamus, id enim maxime erant, causamque continere videntur. Romanorum igitur Praenominum alia singulis, alia bis, alia ternis literis scribis solita, cum à veteribus auctoribus traditum, tum ab antiquissimis quoque lapide, numisq; res relictura est, ut nihil ea repositi esse illustrius. Auctores sunt Plutarchus, in *rebus romanis*, Solipater, Dionnas, & Pricianus, quorum verba recitarem, si rem indigere probationis putarem. Singulis literis haec scribebantur, Aulus, Caeso, Caius, Quinctus, Decimus, Lucius, Marcus, Manius, Numerius, Publius, Titus, ut A. Postumius, C. Iulius, K. Fabius, Q. Caelius, D. Junius, L. Licinius, M. Valerius, M. Curius, N. Fabius, P. Cornelius, T. Manlius, Lepia Appius, Cnæus, Spurius, Tiberius, Opiter, ut Ap. Claudius, Cn. Pompeius, Sp. Metellus, T. A. Cnæus, Op. Virginius, Ternis, Mamercus, Sextus, Sergius, Tullus, ut Mam. Aemilius, Sex. Iulius, Ser. Cornelius, Tul. Hostilius. Neque vero horum omnium antiquae notae in libris sunt conseruatae, verum nonnullorum ita, aut venustate, aut negligentia sunt deletae, ut non solum nulla vestigia nobis hui reliquerint, sed ipsa etiam in alia praenominia transfiguratae: Cuius enim incommodo nos & apud Livium, & in Fastis ipsis ita occurrimus, ut & sua cuiusque praenominia reddiderimus, & ea propriis cuiusque, qui desiderabatur, notis distinctuerimus. Ac primum quidem quoniam multos esse animadverti, quae D. Decimam interpraentur, non quidem esse, sed errorem tamen tollere volui. Nam praeterea quod Decius est gentis nomen, Graecorum etiam monumenta satis indicant, quoties in libris latinis, aut aliis eiusmodi monumentis D. loco praenominis scriptum est, Decimum esse exponendum, quia *Nomen* plerumque habetur, non *Decimus*.

MANIVS scribebatur hoc pacto *M. N.* id autem ex eo argumento collegi, animadverti enim Ca-
pitolium Denarium, quem libri latini, graeci; plerumque *Manius Curius* nominant, in quarto
eius triumpho Capitolio sic describi. *M. Curius. M. F. M. N. DENIATVS.* eadem enim ut
Valerium, qui anno ccc lxx. Dictator est, & a Dionysio *Manius Valerius* dicitur, in fragmento
in Capitolio

nis Capitol. ita vocari *M. VAL* //, præterea consules, qui annō *CDXC* in consulis Capitol. *M. VALERIUS*, & *M. OTACILIUS* scribuntur, à Polybio *μάνιος βάλλειος*, & *μάνιος οττάκιος* nominari. Hæc igitur ipsa cum attendissem, accuratior deinde factus sum in Agiliis, & Aquillis, Aemiliis, Sergiis, ceterisque eiusmodi suo prænomine decorandis, quos in antiquis monumentis isdem non esse descriptos, apud Græcos ferè, aut Manios, aut Mallios finitimo errore notatos esse repperibam. Quibus rebus adductus tum prænomen, tum eius antiquam notam linguae latinæ relictui, cuiusque prætoriam ipsam Romanam, quæ magnam iacturam fecerat, subleuavi. Puto autem veteres his nomen *M.* & *M.* distingui Manium à Marco voluisse, qui *M.* litera notatur. Iterco autem dixi & *M.* Nam quæ nota in Capitolinis tabulis est *M.* ea est in numis argenteis *M.* ut *M. CORDIVS RVFVS. M. ACILIVS III VIR VALETY. M. SERGIVS SILVS*. Quos numos cum apud alios, tum maxime apud clarissimum virum Andream Lauredanum patricium Venetum repperi.

N. V. MERIVS N. litera scribebantur. Itaque ego & prænomen, & prænominis notam renouavi, quæ iam prorsus vetustate obsoleuerant. Etenim cum hoc esse Fabiæ gentis prænomen ex Festo, & Valerio didicissem, eumque ex Fabiis eum primum Numerium esse dictum, qui *Q. Fabii* filius esset eius, qui *CCCVI* ad Cremeram interfectus, superius, scirem, eundemque in Capitolinis consulis anno *CCCXVI* *N. Fabius. Q. F. Q. N. VIRIVS LANVS* describi animaduertentem, non dubitavi, quin & in eo, & in ceteris Fabiis, qui *N. Fabii* scriberentur, Numerius esset interpretandum. Quod ipsum deinde ex Diomede, & ex Valerii lib. *1111. cap. 111.* aperiunt etiam cognoni. Nam Diomedes Numerii prænomen *N.* litera designatum fuisse scribit, & qui in Capit. Triumphis *N. FABIVS PICTOR* scribitur, is à Valerio Numerius Fabius Pictor appellatur. Hæc autem nota est in *L. SEXTIO SEX. F. N. N. SEXTIN. LATERANO*, & in Epigrammatis antiquæ urbis *N. IVNIO EPIGONO*. In libris autem latinis ita euaneuerat, ut uellam prope sui imaginem reliquisset, sed in *CN. & M. & C.* euaserat.

C. A. S. O. N. I. etiam nota *K.* cum interuisset, ex lapidibus Capitolinis restituta est. Quod tamen intellectu non admodum fuit difficile. Nam cum in Fabiorum gente, quos Cæsonis filios, aut ne potes esse Lilius, & Dionysius scribunt, eos in marmoribus Capitolinis, *K. F. K. N.* describi animaduertentem, in eam ueni sententiam, ut pro *K.* Cæsonem esse intelligendum putarem. Quam literam eos iterco in hoc prænomine usurpasse existimo, ut à Caio, qui *C.* litera notatur, internotaretur, in quam literam passim in libris latinis mutata erat.

T. I. B. E. R. I. V. S. diuabz literis notatum fuisse, & Probus tradit, & antiqua marmora testimonio sunt, in quibus quonies *T. I.* inuenitur, semper Tiberius in græcorum monumentis est scriptus, ut in Sempronis, Aemiliis, Claudisq; Neronibus. Hæc autem ratio scribendi, præterquam in paucis, hoc tempore seruabatur. Quam certe in omnibus nostri non neglexissent, si Plutarchi uerba in *καταλειπὸς* scripta attendissent, à quo inter ea prænomina, quæ duabus notantur literis, *T. I. B. E. R. I. V. S.* numeratur, quanquam uerba eius mendosa sunt. inquit enim alia prænomina binis fuisse notata literis, *ἀπὸ τῶν δίτρω, καὶ τῶν ῥαίων*, cum sit legendum, *ἀπὸ τῶν τριτῶν*. Quam uocem omnes, qui huiusque eius loci testimonium protulerunt, fuerunt autem plurimi, quique eū librum latine uerterunt, ut superuacaneam omiserunt. Miror autem amicum meum in libello de Nominibus ita scribere. *T. I. Titus. ut T. Ampius.* quamuis in Sempronio Graccho Tiberium significet, in quo multi errant. miror inquam eum ea scribere, quæ neque scriptorum, neque lapidum, neque numerorum auctoritate comprobare possit, cum in omnibus sit *T. I.* Sempronius, nō *T.* Sempronius. nisi mendose.

M. A. M. E. R. C. I. prænomen, cum esset prorsus tenebris uetustatis oppressum, in lucem produximus. Quod ipsum una cum eius nota debemus tum Capitolinorum marmorum, tum maxime græcorum annalium monumentis.

T. V. L. L. V. S. item, & *O. P. I. T.* eodem in numero poni possunt. Nam cum ab omnibus passim integra scriberentur, ea à nobis ad antiquæ scripturæ formulam ex Prisciani, & Probi auctoritate restituta sunt, ita ut ille tribus, hic duabus literis notaretur.

D. E. S. E. R. V. I. O. prænomine, quod nonnulli *S. E. R. G.* scribere ceperant, quasi esset gentis Sergiæ nomen, non dicam. est enim error iam satis à multis exagitarus.

A. G. R. I. P. P. A. modo omnibus literis descriptus est, modo perisq; ut in Capitolinis consulis ab *CCCL. AGRIPPA MENENIVS LANATVS, & CCCXXXIII. MENENIVS AGRIPPA. F.* Reliqua omnibus, ut anno *CCCXXXVI. P. LVCRETIVS HOSTI. F. CCC. P. SESTIVS VIRI. N. & CCCXXXVIII. C. VALERIUS VOLVSI. N. CCCII. L. IVLIVS VOPISCI. N. VOLERO* autem perisq; ut *CCCLIII. L. PVBELLIVS VOLER. N.* Hactenus de notis prænominum, de quibus non ita admodum longa disputatione opus fuisset, si amicus meus, qui de Nominibus scripsit, in his tradendis, eadem, quæ ceteris solet in rebus, diligenter usus esset. Ille enim satis esse duxit admonuisse, quædam prænomina una litera notata, ut *M. P. Q. L. C. D. T.* quædam duabus, ut *S. P. A. F. C. N.* quædam tribus, ut *S. E. R. S. E. X.* quæ omnibus nota erant, quæ uero omnibus ignota, ea præterit. nihil enim de Manio, nihil de Numero, nihil de Cæsonem, nihil de Tiberio, & prius eorum notis, nihil de significatione

eorum, nihil de tota hac tam multiplici, & uaria ratione, nisi quæ multis iam sæculis sciebamus, si-
ne ulla tamen auctoritate tradidit: ita ut nisi quatuordecim prænomena cognouisse uideatur, aut cer-
te, si plura cognouit, non, nisi ea, quæ omnibus erant in promptu, & quæ nulla ex parte deprava-
ta erant, docuisse, quæ autem intercederant, aut corruptæ erant, pro notis præteruisse. Neque ue-
ro consulo omisisse potest, quippe cum inter prænomena statueret ea etiam, quæ prænomena non
sunt, ut *L. C. INIVS*, in Licinio Menenio Lanato apud Liniū, cum Licinius sit gentis nomen,
& apud Liniū legendum sit *L. Menenius Lanatus*, quod ipse in Scholiis Liniāni docuit, liquide
Diodorus eum nominat, *Λικίνιος μινένιος λανάτης*. Ergo si breuitatē studuit, cur ea, quæ prænomi-
na non sunt pro prænominibus attulit? si nihil ex his, quæ ab aliis, ut ipse ait, dicta erant, prætermi-
sit, cur ignotissimum, & obscurissimum quodque præterit?

De duorum Prænominum pronuntiatione Caij & Cnæj.

IA M uero illa non contemnenda esse uidentur, quæ de duorum prænominum pronuntiatione
à ueteribus tradita sunt *Caij*, & *Cnæj*. Quæ ipsa cum *C.* littera notentur, G tamen sono provin-
tialium Diomedes his uerbis testatur. *G.* nona consonans est, in cuius locum *C.* solebat apponi, ut &
hodie cum Gaium Cæsarem notamus, scribimus *C. Cæsarem*. Ideoque post *B* litteram tertio lo-
co digesta est, ut apud grecos *r* posita reperitur in eo loco, & alibi. *N.* prænominis nota Nume-
rium significat, & præposita sibi *G. Gnauium*, quem antiqui *Cnæum* scribunt, & *Valerius*. *Cnæj*
prænomen uaria scriptura notatum est, alii enim *Cnæum*, alii *Gnauium*, alii *Næum* scripserunt.
Qui *G* littera in hoc prænominis usi sunt, antiquitatem sequi esse uidentur, quæ in istum ea littera
usa est. Olim enim dicebant *frugementum*, post *frumentum*, olim *gnataram*, post *nataram*. Ita-
que etiam qui in corporibus gigni solet *Gnaeus* appellatur. Qui *Cnæum* dixerunt corruptione *sy-*
llabæ delectari esse uidentur, qui *Næum* leuare.

Quæ prænomena pro Cognominibus usurpata sint.

PRIVILEGIUM præterea aliquot etiam prænomena, quæ lego post tempore pro cognominibus usur-
pauerunt, ex uetustis non solum grammaticis, sed etiam annalibus intelligitur. Quod ipsum
in Agrippa, Voluso, Mamercio, Proculo, & Tullio facile perspicui potest, quæ in *L. Vispiano*
Agrippa, *L. Valerio Voluso*, *M. Aemilio Mamercio*, *C. Plautio Proculo*, *L. Volcatio Tullio*
uiris consularibus cognomina esse perspicuum est. Quod etiam tradit *Valerius* his uerbis. Quæ
olim prænomena fuerunt, nunc cognomina sunt, ut *Postumus*, *Agrippa*, *Proculus*. Itemque
Priscianus lib. 11. his. Inueniuntur autem multa, quæ in aliis personis sunt prænomena, loco co-
gnominum accipi.

De Prænominibus Femininum.

SANE restat, ut quoniam de uirorum prænominibus satis dictum est, de femininarum præno-
minibus dicendum esse uideatur. Quod eo accuratius mihi faciendum esse existimo, quod amicus
meus nulla antiquiorum auctoritate adductus suo iure feminas Romanas omnino caruisse præno-
minibus docuit. Sic enim in lib. de Nominibus loquitur. Mulieres à nomine gentis uocabantur, &
uno tantum nomine, ut *Porcia*, *Cornelia*, *Iulia*, *Tullia*. Item *Plutarchus* in *Proleptis* ubi
quærit, cur maribus non, feminis octauo die nomina imponerentur, ait. Mulieres uno, auctori-
bus appellabantur nominibus. Ego duobus appellari nunquam obseruavi, nisi fortasse prænomen
illud significare uoluit *Plutarchus*, quod est omnibus mulieribus commune, ut dicerentur *Caiæ*.
Hæc ille se obseruasse ait. ab hac autem obseruatione omnia nam scriptorum, tum lapidum etiam
ueterum testimonia maxime dissentiunt. Auctorum primum uerba recitabo, post lapidum. *Val-*
erius ita. Antiquarum mulierum frequenti in usu prænomena fuerunt, *Rumilla*, *Cesella*, *Rodo-*
cilla, *Mutruilla*, *Burra*. Ista prænomena à uiris tracta sunt *Caiæ*, *Luciæ*, *Publiæ*, *Maniæ*. *Festus*
uero ita. Prænominibus feminas utas esse testimonio sunt *Cæcilia*, & *Tatiana*, quæ ambæ *Caiæ*
solite sint appellari, pari modo *Lucia* & *Tita*. *Varro* autem lib. 11. de *Analogia*, ita. In nostris
nominibus, qui sumus in *Lano*, & liberi analogia necessaria. Itaque ibi apparet analogia, ac dici-
tur *Terentius* uir, *Terentia* femina, *Terentiū* genus. In prænominibus ideo non fit uena, quod
hæc inflectuta ad usum singularia, quibus, discernerentur nomina gentilitia, ut à numero, *Secun-*
da, *Tertia*, *Quarta*. In uiris ut *Quintus*, *Sextus*, *Decimus*. sic ab aliis rebus cum essent duo *Te-*
rentii, aut plures, discernendi causa, ut aliquid singulare haberent, notabant forsitan ab eo, qui
mane natus diceretur, ut is *Manius* esset, qui *luc* *Lucius*, qui post patris mortem *Postumus*. &
quibus quædam item cecidit in feminis, proportionē appellata declarat prænomena antiqua mu-
lierum, *Mania*, *Lucia*, *Postuma*. Videmus enim *Maniam* matrem *Larum* dici, *Luciam* *Vo-*
taminiam *Saliorum* carminibus appellari. *Postumam* à multis post patris mortem etiam nunc ap-
pellari. Idcirco autem dixi, Quædam, nam paulo ante dixerat, non quia *Marcus*, & *Numerius*
dicitur,

dicunt, iocundo Marcam, & Numeriam dici. Postremo Plutarchus in Mario Posidonium reprehendit, qui, cum primum nomen proprium esse diceret, nulli tamen mulieri primum nomen esse dicebat. ex quo effuebat, mulieres proprio nomine caruisse. Itaque idem in Problematis aperte scribit, mulieres duobus, viros tribus nominibus esse usos. Sic enim ait *ἡ δὲ διὰ τὸν ἀνδρῶν ὀνομασίαν αἱ θήλειαι, καὶ διὰ τὸν ἀνδρῶν*. Itaque mitramicum meum græcarum literarum peritum ita uertit sc. Mulieres uno, aut duobus appellabantur nominibus. Non enim Plutarchus, inquit, uno, aut duobus, uerum expresse duobus. Idem præterea auctor est Romulum ex Ersilia filiam unam suscepisse, eamq; ab ordine procreacionis Primam appellasse; Itemq; Sullæ dictatori filiam ex Valeria esse natam, eandemq; quia post obitum patris nata erat, Postumam esse uocatam.

Hæc ex auctoribus, quibus cum lapidum etiam testimonia consentiunt. Extant epigrammata duo Mutinæ uetustissima, unum in turri D. Geminiani, alterum apud eruditionissimum uirum Ludouicum Calbeluerrum, in quibus PRIMAE mentio est, ea uero sunt hæc.

SALVIA C. F. & SEX. TVLLIVS SEX. F. V. SIBI
PRIMA FECIT. ET SVIS, ET PRIMAE VALERIAE SP. F.

Et in multis epigrammatis antiquæ urbis. IVLIA SECVNDÆ, ET CORNELIA SECVNDÆ Item in eodem libro TERTIÆ PRISCIÆ IONIA SALVIA. Tertiam item Iuniam legimus apud Suetonium in Cesare, & apud Macrobiū lib. ii. quam Tertullam uocat Cicero lib. xiii. Epist. ad Att. & Valerius Paullo Aemilio filiam fuisse ait nomine TARTIAM, unde Paulus apud Ciceronem, O mnea Tertia, inquit. De Quarta est inscriptio uetus in Prætorio Patuino eiusmodi,

V. F.
T. LIVIVS
LIVIAE T. Y.
QVARTAE L.
HALYS
CONCORDIALIS
PATAVI,
SIBI, ET SVIS
OMNIBVS

Et apud Liuium lib. xl. Quarta Hostilia memoratur. Quintæ mentio est apud Liuium lib. xxviii. ut Quintia Claudia. Item apud Ciceronem in Oratioue pro Caelio, & de Aurulpicum responsis. Præterea epigrammata duo apud Horatium Malegutum clarissimum iuuenē sunt in agro Regienſi eiusmodi.

QVINCTAE NONIAE SEPTIMIVS
RVFAE ET & J. L. NICEPOR-
NONIAE Q. F. QVINCTVLAE SEPTIMIA
SP. F. QVINTA

De Lucia erat etiam tale Mutinæ monumentum in sepulchro marmoreo.

MEMORIAE CLA. FEM.
L. PAEDVCEAE IVLIANAE
MORIB. NATAL. ACEVD. PRISCIS
INLVSTRIBVSQVE FEMI. COMPARANDA.
QVAE VIXIT ANNOS XIII. D. XLVII.
CVM MARITO FECIT ME. V. D. XX.
L. NONIVS VER.

De Mania tale est in lib. Epigrammatum antiquæ. Urbis.

M. ACILIAE M. F. IVSTINAE,
P. STRIVS SERPICAMVS MARITVS
VXORI OPTIMAE, ET KARISSIMAE.

Et alio loco.

POPPIDIA SP. F. A. XLIX.
IVLIA PROCLA F. EIVS. V. A. X. M. III.

EST autem PROCVLVS Iuliorum prænomen, ut in Proculo Iulio regnante Romulo. de quo Liuius, & Dionysius. In eodem libro est T. FLAVIA AVG. L. multa; eiusmodi alia, quibus ex omnibus cum illud intelligi arbitror, de quo dicere ceperam, mulieres præter Ca-

iam, alio aliquando prænominis esse usas, tum illud etiam, quod idem ne fieri quidem unquam se obseruasse profiteatur: prænomena modo præponi, modo postponi consueuisse, si quidem Primam Valeriam, & Saluiam Primam, ac Quartam Hostiliam, & Luliam Quartam, ac Quintam Notiam, & Noniam Quinctiliam scriptas esse animaduerti potest. Quod idem in uiris Lulius Notiam fecit, qui Attius Tullius, Attius Neus, Manlius Cnæus, & Octauus Metius, & Cicero, Malingenensis M. Scipio, & Suetonius, Claudius Appius Regillanus, & alia eiusmodi dixerunt. C A I A M præterea, quod commune omnibus mulieribus prænomen fuit, i in uerba notatum fuisse, contraque Caium in uiris, fuisse est ex Probo, aliisque ueteribus grammaticis, atque lapidibus perspicuum.

De Prænominiibus imponendis.

NUNC, quoniam ad rem pertinet, quid de Prænominiibus imponendis ueteres senserint, explicemus. Ac sane qui de tempore tradunt, quo ea imponerentur, auctores habeo nobiles illos quidem, & magnos, uerum ita inter se disidentes, ut utram sequaris sententiam facile statueri non possis, nisi aliud aliis temporibus obseruatum esse intelligas. Quid est enim tam dissimile, quam ea, quæ à Valerio, & à Plutarcho, Festoue scribuntur: quorum ille pueris non priusquam togam uirilem sumerent, puellis non antequam nubere, hi uero maribus quidem non, foeminis autem octauo die imponi consueuisse prænomena tradunt. Verba Plutarchi sunt hæc in Quæstionibus. *ἡ δὲ πρὸς τοῖς τοῖς μὲν ἄρ' ἂν ἐν ἡλικίᾳ, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐν ὀκτώτῳ τῇ ὀρθῇ τῇ ἡμέρᾳ.* Festi uero hæc. Lultrici dies infantium appellantur puellarum octauus, puerorum nomen, quia his lustrantur, atque eis nomina imponantur. De ratione autem imponendi satis constat, suis quæque filiis ea prænomena indidisse, quæ suæ essent cuiusque familie maxime propria, ac primum querere filium patris esse prænominis plerumque usum, eandemque deinceps rationem in adoptiui filius, & libertis, & nouis ciuibus esse seruata, ut à quo quisque adoptatus esset, aut per quem quisque uel libertatem, uel ciuitatem consequutus esset, eius maxime nomina usurparet. Ac primum quidem quod dixi, fuit quæque familie propria prænomena imposuisse, intelligendum est, non omnia omnibus familiis prænomena fuisse communia, sed alia aliis fuisse familiaria. A T R P V S genim uix in alia, quam in Claudia gente patricia reperitur. M A R C O ne quis ueterum decretogenis Manlie patricie caunum esse, L V C I V M à Claudis repudiatum, C N A E V M & L V C I V M à Domitiis Alienobarbis tantum fuisse probatos Suetonius in Tiberio, & Nerone tradit. Quod autem plerumque primum quisque filius prænomen patris tulerit, id ex familiaris, quas in Scholis Liuianis digestissimus animaduerti potest. Fuisse autem quandam distinctionem rationem, eodem patet, & filius prænominis præditi eodem tempore floruisse, hinc intelligi potest, quod Cicero Q. Catulus modo patre, modo filio, modo sene, modo adolescente distinguit. Quod idem de Q. Fabio Liuius, de C. Curionibus Suetonius. Neque ideo de adoptiuorum appellatione multa mihi esse dicenda existimo, cum à multis iam res sit ex ueterum scriptorum obseruatione tractata. Illud tamen dicam, Dionem lib. X L. & X L V I. huius auctorem sententiam esse, qui adoptarentur ab aliquo, eos nomina illorum omnia, à quibus adoptarentur, ferre consueuisse, sium uero gentilicium nomen retinuisse illud quidem, sed aliquo tamen modo commutasse, ut C. Octauius qui dicebatur, posteaquam à C. Iulio Cæsare est adoptatus, C. Iulius Cæsar appellari ceptus est, ita tamen ut gentilicium Octauii nomen non deferret, sed id quodammodo commutaret, & Octavianum pro Octauio redderet. Idem in P. Cornelio Scipione Aemiliano, & in L. Manlio Acidino Fuliano, & in P. Licinio Crasso Muciano factum est, qui omnes, ab eo, à quo adoptati erant, nomina sumperunt. Eodem spectans Cicero lib. Epist. ad Att. 111. dicit. Cicero salutem Q. Cæcilio Pomponiano Attico. Eodem etiam referuntur ea, quæ ab eo scripta sunt lib. V 11. Dolabelam uideo Liuiæ testamento cum duobus coheredibus esse in triente, sed inheri mutare nomen. Quod autem scribit Dio, id etiam si uerum est, non ab omnibus tamen libique ætenuum est. Neque enim Aurelius Orestes, qui à Cn. Aufidio, nec Calpurnius Piso, qui à M. Pupio (ut scribit pro domo Cicero) adoptati fuerint; aut Aurelianus, aut Calpurnianus appellati sunt, sed ille Cn. Aufidius Orestes, hic M. Pupius Piso nominatus est. Eodem etiam ratione ne P. quidem Cornelius Scipio, qui, Dione auctore, à Q. Metello Pio, nec M. Iunius Brutus, qui, teste Plutarcho, à Q. Serulio Cæpio sunt adoptati, aut Cornelianus, aut Iunianus; sed ille Q. Cæcilius Metellus Pius Scipio, hic Q. Seruilus Cæpio Brutus est appellatus. ut Dio lib. X L. Cicero in Philippicis, nummi argentei testantur, in quibus nummis est ita.

Q. METELLVS PIVS
SCIPIO

Q. CAEPIO RVTVS
PRO COS.

Metellus autem hic Scipio P. Cornelii Scipionis Nasice filius naturalis fuerat, teste Dione, qui ita ait lib. X L. *οὐ πομπικὸς καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα ἔχων διὰ τὴν ἀποδοχὴν. οὐδ' οὐδ' ἄλλοι μὴ οὗτος τὸν αὐτὸν πατέρα ἔχων, ὡς δὲ τὸν αὐτὸν πατέρα ἔχων τὸν αὐτὸν πατέρα ἔχων.* id est. Pompeius Q. Cæpio-nem socerum sibi collegam aciuiz, qui naturalis filius fuit Nasice ille quidem, a quo adoptatus à Q. Metello

Metello Pio . Quod cum ita sit , nescio quid in mentem amico meo uenerit scribere in libro de No-
minibus ita . Cicero lib. epist. ad Att. v 1 . Scipionem hic Metellus proauum suum nescit Censo-
rem non fuisse . Significat Scipionem Asiatici illius filium , qui adoptatus fuit à Q. Metello Pio .
Cur mirer , hæc causa est . nemo enim Asiatici filium fuisse . Scipionem hunc scribit , nisi quem hic
sequitur Dionis interpres . Neque uero omnino hic Scipio Metellus Asiatici filius esse potuit , sed
Nasica . primum quia hic idem P. Cornelius Scipio apud Eutropium , & Eutropii graecū inter-
pretem Iulianum nominatur . & P. Scipio in Epitomis , & apud Ciceronem pro domo dicitur , cui
ait . Atqui C. Atinius patrum memoria bona Q. Metelli , qui eum ex Senatu Censor eiecerat , au-
tū Q. Metelle , & tui P. Seruili , & proauitū P. Scipio . Asiatici uero Lucii prænomen tulit ,
deinde quod in Bruto autū huius uocat P. Scipione Nasica Oratore , proauū P. Scipione Nasica
Serapionem Oratoris patrem , abauum uero P. Scipionem Nasica Consulū Serapionis patrem ;
quæ cum in Asiatici filii cadere nullo modo possint , in Nasicæ certe , maxime cadunt , hoc modo ,

I	P. Scipio Nasica Corculum . Cos. 591 . 598 . abauus Scipionis Metelli .	I	C. Lælius . Cos. 613 . abauus Scipionis Metelli
II	P. Scipio Nasica Serapio . Cos. 615 . proauus Metelli Scipionis .	II	Lælia filia . Vxor Q. Mucii Sequæ Aug. Cos. 636 proauū Scipionis Metelli .
III	P. Scipio Nasica Orator . auus Scipionis Metelli . Cos. 642 . uxor Cæcilia Macedonici filia .	III	Mucia filia Vxor L. Licinii Crassi Oratoris Cos. 658 . autū Scipionis Metelli .
IIII	P. Scipio Nasica . pater Metelli Scipionis	IIII	Licinia filia . Vxor P. Scipionis Nasicæ patris Metelli Scipionis .
V	P. Scipio Nasica , qui adoptatus à Q. Metello Pio Q. Metellus Pius Scipio di- ctus est . Cos. 701 .	V	P. Scipio Nasica , qui adoptatus à Q. Me- tello Pio , Q. Metellus Pius Scipio di- ctus est . Cos. 701 .

DESCRIPSI autem etiam maternos Metelli auos ex Ciceronis sententia in Bruto , ne quis eū-
dem de matris , non de patris intellexisse suspicari posset , atque ita rem (quod fieri ne hoc qui
dem pacto potest) ad Asiaticos traheret . Hæc autem commutandorum ex adoptione nominum
ratio cum in aliis , tum maxime in M. Licinio Lucullo C. Cæsi in cōsultu collega Ciceronis in-
terpretes decepit , qui cum in Verrem M. Terentium , C. Cæsium Cos. ac legem Terentiā , &
Cæsium nominaret , mendum esse in Terentiō , & Licinium reponendum esse duxerunt : quod
profecto non fecissent , si adoptionem subesse intellexissent , quod ex fragmento illius Consulatus
Capitolino colligitur , in quo ita est . M. TERENTIUS M. F. VAR. R. LVCVLLVS
C. CASSIVS . Ita etiam alibi A. TERENTIUS V. ARRO MURENA , neque enim
Murena Terentiorum , sed Liciniorum , ut Lucyllus , cognomen fuit :

TRANSEAMVS ad seruos . Non est autem dubium , quin quædammodum cum seruicæ
seruiebant prænomen domini sequebantur , ita ut Lucipores , Marcipores , Publipores , Quincil-
pores : quasi Lucii , Marci , Publii , & Quincii pueri dicerentur , ut à Plinio , & Quincilano scri-
ptū est : ita etiā in libertatē iudicati patrum , à quo manumissi essent , nomina usurpauerint . Nam
præterquā quod exēplo sunt M. Tullii Ciceronis liberti duo , quorum alter M. Tullius Tiro , alter M.
Tullius Laurea dictus est , & Lucius Andronicus poeta , quæ à M. Lulio Salinatore , cuius filios erui-
dierat , libertæ donatum scribit Eusebius in Chronicis : id etiam ex uerbis Ciceronis ad Att. lib.
IIII . & Artemidorii lib. primo eliciri potest . Cicero enim de Eurychide seruo Amici manumisso ita
loquitur . De Eurychide gratum , qui uetere prænominē , nouo nomine T. erit Cæcilus , ut ex
me , & ex te iunctus M. Pomponius . Artemidorus autem de seruo cuiusdam somnio ita . Co-
gnoui , inquit , quendam , qui cum sibi uideretur tria pudenda habere , ex seruicæ in libertatē
iudicatus pro uno nomine tria accepit , duobus nominibus ab eo , à quo manumissus fuerat , sum-
ptis . Jam uero eos , qui in ciuitatē suscepti essent , illorum potissimum nomina tulisse , quorum
beneficio ciuitatē impetrassent , latinorum scriptorum exempla ostendunt . Nam & Cicero ad
Aciliū ita scribit . Cum Demetrio Mega mihi uetustum hospitium est . ei Dolabella rogari meo
ciuitatē impetratuit , qua in re ego interui . Itaque nunc P. Cornelius uocatur . itemq; in Ver-
rem . Q. Lutatius Diodorus beneficio Q. Catuli à Sulla cinis Romanis factus . eademque
ratione de Dione , qui beneficio Q. Metelli ciuis factus , Q. Cæcilus Dio est appellatus . &
Cæsar lib. primo de bello Gallico , ita . Commodissimum uisum est M. Valerium Proclum C.
Valerij Caburi filium , cuius pater à C. Valerio Flacco ciuitate donatus erat , matre .

Hic rebus expofitus, reliquū eſt, ut de nominibus gentiliis agamus. De quibus amicis meis ſic ſcripſit. Sciendum omnia nomina, quibus familiae gentiliis nomen, proferri in IV S., ut Porcius, & Cornelius, Iulius, Recteſſe quidem, fed parum ad rem tantum. Illud enim docti hominis; & Romanæ antiquitatis periti erant, cauſam oſtendere, eamque; ueterum illis, & auctoritate probare. Quam ipſe, ſi poterit, exponam. Credo enim eos ita faciſſe, ut gentis originem eiſmodi derivatione ſignificarent; ut quemadmodum in uoce derivatio uerbi; ſic gentis etiā, quæ uoce illa exprimeretur, p̄ncipiū in uoce appareret. Si quidem antiquiſſimam quāque gentem aut à uirō, aut à loco, tanquā à fonte aliquo manſiſſe, & nomen accepiſſe p̄ſcriptum eſt: ita quidem, ut hæc derivationis ſignificatio in omnibus ſtudioſiſſimè conſeruata ſit. Hanc autem conſuetudinem ſic in paucis quibuſda gentibus, & antequam urbs cōderetur, & poſtquam cōſtituta eſt, ſub Regibus Conſulibusque; diligentiſſime retentā eſſe oſtendero, tū neminem fore puro, qui contra dicat. Ag enim cur Iuliam gentem credimus, aut Aemiliam, aut Aſiam, aut Naptiam hanc eiſmodi terminationem adeo religioſe ſeruaſſe, niſi ut appareret in uoce, quod in re exiſtit, ab aliquo ipſas initio deriuaſſe? Eſt autem ita. Nam Iulia gens Iulium Aeneæ, Aemilia Aemilium Iulii filium; Aſia Aſim, Naptia Naptem Trolanos uiros ſui generis auctores nuncupant. At uero cōſtituta urbe non ne id etiam obſeruatum eſt? Scribit enim Pluarchus Numam Regem filios quatuor reliquiſſe Pomponiæ, Calpū, Papiū, & Mamercū, ab iſque Pomponiam, Calpurniam, Papiariā, & Mamerciam gentes Romæ propagatas. L. autem Tarquinius Priſcum ſcribit Dionyſius Damariæ Corinthii filium fuiſſe, & cum Tarquinius uideret Lucretionem Etrurco prænomine fuiſſe uocatum, ubi nero Romam commigrant ad morem Romanum ſibi nomina compoſuiſſe. Itaque cōſuetudini nomine ſe pro Lucumone Lucium, gentiliū uero à Tarquiniis urbe non ſe Tarquiniēſem, fed Tarquiniū appellat uiſiſſe. Idem ſcit Ap. Claudiū, qui ex Regillo Sabinoꝝ oppido poſt Reges exactos anno ſexto ſe eunt clientibus Romam contulit. Etenim cum Clauſus ante diceretur, non iam amplius Clauſum, fed Clauſum, poſt Claudiū dici ſe, ibi Romæ domicilium collocatū, oportere exiſtimat. Itaque hō ex ceteri omnes Romæ Claudi nominant ſui. Id autem ita eſſe, ex eo etiam intelligi poteſt, quod ait Priſciānus lib. II. nomina hæc in IV S. apud Romanos idem ualere, quod apud Græcos Patronymica. uerba eiſus ſunt hæc. Nominum derivationum multa genera ſunt; quōrum Patronymicum id eſt, quod à propriis tantummodo patrū nominibus deriuatur ſecundum formam græcam, quod ſignificat cum gentiliūo primū filios, uel nepotes, ut Aecides Aecidi filius; uel nepos. pro quo Romani nominibus familiaritū uocabant, ut Cornelii. Omnes enim ab illo; qui primus Cornelius appellatus eſt, hoc nomen habuerunt, quicunque eiſdem familie ſunt; ſicut omnes minores Theſei Theſidas Græci appellantur. Haec eſt illa. Idem autem ſentit etiam Dionyſius, qui in Priſco hæc nomina *γενεαὶ*, & *οἰκονομικὰ* uocat. neque uero dubium eſt, quādiu hæc tota ratio terminationis ſiquē ad Reip. incrementū incōruptis peruenierit. Nam etſi nonnullos quāſi gentiliis uocabatū expertes eſſe reperiimus, ut M. Perperniam, & C. Norbaniū conſulares, quorū & in ſcribis, & in Capitolinis matronarū uocantur uideretur, id tamen cōſiſſe uidetur; aut quod id cognomine magis, quā nomine deſectat fore, ut M. Agrippa, cuius gentiliūum nomen in omnibus lapideis omniſum eſt, eum tamen ex Vipſianiorū eiſe gentis fuiſſe Nepos, & Dio tradiderunt; aut certe quōd ex nobis ignotū ſunt. Quicunque autem cauſa ſit, non eſt, quōd exiguis horum numerus tam religioſam tota ciuitas conſeruandam impendat, præſertim uero amico meo fummo uiro auctore, qui in habere omnia ſine illa exceptione aſſeuerat. Quod autem ſitgens, uide ipſa nomina gentilia dicta ſunt, ac quid à familia diſſerant, nunc dicamus. Inter gentem; & familiam illud intereſt, quod gens ad Nomen, familia ad Cognomen reſertur. Itaque illa tanquā totum continere uidetur, hæc quodam modo partem, exemphatiz. Valerī omnes uiſus eiſe gentis dicantur, quā ſi uel nomine conſentiant omnes; at uero partem gentis ſuiſus plures; quæ ex cognominum uarietate diſtingit ſunt, ex quæ familie uocantur, ut in gente Valeria Maximī, Meſſalla, Planci, Læuii, Fawones. in Cornelia Scipiones, Lentuli, Dollabella, Sulle, Cinne. in Aemilia Mamercini, Lepidi, Paſſi, Sauri, Balbuli, itemque; in cæteris. At uero Valerī omnes uiſus ſunt gentis, itemque; Cornelii; atque; Aemilii. Itaque recte Feſtus gentem definiſt eam, quæ ex multis familiis conſtitueretur. Quod autem intereſt inter gentem, & familiam; idem intereſt inter genus, & ſtripem. Quæ quidem ita eſt, ex his ueterum ſcriptorum uerbis intelligitur. Suetonius in Galba. Imagines uniuſuiſe gentis exequi longum eſt, familie breuiter agam; qui primus Sulpiciorum cognomen Galbae tulit, cui, aut uel traxerit ambiguit. & Lilius ſib. x. x. x. VII. P. Scipio Nāſica orationem hauſit plenariis uerbis decoribus non continuitur Cornelie gentis; ſed propriæ familie lux. & apud Suetonium Cæſar. Ab Anco Marcio ſunt Marcii Reges, quō nomine ſunt inter; & Venerē Iulii, genus gentis familia eſt noſtra, & in Auguſto. Gens Octauia à Tarquantiō Priſco Rege inter Romanos gentes aſſecta, mox à Ser. Tullio inter patricias tranſiit. Prima ex hac magnitudo cepit C. Ruſius, iſque quorū Cnæum, & Caium procreauit, à quibus duplex Octauiorum familia de-

filius, conditione diuerſa, & Cicero in Bruto, Tenebris orationes ipſæ familiæ quaſi ornamenta ſeruabant ad uſum, ſi quis eiſdem gentis occidiſſet, & Lilius lib. 1 x. Duodecim Potiorum fami-
 lias fuiſſe, cum gens Potia tota interit, & lib. 1. Julia Gens Iulium auctorem ſui nominis nun-
 cupat. & lib. y 114. Sic loquitur Valerius Coruſus. Non ſi mihi nouum hoc Corii cognomen /
 Dux auctoribus homines dediſti, Poplicolam uetuiſſum noſtræ familiæ cognomen memoria
 exceſſit, & lib. x1. Inde Cognomen faſtiliæ inditum, ut Annales appellarentur, & Catullus. Nō
 decet tam uetus ſine liberis nomen eſſe. i. tam ueterem gentem, qualis erat Manlia. Hæc de gene-
 re, familia, & genere. Nunc de ſtirpe dicam. Cicero pro Rabirio. Qua in familia laus aliqua
 forte floruerit, hanc ferè qui ſunt eius ſtirpis cupidiffime perſequuntur. & primo de legibus. Hæ
 ori ſtirpe antiquiſſima ſumus. & in Lælio. Qui aliquandiu propter ignorantiam ſtirpis, & gene-
 ris in famulatu fuerunt, & lib. primo de Oratore. Quid? Qua de re inter Marcellos, & Claudios
 patricios Centumuiui iudicantur? cum Marcelli alibi filio ſtirpe, Claudii patricii eiſdem homini-
 bus hereditatem gente ad reſiſſe dicuntur, non ne in ea cauſa ſuit de totius ſtirpis, & gentilitatis lu-
 zo dicendum? & Suetonius in Claudio. Claudius Cn. Pompeio antiquiſſimæ ſtirpis Magni Co-
 gnomen aduenit. Quæ autem ratio eſt inter gentem, & familiam, eadem eſt inter gentiles, & ag-
 natos. utrem familiam, aut ſtirps non propius attingit, quàm gens, aut genus, ſic agnati, quàm ge-
 nites. Si quidem gentilis auctore Belſo dicitur, qui eodem ex genere natus, & is, qui ſimili nomi-
 ne appellatur. recte. quatenus enim ait, Ex eodem genere, eos intelligit, qui eiſdem gentis eun-
 dem principem haberit; quatenus. Simili nomine. Eos, qui quanquā uno gentis nomine omnes
 utuntur, tamen alium, atque alium auctorem ſui generis nuncupant. quomodo Cicero in prima
 Tuſculana, ge gentilem eſſe ſer; Tuſſi Regis, quod uterque ſimili gentilitio nomine ueretur,
 cum tamen è diuerſo uterque fonte manaret. Cum autem ad Herennium ſcriptum ſit. Si ſuſcipio
 exiſtãt, agnatorum, gentiliūq; in eo, præſtinaq; eius uis eſto. Item, ſi pater familias inſteſtato mō-
 ritur, familiæ, pecuniæq; epiſagnatorum, gentiliūq; eſto: agnati proſecto uidentur eſſe, qui ex
 eadem familia ſint, quibus de hereditatibus; gentiles ſubeant. Nam Cicero dixit primo de Oratore.
 Iura gentilitium, & agnationum. Item, luſ gentilitianis, & ſtirpis. & de legibus primo. Ho-
 mines Deorum agnatione; & gente tenentur; cum utranque coniunctionem complecti uellet.
 Amicus autem meus in ſuo libro de Nominibus gentem, & familiam, gentiles, & agnatos idem ef-
 fe cenſet, cum ait. Agnomen familiæ eſt appellatio; & gentis, unde agnati, & gentiles diceban-
 tur, qui ex eadem erant familia, ut Cicero in Topicis ait, & idem in Bruto ſer. Tullium Regem
 gentilem ſuam de cauſa nominat. Mea autem ſententia, Ciceronis ſententiam percepſiſſe non ui-
 detur, qui in Topicis gentiles eos deſinit, qui inter ſe eodem nomine ſunt, id eſt ex eadem gente, ut
 infra alio loco oſtendam, familiæ uerò aut agnatorum nomen non meminit. mirarer autem eundẽ ſen-
 tentiam Ciceronis cum protuliſſe, quia nulla in eo libro, quem citauit, inueniatur; niſi idem cum
 feciſſe ſciẽm cum ſape alia, tum maxime in libro de Hiſtorica ſciẽtate, cum dixit Ariſtotelem in
 Rhetoricis ad Theodetum ſcribere; ſine Rhetoricæ facultatis eſſe, perſpicere, quid in unqua-
 que re probabile ſit, cum Ariſtoteles ibi non de ſine loquitur, ſed de officio, ſic enim ait, *καὶ οὐκ
 ἐστὶν οὐδὲν πρὸς τὸν νόμον ὅτι καὶ ἡμεῖς, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι, τὰς πόλεις καὶ τὰς οἰκίας ἀποκαταστήσαντες
 ἔσμεν.* Sed de hoc rerum
 genere non eſt hic dicendi locus. Eſt præterea intelligendum Plinium gentiles nouo quodam mo-
 do appellare. ſi quidem ſententia eſt dominorum aut, quia eodem prænomine appellaren-
 tur, quo dominus, ut Marci pater Quinti pater, id eſt Maro, & Quinti puer.

De Romanorum gentium origine, 1789, 20. 16.

¶ Dvos autem populos seminarium gentium Romanarum fuisse reperio, Aborigines, & Tro-
tados, qui ambo ab Aenea (ut Iunius, & Diopysius tradunt) communi nomine Latini sunt appel-
lati. Aborigines autem, qui ante adventum Aeneae Latium regnante Latino tenebant, docet De-
nylius lib. i. ex Graeco in Italiam venientibus esse conflatos. Graecos autem hos nominat, Oeno-
trium ex Arcadia, Pelasgos ex Thessalia, Evandrum item ex Arcadia, Herculem ex Peloponne-
so profectum. Atque etiam idem scribitur, Romulum Imperatorem Latinarum, Albanorum, mul-
titudine urbem in Palatio condidisse. Quae cum ita sint, tam id dubium esse non potest, quin ad
hos populos aliter etiam plurimi accesserint, qui Romanam urbem gentibus repleverint. Si quidem
accepimus Romulum Caninenfes, Antennates, Camerinos, Veientes, Fidenates, quos bello
deuicerat, Sabinos uero etiam, quibus cum ex quo Marte prignauerat, in societatem nostrae urbis uo-
casse. Quin etiam multas Etruscorum urbes le ad eum recepisse initio à Medulla factò traditum
est. Hoc autem Romuli institutum reliqui deinceps reges studiosissime sibi conseruandum esse du-
serunt, ut finitimas ciuitates aut ut, aut beneuolentia sibi adiungerent, Romanisq; transferrent. Ita-
que Tullus Hostilius euersa Alba finitima eius urbis Romam traiecit. Ancus Iulium euen-
Etruscum in Senatum afciuit. Priscus Sers. Tullium Corniculatum sibi etiam geperum adiuuixit.
Idem post quoque factum est, libera Regio dominatu re-
que enim unquam defuit est, ci-
uitatem: uicti populi, & gentibus duci, Italiamq; ipsam municipiis deuinciri, quosque bello Ma-
ficio uniuersa fere ciuitate donata est. Quo tempore multi etiam de Italica quidem gentis uirtuti

ergo in ciuitatem suscipi cepti sunt. Quoniam autem difficile, immo uero difficilissimum est, omnium genum originem inuenire, paucatum tantum quarundam fontes, & initia indicabo, ex quibus intelligi poterit, adeo etiam in reliquis factum esse: neque enim ullam aiam hiltoris R. partem tam & ueteribus, & abis, qui nunc sunt neglectam esse comperi, quam quæ hanc questionem continet.

H V I V S autem tractationis has quasi fontes constituo, ut alias gentes à nominibus Aboriginum, uel Trojanorum, uel aliorum eiusmodi populorum, alias à prænominibus, nominibus, & cognominibus, alias à locis, urbibus, & populis, alias à quadrupedibus, alias à re alia dictas esse affirmem.

Ab Aboriginibus, & Trojanis etc.

AC VITELLII quidem Fausto Aboriginum rege, & Vitellia, quæ multis locis promine colebatur, ortus patet Suetonius in Vitellio.

FABII à Fabio Herculis filio orti. Plutarchus in Fabio. Vnde Iuuenalis. Natus in Herculæo Fabius Iare.

ANTONII ab Antone Herculis filio. Plutarchus in Antonio.

POTITIAM gentem antiquiorem origine uetus nominat Lilius, à Potino illo fene, qui ad tempus affuit epulis. Seruius.

MAMILIA à Mamilia Telegoni filia. Lilius, Dionysius, Festus.

Multas præterea gentes Romanas à Trojanis fluxisse credit antiquitas. Itaque Seruius in v. Aeneidos scribit Varronem librum reliquisse de familiis Trojanis, quæ gentes traherant à Trojanis, & Iuuenalem iacere Troiogenas appellare nobiles Romanos, quasi à Trojanis gentes. Inter cæteras autem hæc fuerunt.

IULIA à Iulo Aeneæ filio. Lilius, Dionysius, Suetonius, Virgilius. Itaque Proculum Iulum Romuli tempore **IULI** Afcanii progeniem uocat Dionysius, & ipsi **IULII** cognomen etiam tulerunt **IULI**. Albana sunt.

AEMILIA ab Aemilio Afcanii Troiani filio. ut ait Festus, cui rei forte allussit Virgilius, cum dixit.

Progeniem sed enim Troiano à sanguine duci. Audierat, Tyrias olim, quæ heretætaræ. Hinc populum late regem, belloque superbum Venturum excidio Libyæ.

Etenim progeniem Aeneæ, & Iuli uocare uidetur Scipione Pauli Aemilii filium, qui Imp. Carthaginem excidit. Populum autem legiones Romanas, quæ ab iisdem etiam genus traherant. alioquin ipsi progeniem, & populum idem dicat superuacua iterum uideatur. Nihil tamen contra ueteres affirmo. alii iudicabunt. Plutarchus autem Aemilios à filio quodam Pythagoræ Mamerco dictos ait, qui summo lepore præditus fuit, quæ græce *εὐχάρης* dicitur.

ATTILAB Ati. Vergilius. Atis, genus unde Atii duxere Latini. Quod Augusti causa dictum scribit Seruius, qui ex Anna matre natus est.

NAVII à Naute Aeneæ comite. Dionysius, Virgil. & Seruius in ii. Aepid. Cum Diomedes captum Palladium sibi non esse apri-

intelligeret, illud Aeneæ transeuntis obtulit. Sed cum ille capite uelato sacrificans conuerteret, Nautæ quidam simulachrum accepit. Quare Mineræ sacra non Iulia gens habuit, sed Nauia. Idem scribit Varro in lib. de familiis Trojanis.

CLOELLII à comite Aeneæ eius nominis. Dionysius.

IVNII à comite Aeneæ eius nominis. Dionysius.

SERGII à Sergesto comite Aeneæ. Vergil. lib. v. Domus à quo Sergia nomen.

MAMMII à Mnestheo comite Aeneæ. Vergil. in v. Genus, à quo nomen Memmi.

CLVENTII à Cloanthio comite Aeneæ. Vergil. in v. Genus unde tibi Romæ Cluenti.

GEGANII à Ga comite Aeneæ, ut ait Seruius in v. Aeneidos.

CAECILII à Cæcæ comite Aeneæ, aliis à Cæculo, qui condidit Præneste. Festus.

AB IULIIS à Iulo Aeneæ filio.

CORII à Corle Vibenna Eruius, qui f. Romanam, regante Romulo constituit. Dionysius, Festus, Tacitus, Varro.

POMPONII Pômponæ Numæ Regis filio, Plutarchus.

CALPURNII à Calpo Numæ F. Plutarchus, Festus.

PINARI à Pino Numæ F. Plutarchus. Seruius à quodam fene, qui, quia ad tempus ad dapes non uenit **PINARIUS** dictus est. *Pinæia* tunc. Fortasse Pinaria gens duplex fuit.

CLAUDII à Claudio Sabino. Lilius.

VALERII à Valefo Sabino. Dionysius. Itaque Valefi primū, post Valerū dicti. Festus. Iam autem omnis causa in defectu ueterum nominum nominabantur Valerius, Saluius, Seruius etc.

À prænominibus, nominibus, & cognominibus quæ sunt à suis.

QVÆ adhuc expōita sunt, ea locoplenissimorum scriptorum auctoritate probata sunt, quæ uero infra dicuntur, uerisimilibus potius, quam ueris argumentis nituntur. Vera autem esse nego, quæ ueterum scriptorum fide carent. À prænominibus autem, & nominibus, & cognominibus

gnominibus gentes multæ manasse videntur,

Vt autem prætermittam ea prænomina, quæ integra pro nomine gentilitio usurpata esse videntur, ut Metius, Numerius, Appius, Staius, ut P. Metius in epistola ad Martium. & L. Metius, & Q. Metius, & P. Metius, quæ se in veteribus lapidibus Romæ legi se Pierius scripta profiteritur, quanquam duobus T. T. ut Cn. Numerius in lapide vetusto, qui est Venetiis in turri diui Viridis. M. Appius, cuius lapidem citat in Brutum uir Ro. antiquitatis peritissimus Sebaſtianus Corradus. T. Staius apud Liuium Tribunus plebis. & P. Staius in antiquis lapid. Virbis Antiq. ut hæc, inquam; omittam, quæ aliquam fortasse quaestionem habere possint, at AVLII certe ab AVLO descendisse videntur. unde Q. Aulus Cerretanus, Liuius, Lap. Cap.

CAESONII à Cæsone.

CNEII à Cneo, ut de Petit. consul. Exequæstri ordine Pompilius, & Cncios.

DECIMI à Decimo.

HOSTII ab Hosto. Vnde epigramma Antiq. urbis. P. HOSTIO. P. F. SEVERO.

LVCILII à Lucio.

MANILII à Manio.

MARCI à Marco, uel à Mamercio, ita ait Plutarchus in Numa, etenim ubi ait, à Mamercio Mamercios Reges: lego ipsæ, Marcios Reges.

LARTII à Larte, quanquam græce λάρτυρ scribitur.

POSTUMII à Postumo.

PROCVLII à Proculo.

PVBELII à Publio.

SPVRILII à Spurio.

SERVILII à Servio.

SEXTII à Sexto.

QVINCTII à Quinto.

TITII à Tito.

VIBII à Vibo. unde C. Vibius Pansa.

VOLVSII à Voluso.

TVLLII à Tullo.

ANCI ab Anco. Vnde Sp. Ancius legatus Fidenis interfectus. & Sp. Ancius Briso, de quo in Bruno Cicero.

PETRONII à Petrone.

METII à Metio.

ARRVNTII à Arrunte.

NUMITORII à Numitore.

SERTORII à Sertore.

STATILII à Statio.

Hæ a' prænominibus, a' nominibus utro hæ.

SEXTILII à Sextis.

QVINCTILII à Quintis.

ATILII, ac nescio an ATINII ab Atis, ut

CATINII à Catius.

PORCILII à Porcis.

HOSTILII ab Hostis.

A cognominibus utro hæ.

RVTILII à Rutilo.

VARIJ à Vario.

PLAYTII à Plauto.

FVLVII à Fuluo.

VENNONII à Vennone.

ALBII ab Albo.

ALBINII ab Albino.

LICINII à Licino.

SILII à Silo.

GEMINI à Gemino.

GALLII à Gallo.

FLAVII à Flauo.

PLANCII à Planco.

CATII à Cato.

VATINII à Vatia.

FICTORII à Fictore. Vnde Q. Fictorius, de quo Liuius.

CORDII à Cordo. Vnde M. Cordius, in numis argenticis.

PAPII à Papo. Vnde lex Papia à Papio lata, ut Cicero de Off. ait (Papia autem gens fuit, quæ Muti cognomen tulit, Appiano, & Lap. Capie, auctoribus) non a Q. Aemilio Papo, ut amicus meus tradit in lib. de Nominibus. neque enim leges à cognomine appellantur, ut in IVS definant, sed si id forte fiat, in ANYS, ut Græchanæ leges, at non Græchæ, & Cæſariannæ fortasse, nõ Cæſariæ. a nomine nero semper, ut Sempronix, & Iulix. Vnde Cicero in Philippi. prima. Quare acta Gracchi, Sempronix leges præferuntur, quare Sullæ, Cornelix. Idem etiam improbat leſionem illam in Læco. Videmus Papum Aemilium C. Lufanio familiaritatem fuisse, improbat autem, quod cognomine nomini nunquam præponitur. quali nunc Liuius non sæpe dixerit Macer Licinius, Antias Valerius, Curſor Papirius, & Cic. Vetus Anæſtius, & Cæſius, Balbus Cornelius, & alii, Paullus Aemilius, & Crispus Sallustius.

FVRII, quiante Fusu, a Fusu, quod etiam cognomen tulerunt.

VALERII, qui olim VALESII, a Valeſo gentis auctore. Itaque cognomen etiam tulerunt Voluſi.

Ab uribus, & populis.

TARQVINII à Tarquinio urbe Etrurix, Dionysius.

GABINII à Gabinis item dicti videntur.

COMINII ab Cominis Italix populis. de quibus Plinius.

VOLSCII à Volſcis. unde M. VOLSCIVS Fictor, de quo Liuius.

A quadrupedibus.

A quadrupedibus et multas gentes nuncupatas esse, idoneos testes habemus Plutarchum, & Varronem, Plutarchus in Poplicola ita. Quia pecudibus omnia bona constabant, eccurſo filius suis eiusmodi nomina imposuerunt, ut

L Por.

Porcius. & Varro lib. 11. de re rust. Nominum multa habemus ab utroque pecore, a minore PORCIVS, OVINIVS, CAPRILIVS, a maiore QVITIVS. Eadem etiam ratione nos, & ASINIOS, & SVLLIOS adiungere possumus.

A ministerio aliquo.

FLAMINI dicti, quod Flamini Diali ministrarent. Festus.

PONTIFICII forte dicti, quod Pontificibus ministrarent. ex quibus fuit T. Pontificius Tribunus plebis. de quo Dionysius, & Lilius.

A uoce aliqua.

TIRENTII a Tereno uoce Sabina dicti, quae molle significat. Varrone teste, ut ait Ma-

crobius. Quod si ita est. ergo & multi alii eodem modo, ut

AVRELII, qui ante AVSELII, quod iis publice locus datus sit, ubi soli sacrificium facerent. Festus.

PUBLICII a publico.

POPILLII a populo.

HIRTII ab hirtio.

IVVENTII a iuuenta.

SALVII a saluo, unde boni ominis causa primus Salius in censu, & delectu nominabatur. Festus.

SEPTII a numero septem.

SEPTIMI a septimo.

OCTAVII ab octavo.

NOVII a nouem.

NONII a nono.

DECII a decem.

DECIMI a decimo.

Quemadmodum usus cognominum, & agnominum sit inuentus.

CVR autem duobus nominibus Romani homines non contenti Praenomine, & Namine tertium etiam, & quartum adiunxerint, quod Cognomen uocant, magna existere quæstio potest. Ac mihi quidem uidetur, eos primum, ut qui idem praenomen, nomenque ferebant, nota aliqua internoscerent, hanc tertii nominis rationem excogitasse, post autem, cum cognominum usus increbuisse, eosdem etiam sine eiusmodi causa cognomina induisse. Hac de causa L. Tarquinius Priscus, & L. Tarquinius Superbus, cum & praenomine, & nomine conuenirent, inquit Dionysius, Priscum illum, quod nati maior, hunc Superbum, quod contumacior esset, esse uocatum. Valuit autem in primis hic cognominum usus ad confusam ipsarum, ut ostendi, gentium turbam distinguendam. Quod exempli causa in gente Cornelia perspicui potest; quæ cognominum uarietate in inultas familias diffusa est: Maluginenses, Scipiones, Lentulos, Merulas, Cinnas, Sullas, Dolabellas. Iterumque cum familia Scipionum creuisset, quartis nominibus est in alias etiam familias distributa, ita ut alii Scipiones Africani, alii Asiatici, alii Nasice dicerentur. Ergo necessitas primum cognomina excogitauit, post usus, & commoditas custodiuit, & propagauit. Qui uero agnomen aliud esse a cognomine tradiderunt, ii mihi satis quod sentiuert non probant. Ex eorum uero numero grammatici ueteres existunt, qui (ut supra dixi) cognomina appellant ea, quæ tertio loco, quæ uero præterea adiciuntur, ea omnia agnomina nuncupant, ut Africanum, & Asiaticum. Eiusmodi uero opinio facile locupletissimi auctoris Ciceronis uerbis refellitur, apud quem animaduertere possumus ea omnia cognomina dici, quæ etiam quarto loco ponuntur. Sic enim ille ait pro Murena. Quam laudem ille Africa oppressa cognomine ipso præ se ferebat, eandem hic sibi ex Asia cognomen assumpsit. & in Somnio. Eritque cognomen id tibi per te partum, quod nunc habes a me hæreditarium. Idem Sapientem, & Diutem cognomina uocat, quæ tamē quarto loco erant in M. Porcio Catone, & in M. Licinio Crasso. Inquit enim in Catone. Catō quasi cognomen habebat in senectute Sapientis. & in 11. de off. P. Crassus tum cognomine Diutem, tum copius. Hac causa nos omnia, præter priora duo, cognomina appellabimus. Nam quod amicus meus in lib. de Nominibus agnomen pro nomine gentilitio sumit, atque inde agnatus ducit, multo mihi minus ex iis, quæ dixi, & iis, quæ dicant, probatur.

Vnde cognomina tracta sint.

DEINCEPS sequitur, ut unde cognomina tracta sint, dicam ea, quæ uel ueteres prodiderunt, uel ipse aut ratione, aut opinione, sequutus eorum regulas, atque præcepta, consequi potui. Ac Plutarchus quidem in Coriolano multos nobis huius quæstionis quasi fontes ostendit, cum ait. Cognomina apud Romanos imponi consueuisse aut ab actione aliqua, aut a forma, aut a fortuna, aut a uirtute, perinde atque Græci *ἀπὸ τῆς πράξεως*, & *ἀπὸ τῆς φύσεως*, & *ἀπὸ τῆς τύχης*, & *ἀπὸ τῆς ἀρετῆς*, & *ἀπὸ τῆς ἀρετῆς* a uirtute, *ἀπὸ τῆς τύχης* a fortuna dixerunt. aut a salubris, & dicacitate, quo patito Græci Antigonium *δυσδία*, Ptolemaeum *ἀσμερον* appellauerunt. Romani uero etiam Metellum unū Diadematum, quod frontem ex ulcere diademate diu obligasset, alterum uero Celerem, quod celeritatem eius in apparandis funebribus patri ludis sint admirati, uocauerunt. aut a casu nascendi, ut Proculum, Postumum, Vopiscum, aut demum etiam a corporis uicis, ut Syllas, Nigros, Rufos,

fos, Cæcos, Clodios . quibus nec cæcitas, nec ullum aliud corporis vitium contumeliæ fuit, ne-
rum ipsa vitia pro nominibus propriis æquisimo animo audita sunt. Hæc Plutarchus (ut dixi)
in Coriolano. Mendum autem suspicor esse in exemplis eius; scribit enim *σύνδος* dictos esse
corporis vitio, cum alia longe sit eius nominis origo, ut tradit Macrobius. Itaque legendum puro
σῖλος . i. Silos. Sili autem sunt, qui naso sunt fursum uersus adunco, quod unum est corporis.
Neque enim placet, eundem de cognominibus agentem Clodiorum scissile mentionem, quod no-
men est gentis, quæ ne à vitio quidem corporis nominata est, ut ante dixi, nisi forte Clodios pro
Claudis acceperit. Claudus enim Quinctiorum cognomen. Quæ autem scribitur in Coriolano, ead-
dem ferè tradita sunt ab eo etiam in Mario. Quin etiam Macrobius lib. primo alios à uirtute, alios
ab honore, uel iniuria, alios à casu cognomina ait inuenisse. lib. autem 111. aliquot etiam à ltu-
dio piscum cognominatos esse ostendit. præterea Plin. lib. x v 111. cap. 111. à rusticis operibus,
lib. autem x 1. cap. x x v 11. à uitiis corporis partibus nonnullis cognomen traxisse ait. Pos-
tremo etiam Varro à maiore, & minore pecore cognomina indita esse tradit lib. 11. de re rust.
cuius uerba scribam, quia deprauata sunt, & manca. Nomina, inquit, multa habemus ab utro-
que pecore, à maiore, & à minore. à minore Porcius, Quinius, Caprius. sic à maiore
Equinus, Taurus cognomina adsignifican, quòd dicuntur anni capræ, Statili Tauri, Pom-
ponii Vituli. sic à pecudibus multi alii. Hæc Varro. Nemo est autem, qui non intellegat,
hic confundi exempla Notinum, & Cognominum, & sensum nullum bonum elici. Ita-
que, si ita legamus, erit sententia aptior. Nomina multa habemus ab utroque pecore, à maiore,
& à minore. à minore Porcius, Quinius, Caprius. sic à maiore Equinus, Asinius. est autem
intellegendum tum dicimus Capram, Taurum, Vitulum, cognomina adsignificari, quòd dicun-
tur Anni Capræ, Statili Tauri, Pomponii Vituli; sic à pecudibus multi alii. Quinctiorum ead-
dem termè docet lib. primo. Verba eius hæc sunt. Scrutabitur præceptor acer origines nominum,
quæ ex habitu corporis, ut Rufos; Longosq; fecerunt, ubi erit aliud secretus, Syllæ, Burri,
Galbæ, Plauri, Panfæ, Scauri, taliaq; & ex casu nascentium, hinc Agrippa, & Opiter, & Cor-
dius, & Poltimus erunt. & iis, quæ post natos eueniunt, unde Vopiscus. iam Cottæ, Scipio-
nes, Lænares, Serrani sunt. & ex uariis causis gentes quoque, & loca, & alia multa reperias inter
nominum causas. Hæc Quinctilianus. apud quem item credo esse mendosæ Syllæ, pro Silos ob-
eam, quam dixi, causam. Longum esset hoc loco Liliū, Dionysii, Dionis, Suetonii, Ciceroni-
is, aliorumq; multorum, quo loco de hac re agunt, in hanc sententiam uerba proferre. Cum i-
gitur res ista habeat, iam quo modo hoc in singulis factum sit, uideamus. Quibus in exponendis
hanc diuisionem tuebimur, ut alia ab animo, alia à corpore, alia à fortuna tracta esse dicamus, ad
animum autem pertinent uirtutes, mores, oratio, artes, studia, res gestæ, ad corpus partes corpo-
ris, color, habitus, uestitus, similitudo alterius, locus, & quæ sunt eiusmodi. His autem rebus di-
ligenter animaduersis, omnis (ut puto) impositorum cognominum ratio erit perfecta. Qui autem
cognominum terminaciones persequuntur sunt, in frustra laborasse mihi uidentur, cum omnes termi-
nationes cognominum, si ita temptis, & euentus tuleris, conuenire possint, præter eam, quæ ge-
tem notet. Itaque cum apud Liliū nomina gentilia multa pro cognominibus mendose legeren-
tur, ea ad suam integritatem ex antiquorum monumentis à me paulo ante redacta sunt, ut Fabius
Licinus, Marcus Rutilius, Quinctius Flaminius, Furius Pacilus, & alia eiusmodi, non Licinius,
Rutilius, Flaminius, Pacilus, ut uulgo legebatur.

Cognomina à sapientis ducta, aut contra.

Sapientiam autem, atque utilitatem dedisse multa cognomina Romanis cum ex Plinii uerbis per-
cipitur, tum ex præla, quæ subiciam, indicant. scribit enim Plinius lib. 111. cap. xxxii. Reliquis animi
bonis præstare ceteros mortales sapientia, ob id Cati, Corculi apud Romanos cognominati.

SOPHVS qui est græcè sapiens Semproniorum cognomen. Quod primus tulit P. Sempro-
nius inris ciuilibus pensissimus.

CATO, auctore Plutarcho in priore Catone, uir dicitur multarum rerum peritus. eaque de
re M. Porcius Cato uocatus est. fuit autem etiam cognomen Hostiliorum.

DI CATO inquit Varro lib. vi. de ling. lat. Cato acuta Sabini dicitur, quare Catus Aelius
Sextus, non (ut aiunt) sapiens, sed acutus. Quare dixit Ennius. Egregie cordatus homo Ca-
tus Aelius Sextus.

SAPIENTIS cognomen inuenit C. Lælius, ut ait Plutarchus in Gracchiis, quia cum Tiberii
partes aduersus optimates tueri cepisset, discordiam ciuitatis metuens ab incæpto desistit.

CORCULVM, auctore Festo, antiqua à corde solerte in, & acutum dixerunt, eoque cognomi-
ne usus est P. Cornelius Scipio Nasica optimi iuri filius, ut ait Cicero in Bruto.

BRVTVS (sultum significat, ut ait Dionysius, Itaque L. Iunius, qui reges ciecit, factus ad i-
mitationem Iulietæ, Bruti quoque haud abnuat cognomen. Lilius, Dionysius.

BEVVVS est bellus similis, ut ait Festus, quod cognomen tulit L. Sicinius primus Trib.
pleb. Dionysius, & Pædianus.

NERO Sabinorum lingua strenuum significat. Itaque **Ti. Claudius Ap. Cæci F.** id primum tulit, quod post in eius familia mansit. Suetonius in Tiberio.

MARCELLVS, ut Plutarchus tradit, est bellicosus, i. *αἰσῖος*. hoc est Martius. puto autem Marcellum dictum esse, quasi Martellum. id est paruum Martem. Eo plebeia gens Claudia nra est. **L. Sicius Dentatus** ob fortitudinem **ACHILLIS** dictus, Gell. lib. 11. cap. x1.

SUPERBVS cognomen tulit **L. Tarquinius Rex**, quia focerum gener sepultura prohibuit. Dionysius, & alii.

FRVGIL. Calpurnius Piso appellatus ob mores, ut ait, Prædianus in Pisonianam, & Cicero in Verrem.

OVICVLA dictus **Q. Fabius Maximus**, quia moribus fuit humilibus. Plutarchus in Fabio, & qui scribit de uiris illustribus.

CAPRARI cognomen **C. Metellus** ex contumelia traxit. Cicero lib. 111. de Orat. Itaque Scipio de eo dixit, matrem eius, si quintum pareret, asinum fuisse parituram.

GVRGES uocatus **Q. Fabius Rulliani F.** a deuorato patrimonio, Macrobius. Plutarchus *Λαοφάγος* nominat.

NEPOS aliquando cognomen contumelie fuit a prodigalitate, ut de **Q. Metello** collega **P. Lælii Cos.** scribit Valerius. unde iussit Cicero ad Att. Sumptum tam nepos euasit Scaptius, patrem tamen Metelli, cum qui cum **T. Didio** consul fuit, **Q. Metellum** Nepotem uocant etiam Capitolini scriptores. Nepotem autem cum dictum, quasi **Q. Metelli** Macedonici nepotem, significat in Cornelianum Prædianus. Itaque im merito in lib. de Nominib. reprehendit Plutarchum auunculus meus, quod scripserit **C. Marium** a nonnullis Nepotem appellatum. quod prænomen ipse se in Mario non probare ait, quod uideretur prodigus uocatus, cum tamen alia etiam a causa, quam a moribus Nepotes appellerentur.

ASPER C. Trebonius ab insectandis patribus nominatus. Linius lib. 111.

LVRCONES, auctore Festo, dicti, qui cum auaritate cibum sumerent. Fuit autem Aufidiorum cognomen.

CAMILLVS, quo cognomine **Purii** usi sunt, est puer ingenuus, Festus, Plutarchus in Numa, Macrobius lib. 111. Seruus in Virgil. ubi de Camilla.

CICVRINVS cognomen Veturie gentis a morum simplicitate dictus. Varro de Ling. lat.

VIR OPTIMVS P. Scipio Nasica a Senatu iudicatus, & appellatus est. Linius.

Ab oratione, et dictis aliquo.

LEPIDVS Aemili dicti sunt a lepore orationis, quia Mamercus Numæ **F.** princeps eius generis summo lepore præditus fuit, quem Græci *αἰμυλικός* dicunt. Plutarchus in Paulo.

EVTRAPELVVS fuit cognomen Voluminiorum, unde Cicero ad Voluminium. *Ἀφραπῆλος*, inquit, tuarum literarum est autem *Ἀφραπῆλος* idem, quod Lepidus.

ATTICI cognomen inuenit **T. Pomponius**, quod Attici optime loqueretur. Cicero in Catone. Nepos in ura.

FIGVLVS cognomen adeptus est Nigidius, quod inconstantiam rerum humanarum rotæ figuræ comparauit. Augustinus de ciuitate Dei.

SVRA dictus **P. Lentulus**, qui, cum Sulla rationem ab eo pecuniarum publicæ repeteret, quam Quæstor tractauerat, dixit se non posse rationem reddere, sed præbiturum suram, ut pueri solent, qui in sphæræ ludo peccauerint. Plutarchus in Cicerone.

SCROFA Tremellius appellatus, auctore Macrobio, quod querentibus quibusdam scrofarum, uerba iurationis concepit, nullam esse in uilla sua scrofarum, nisi quæ in centoniis iaceret, leculum monstrans. ut autem ait Varro lib. 11. de re rust. quod apud exercitum dixerit, hostes celeriter se, ut scrofa porcos, disciaturum, idq; fecerit.

Ab arte, et studio aliquo.

PICTOR Q. Fabius dictus, quod primus Romæ ædem Salutis pinxit. Plin. lib. xxxv. cap. 1111. Cicero in Tusculana prima.

METELLVS in re militari sunt, quasi mercenarii, unde genti Cæcilie fuit cognomen. Festus.

PRAECONINVS L. Aelius Sulo, quod præco fuerit. Plin. lib. xx x111. cap. 11.

Eadem ratione uidetur **FICTOR M. Vollei** cognomen. Linius.

CORNICEN, Oppiutor, Linius. Vnde & Cornicinus apud Ciceronem in epist. ad Att.

FVLLO Apulthorum. Linius. Lap. Caput. unde iocus apud Macrobius. Miror forentem meam habere Maculam, cum Fullonem habeat.

Porro autem à studio rerum rusticarum multa tracta fuisse cognomina, auctor est Plinius lib. x viii. cap. iiii. Ex eorum numero sunt.

BVBVL CVS Iuniorum cognomen, qui optime bubus uteretur.

PILVM NVS, qui pilum piltrius inuenit.

CICERONES, LENTVLI, ut quisque optime cicerem, aut lentem ferebant. illud Claudiorum, & Tulliorum: hoc Corneliorum cognomen. eademque forte ratione PISO Calpurniorum.

SERRANVS Atilius, quod eum ferentem inuenerunt dari honores.

LACTVCINVS Valeriorum cognomen à lactuca. Plin. lib. xix. cap. iiii. Quare qui Cos. anno 297. M. Valerius Maximus dicitur in Cap. tabulis; is à Diodoro lib. x. i. *μακρὸς καλὸς καὶ ἀγαθὸς* appellatur. Idem Plinius lib. x vii. cap. i. scribitur, Fuere & ab arboribus cognomina antiqua, FRONDITIO militi illi, qui præclara facinora Vulturum transpatans fronde capiti impolita aduersus Annibalem edidit.

STOLO Licinæ genti (ita enim appellatur in ipsis arboribus fructificatio inuicilis) unde & pampinato inuenta primo Stolori dedit nomen.

Iam à studio piscium dicti sunt Licinius MYRENA, Sergius ORATA, qui eiusmodi piscibus delectati sunt, ut ait Macrobius lib. iiii. Varro lib. iiii. de re rustica.

Eadem ratione à maiore, & à minore pecore cognomina multa ducta sunt, auctore Varrone lib. ii. hinc Statilius AVRI, Annius CAPRÆ, Pomponii, & Mamilius VITVLI. Quod etiam in Publ. cola scribit Plutarchus *ἡ δὲ τῶν ποιῶν αὐτῶν οὐσίαν, καὶ κοροίαν, καὶ κεραιρίαν εἶδημα.*

Quin etiam à studio animi multa sumpta esse placet Varroni. Hinc Cornelium MERV-LAM, Facellium PAVONEM, Minucium PICAM, Petronium PASSEREM esse dictum.

Ab urbe, vel regione denicta.

Iam uero ab urbe, vel regione denicta, hæc quæ sequuntur.

CORYLANVS à Coriolis oppido capitis dictus est C. Marcius. Liuius lib. ii.

FIDENAS à Fidenis L. Sergius, & posterius eius. Liuius.

MESSALLA Valerius à Messana primo punico bello capta. Macrobius. Lap. Cap.

PRIVERNAS L. Aetilius Mamercinus à Priuernate bello. Liuius.

NUMANTINVS P. Scipio à Numantia deleta. Appianus. Velleius.

ISAURICVS P. Seruilus ab Isauris urbe Ciliciæ capta. Lap. Cap. Velleius.

Idem fecerunt, qui regiones in potestatem P. R. redegerunt. quorum premisi, ut ait Liuius lib. x x. P. Scipio fuit, qui à deuicta Africa cognomen AFRICANI tulit. Itemq; L. Scipio frater eius ASIATICI ab Asia. Q. Metellus MACEDONICI à Macedonia. L. Mummius

A CHAICI ab Achata. Q. Metellus alter BALEARICA à Balearibus, & L. Metellus DALMATICA à Dalmatia. Q. Fabius ALLOBROGICI ab Allobrogibus. Q. Metellus CRITICI à Creta. D. Iunius Brutus CALLAICVS à Callacia. Q. Metellus NUMIDICI à Numidia.

Quorum apud omnes testata cognomina sunt. Hoc autem loco uerba quædam amici mei non possum tacitus præterire, quæ ad hunc locum pertinentia ab eo in libro de Nominibus posita sunt eiusmodi. Isauricus ab urbe dictus. Ideo conqueritur Cicero lib. epist. ad Att. v. cum esset in Cilicia procos, & expugnasset oppidum Pindenissum, non esse aptum ad cognomen parandum. Qui

(malum) Pindenissæ. nam Seruilus ante ab Isauro urbe præclara fuerat appellatus. Non possum autem præterire, quia hic sensum germanum Ciceronis non uidetur assequutus, neque enim Cicero queritur Pindenissum non esse aptum ad cognomen parandum, sed ad gloriam ex eius expugnatione propter oppidi obscuritatem comparandam. Sic enim ait. Sacramentalibus mane se mihi Pindenissæ dederunt, qui (malum) isti Pindenissæ? qui sunt? inquit. nomen audiui nunquam.

quid ego faciam? non potui Ciliciam, Aetoliam, aut Macedoniam reddere. Quibus uerbis de obscuritate, ut dixi, oppidi queritur, non de cognomine inepto. neque enim quicquam unquam Imperator Romanus aut Cilix, aut Aetolus est ex uictoria nominatus, ut in cognomine inuidere posset, uerum aliquot ex iis provinciis clarissimos triumphos egerunt. Hoc idem sentit etiam Cicero, cum scribit ad Cæsum. Expugnabam oppidum Pindenissum tantis opibus, tantoq; negotio, ut mihi ad summam gloriam nihil desit, nisi nomen oppidi. id est, quod obscurissimo nomine cum sit, ne mea quidem satis gloriosa esse uictoria; & expugnatio posset, qualis eorum fuit, qui Ciliciam, Aetoliam, & Macedoniam subegerunt. Nam quod ait amicis meus ineptum ad cognomen esse, non uideo cur non Cicero Pindenissæ dici facile potuisset, ut quodam Valerius Messalla à Messana uicta, si splendidum oppidi nomen fuisset.

A loco ubi bene, male ut pugnatum est.

REGILLENSIS A. Postumius Dictator dictus, quod ad lacum Regillum cum Latinis bene pugnauerit.

pugnauerit. quod cognomen posteri etiam eius tulerunt.

AESERNINVS M. Marcellus appellatus, quod Aeserniae captus est. Epiromae.

CRETICVS M. Antonius Triumviri pater dictus, quod Cretae mortuus est. Pzditionus, Plutarchus in Antonio. hunc tamen quidam Antonium **CICEREIVM** uulose nominant.

GERMANICVS Caesar dictus, quod in Germania obiit.

BITHNICVS Pompeius dictus, quod ex Bithynia suppellestem Regis Nicomedis deportavit. Festus.

CAVDINVS L. Lentulus, quod ad furcas Caudinas obfessus cum eo. sordus turpe suaferit. ut ex Litio elici potest.

Ab alijs euentibus.

COLLATINVS Tarquinius dictus, quod diu Collatae praefectus fuisse, Dionysius.

POPPLICOLA Valerius, quod populum coluerit. Dionysius. Liuius.

TORQVATVS Manlius quod torquem in pugna Gallo detraxerit. Liuius. Gellius.

PIVS Q. Metellus, quod pietatem in reditu patris lacrymis deprecando abhibuerit. Cicero.

PIETAS L. Antonius, quod eo animo Remp. tractaret una cum Fulvia, quasi pro Marco Triumviro fratre laboraret. Vnde a Dione dicitur *δοῦλος καὶ τῆς μητρὸς, ἢ ἀδελφῆς*. quanquam à Glareano mendose Postus nominatur.

DRVSVS Liuius uocatus, quod Drausum regem hostium interfecerit. Suetonius in Tiberio.

CYNCTOR Fabius, quod cunctando Annibalem fregit. Plutarchus.

VENOX Plautius, quia censoraque Claudiae uenas indagauerit. Liuius. Frontinus.

SCIPIO Cornelius, quod patrem luminibus carentem pro scipione rexit. Macrobius.

CVRSOR L. Papirius a uelocitate cursus. Liuius.

SALINATOR M. Liuius dictus, quod uestigal nouum ex salaria annona commentus est. Liuius.

AMBVSIVS Fabiorum fuit, ut puto, quod a fulmine ambustus fuerit. sic enim Festus. Pylus Iouis dicebatur Q. Fabius, cui Eburno cognomen erat propter candorem, quod ejus naris fulmine ista erat. Antiqui puerum, quem quis amabat, pullum eius dicebant. Hunc etiam quidam **RVLIVM** Fabii Maximi cognomen profectum existimant.

IMPERIOSSVS Manlius, quia seuerius delectum habuit. Liuius. Plutarchus in *imperijs* appellat.

MAXIMVS Valerius, quod plebem patribus conciliauit. Cicero in Bruto.

MAXIMVS Fabius, quod libertinos in quatuor tribus segregauit. Liuius lib. 1. x.

MAGNVS Pompeius, quod res magnas ante aetatem gessit. Appianus. Plutarchus.

ASINA Cornelius Scipio, quia cum sponsores ab eo poscerentur, asinum produxit in forum cum pecunia onere, quasi pro sponsores praefens pignus. Macrobius.

VISPILLO Lucretius dictus, quod aedis cadaver T. Gracchi tanquam uispillo in Tiberim proiecit. De Viris illustrib. in Graccho.

ANNALIS Villius, quod legem annalem tulit. Liu. lib. x. l.

DIADEMATVS Metellus, quod frontem ex ulcere diu ligauerit fascia, quae diadema graece dicitur. Plutarchus in Coriolano.

PRAETEXTATVS Papirius, quod in aetate praetextata summam prudentiam ostenderit. Macrobius.

LAEINAS Popilius, quod cum flamen sacrificium faceret, cum Igna in publicum exierit, & seditionem sedarit. Cicero in Bruto.

CORVVVS Valerius, quod ei cum Gallo pugnanti corvus omen uictoriae fuit. Liuius. Gellius.

BVTEO Fabius, quia insidens in nauibuteo aus bono auspicio duci ei fuit. Plin. lib. x. cap. viii.

CAVDIX Ap. Claudius dictus, quod primus caudicem, id est nauem, belli gerendi causa primo punico bello confecerit. Seneca.

CAESAR Iuliorum cognomen fuit, de quo alia lter tradiderunt. Amicus autem meus in libro de Nominibus ita. Illud non praetermittam Caesarem non ab utero caeso dictum, quod multis uideo placere, sed quod ait Seruius, & Spartianus, ab elephanto primum caeso. nam lingua puera Caesar elephas dicebatur. Quare in quibusdam argenteis numis apud me uidere est, ab altera parte elephanta cum hac inscriptione **CAESAR**, ab altera autem instrumenta, quibus elephantos Romani perimebant. Hae ille.

Nummum illum, cuius ipse meminit, ego accurate effingendum curavi, ut omnes homines eius industriam in Romana antiquitate illustranda cognoscerent. sunt enim eiusmodi numi multi cum apud alios, tum apud clarissimum, & humanissimum virum Andream Lauredanum patricium Venetum, quanquam quæ ille ad hunc numum interpretandum attulit, ea a multis huius artis peritis reprehensa sæpe animadverti, qui quæ ille instrumenta elephantorum interimendorum esse tradidit, ea pontificalia, ac religionis potius insignia esse contenderent, albogalerium, uel tutulum, secespitam, aspersorium, & uas sacrificale. Albogalerium enim ita describit Festus. Albogalerus a galea nominatus est, est enim pileum capitis, quo diales flamines, idest sacerdotes Iouis utebantur. fiebat enim ex hostia alba Ioui casta, cui affigebatur apex uirga oleagina. Tutulum autem ita. Tutulum uocari aiunt flaminicarum capitis ornamentum, quod fiat uitra purpurea innexa crinibus, & extructum in altitudinem. Ennius. Libaque, fectores, argæos, & tutulatos. Itaque Varro lib. de lingua lat. exponens hunc eundem Ennii uersum, ait. Tutulan dacti ii, qui in sacris capitis habere solent, ut metam. id tutulus appellatur ab eo, quod matres familias crines cōuolutos ad uerticem capitis, quos habere uti uelatos, dicunt tutulos. siue ab eo, quod tuendi causa capilli fiebant, siue ab eo, quod altissimum in urbe est, quod est arx, ea res tutissima tutulus uocatur. De secespita sic Festus. Secespitam alii securim, alii dolabræm æneam, alii cultellum putant. Item. Secespita cultrum ferreum oblongum, manubrio eburneo, rotundo, solido, iuncto ad caputulum auro, argenteoq; fixum clauis æneis ære Cyprio, quo flamines, flaminicæ uirgines, pontificesq; ad sacrificia utebantur, dicta autem est secespita a secando. Aspersorium quidam uocant, quo aquam lustralem aspergebant, unde Virgilius.

Ter pura socios circumtulit unda

Spargens rote leui-

- corpusque recenti

Et alibi,

Spargit aquæ-

Vas sacrificale est uel capedo, uel simpuium. De capedine Cicero in Paradoxis. Quid autem Numma Pompeius? minus ne gratas diis immortalibus capedines, ac fictiles urmulas, quàm tiliacatas aliorum pateras fuisse arbitramur? & lib. 111. de nat. Docebo meliora me didicisse de colendis diis immortalibus iure pontificio, & more maiorum, quàm capedunculis, quas Numma nobis reliquit. De Simplo Festus. Simpulum has paruorum non dissimile cyatho, quo uinum in sacrificiis libabatur, asumendo dictum Varrone auctore, ut fortasse à capiendo capedo dicta est. & Iuuenal. Satyra 11. Aut quis simpuium ridere Numæ, nigrumque catinum, & Plin. lib. xxv. In sacris quidem etiam inter has opes non murthinis, cristallinisue, sed fictilibus prohibetur simpulæ. His igitur rationibus adducti multi instrumenta hæc, quibus elephantes intericerentur esse negant, pontificalia autem (ut dixi) insignia esse asserunt, quæ duo Iulio Cæsari consecrato, & in deos relato tributa sint ab Augusto, qui in patris Pont. Max. mortui honorem hunc nummum percussit. Itaque ab altera parte esse elephantem, consecrationis symbolū. Vnde Suetonius in Claudio scripsit. Claudius anix Liviæ diuinos honores, & circensi pompa currum elephantorum Augustææ similem decernendum curauit. eadem etiam de causa anguem elephantanti ipsi esse subiectum, quia auctore Plutarcho in Cleomene, heroibus facer esset. Vnde Virgilius in v. de angue ad tumulum Anchisæ mortui dixerit.

Incertus genium ne loci, famulum ue parentis;

cū apothecosim eius significare uellet, ut ait Sertius. Sed siue hæc, siue alia sunt, profecto nihil hic nummus ad eū qui primum elephantem occidit, neque ad ipsa demum elephantorum interimendorum instrumenta pertinet, quod amicus meus ingeniose confinxit: præsertim uero cum fabrilis scalpum cum malleo ad eiusmodi belluas interimendas adhibitum sit auctore Lilio. Spero tamen, cum hæc ille audiuerit, eum pro summa, & recondita multarum rerum, quæ præditus est, cognitione, quod antea omisit, ueterum scriptorum auctoritate hæc instrumenta esse ad interimendos elephantos idonea ostensorum, atque hunc nummum diligentius, quam adhuc fecit, interpretaturum.

- CENSORINVS Marcus uocatus fuit, quod bis Censor factus est. Valerius Capitolius censuræ.

FLAMININVS Quinctiorum, & Claudiorum. AUGVRINVS Minuciorum eadem ratione

tionem cognomen fuit ab insigni fortasse aliqua re uel in flaminio, uel in augurato gesta.

SACERDOTIS cognomen tulerunt Licinii.

AVGV R Q. **SCZVOLA.** **PONT. MAX.** alter **Q.** **SCZVOLA** ab ipso sacerdotio quo fungebantur, uocati sunt.

CVRIO Scriboniorum cognomen fuit, quod qui primus id nomen, curio maximus fuerit, ut ex Livio intelligi potest. Qua ex familia C. Curio Consul, qui de Macedonia triumphauit, & C. Curio filius Tribunus plebis, auctor civilis belli fuit, ad quem sunt epistolę Ciceronis in secundo libro, de quibus epistolis sic scribit amicus meus in lib. de Nominibus. Ambiguitas est in nomine Curionis lib. 11. epist. fam. In qua re multi decepti sunt, non distinguētes patrem Curionem à filio. Nam illę epistolę, NON dum erat auditum, & **SERA** gratulatio, scribuntur ad patrem. Hęc ille. Hanc tamen opinionem intelligo à scholis omnibus esse repudiatam. neque enim uideretur se erudit homines aiunt, quemadmodum, cum in extrema epistola de tribunatu C. Curionis filii agatur, ea epistola ad patrem transferri possit, qui multis antè annis Consul triumphauerat. In priore uero, cum de reditu Curionis ex Asia agatur, cur non idem sit Romanus reuertens, qui fuerat abiens, idest cur non ad eundem redeuntem hanc scripserit, ad quem absentem superiores scripserat, præsertim uero, cum in superioribus de patris clarissimi uiri obitu mentionem fecerit.

THVRINVS cognomen Octauio puero fuit, quod in regione Thuringia natus sit, Suetonius in Augusto.

SYLLA P. Cornelius dictus, quod decemuir, aut prætor ex libris Sybillinis Indos Apollinarem instituit. si quidem Sylla, quasi Sybilla appellatus est. Macrobius, quod cognomen post in familia mansit.

AVGVSTVS Cæsar Octavianus dictus est honoris, & amplitudinis causa, Suetonius.

A corporis partibus.

A corporis autem partibus tot cognomina tracta sunt, ut uix comprehendi oratione posse uideantur. Nam à capite **CAPITONES**, **CILONES**, & **TVDITANI** sunt. Cilones enim dicti sunt, quorum capita oblonga, & compressa sunt, ut ait Carisius. Festus autem coesse ait, quorum frons est eminentior, ita ut dextra, sinistraque; uelut recisa uideatur. sunt uero Flaminiorum, unde in numis argenteis **L. FLAMINI. CILIO.** Tuditani, qui caput simile malleo habeant. Tudites enim mallei sunt, atutando dicti. Iam **CINCINNATICALVI. CRISPI.** in Quintiliis, Liciniis, Sallustio à capillis sunt, ut **CRISPINVS** Quinctiorum. Quare Suetonius in Caligula, Cincinnato crinem cum adenuisse scribit ueteris familiez insigne. **FRONTONES** à fronte, **NASONES, SILI, SIMI** à naso sunt. Sili sunt, qui naso sunt sursum uersis repando. Festus. Silus Sergiorum cognomen fuit. unde in numis. **M. Sergius Silus.** De simis Plinius lib. x. cap. xxxviii. Ita **STRABO, PARTVS, COCLES, LVSCVS, LVSCINVS, RAVILIA, OCELLA, CAECVS** ab oculis. Plin. lib. xi. cap. xxxviii. Strabo, qui peruersus, & detortus oculis est. Porphyrio. Plin. lib. vii. cap. xxi. Talem autem fuisse Cn. Pompeium Magni patrem cognomine Strabonem scribit idem lib. xi. cap. xxxviii. **PARTVS**, auctore Porphyrio, est qui oculis est leuiter declinatis, uel cuius oculi huc, & illic celeriter mouentur, ut ait Acro. Horatius Satyra 111. Strabonem appellat prætorum pater. **COCLITEM** luscum dixerunt. unde Cyclops coclitis appellatur. Seruius. At Plinius lib. xi. qui orbi altero lumine nascerentur Coclites dicti. Item Varro de ling. lat. **LVSCVS** Anniorum, **LVSCINVS** Fabriciorum cognomen fuit, auctoribus Cap. Lap. non (ut ait amicus meus) **Luscinius. RAVILIA** à ravis oculis. Festus. Vnde Cassius Longinus Raulia. **OCELLAE**, qui paruis utrique oculis essent. Plinius lib. xi. unde Ser. Ocella apud Coelium in viiii. epistolarum. Ap. Claudius Cæcus appellatus, postquam aspectum amisit. A' supercilii **SILONES**, idest, qui eminentibus sunt supercilii à Sileno, qui hirsutus supercilii pingebatur. Nonius ex Varone. A' lingua **BALSI**, & **BALÆSI**. quorum illud Ascliorum, hoc Semproniorum cognomen est. Sunt autem, qui R. litteram pronunciare non possunt, quo uicio laborauit Demosthenes. Vnde est in primo de Oratore. Demosthenes ita balbus fuit, ut eius artis, cui studebat, primam litteram dicere non posset. & in Priapo. Cum loquor, una mihi semper peccatur littera, nam præ, Pz dico semper, blasphemæ lingua mea est. eademque forte ratione **BLASIO** Corneliorum, & Heluiorum sunt. Aures, inquit Plinius, homini tantum immobiles, ab iis Flaccorum cognomen. **LABONES**, & **CHILONES** à labiis. Plinius, Festus & Carisius. **VERVCCOSVS**, à ueruca in labiis, Fabii Maximi fuit. Plutarchus **DENTATI**, qui cum dentibus nati sunt. Plin. lib. vii. cap. xvi. Curiorum, & Siciniorum cognomen. **BARBATVS** Horatiorum, & Scipionum, **BARBULA** Aemiliorum, **AMENOBARBUS**, i. qui znea, i. rufa barba esset Domitiorum fuit à barba. Plutarchus in Paulo. à colore **VTILVS, LVRNVS, A QVILINVS**, ut ait Festus. eademque ratione **ALBUS, NIGER, RVFVS, FLAVVS.** Iam **SCAËVA**, & **SCAËVOLA**, & **LÆVINVS**, quod læua manu pro dextra uerentur, dicti sunt, quæ Brutorum, Muciorum, & Valeriorum cognomina sunt. **MANTO** Iuliorum, **DORSO** Fabiorum, **SCAPVLA** Corneliorum, **AXILLA**,

ARILLA, & **AHALA** Seruiliorum. **GVLO** Quinctiorum fuit. **A** cruribus autem hæc sunt, **VARVS**, **VATA**, **ATTA**. Vari qui crura incurua habent, & sunt contrarii ualgis. Vata, qui-
bus in exterioriorem partem crura flectuntur. Atta, qui propter uitium crurum, aut pedum plantis
institunt, & attingunt magisteram, quàm ambulans. quorum primum Liciniorum, secundum
Seruiliorum, tertium Quinctii poetæ fuit. Festus. Nonius. Plinius. Iam **PLAVTI**, **PAN-**
SAE, **PLANCI**, **SCAVRI**, quæ pedum uina sunt, cognominata Romanis fuerunt. Plautus est, qui
planis est pedibus, & nullam habet in medio cauitatem. Pansa, cui pedes lati, ac pansi. Plancus,
cui plauti pedes. Scavrus, qui talos pedum tumentes, & porrectos habet. Plinius lib. xi. Festus.

2

A corporis habitu,

1

A corporis autem habitu sunt **CRASSVS**, **MACER** utrumque Liciniorum. **LONGVS** Sem-
proniorum. **GALBA** Sulpiciorum. **GRACCHVS** item Semproniorum. **PVLCHER** Claudio-
rum. **GLABRIO** Acliorum. **COSSVS**, & **ARVINA** Corneliorum. **PAVLLVS** Aemiliorum
De Galba scribit Suetonius in Nerone, atque an crallum, an macrum significet, ambigit. Grac-
chum à gracilitate corporis dictum scribit Celsius. Glabri sunt depiles. Cossi rugosi corporis
à similitudine uermium lego edutorum, qui cossi dicuntur. Festus. Arvina durum est pingue,
quod est inter ciuem, & iulcus. Seruius. Paullus (ut puto) paruus est. unde Terentius, Paulo
sumptu, dixit, cognomen est Aemiliorum. ut **PAVLLVLVS**, & **MAGNVS** Postumiorum Al-
binorum.

2

Ab ortu.

1

Iam uero ab ortu ducta sunt **GEMINVS** cognomen Seruiliorum, quod primum rulerunt **P.**
& **Q.** Seruili fratres. quorum Publius bis consul fuit cum **C. Cotta**, an. **.DI.** & **.QV.** auctor Cice-
ro in Lucullo. **TERGEMINVS** Horatiorum, & Curatiorum. **LIUVS** **CORDVS** **C. Miciu**.
Diony fuit. Est autem Cordus ferò natus. **Quinctilianus**. Quare Plutarchus **C. Micium** **Cordum**
à **Lyoni** uocat. **PRISCVS** **Terquim**, quod maior natus esset. **Dionysius**. Idem **Priscus** fuit etiam
cognomen Seruiliorum, ac nescio an eadem ratione **CASCA**, quem pro **sene** **Lani** ueteres dixe-
runt, **Varrone** auctore de lingua Latina. De **AGRIPPA**, & **PROCVLO** **Vispaniorum**, &
Plautiorum cognominibus dictum est in præaominibus.

A loco, unde commigrarent, aut ubi nati sint, aut ubi habitauerint.

A locis porro, unde quisque Romam commigrauerit, hæc sumpta sunt.

SABINVS **REGILLENSIS**, uel **Regillanus**, ut est apud Suetonium, **Ap. Claudius** dictus,
quia ex **Regillo** **Sabulorum** oppido uenit, **Liuius**.

ANTIAS **Valerius**. **Plinius** in prælatione, quod **Antias** & esset, & diceretur.

AMERINVS **Sex. Roscius** ex **Ameria**. **Cicero** pro **Roscio**.

Eadem ratione distiuidentur **Furi** **MEDVLLINI**, **Fisii** **CALENI**, **Sulpicii** **CAMERINI**,
Appuleii **SATVRNINI**, **Manlii** **VVLSONES**, **Publii** **VVLSCI**, **Aulii** **CERRETANI**,
Plautii **VENNONES**, **Aelii** **LIGVRES**, **Comitii** **AVRVNCI** **VFNAS** certe, & **CARRI-**
NAS & **MAECENAS** à loco tracta sunt, teste **Varrone** lib. **11.** de **Analogia**.

CAPITOLINI **Manlii** dicti sunt etiam, antequàm **M. Manlius** **Gallos** à **Capitolio** depelleret,
quod in **Capitolio** habitaret, quod ne quis patricius faceret, damnato **M. Manlio**, decreto cautum
est. **Liuius**. Eadem fortasse ratione & **Quinctii**, & **Sestii** **Capitolini** uocati sunt, & **Genucii** **AVENT-**
TINENSES, quod **Auentum**, & **Verginii** **COLLIMONTANI**, quod **Cœlum** montem in-
colerent. Quo in cognominale **Dionysium** accepti amicus meus in lib. de **Nominibus** his uer-
bis. **Plutarchus**, quia homo græcus, multis in locis perperam protulit nomina Romana, quod est a-
liquando etiam à **Dionysio** **Alcarnesse** factum. ut in hoc nomine **A. Verginii**, qui **Cœlimonta-**
nis est à **Iannio** uocatus, scripsit **MONTANVS**. Hoc autem ipse fecit inuile. non enim **Diony-**
sij uino, sed **librariorum** id factum est. quod idem ille intellexisset, si græcum librum legisset, in
quo est primum αὐτῶς ἐδρῆνος ὑπάρχων, itum αὐτῶς ἐδρῆνος ὑπάρχων. tertium αὐτῶς ἐδρῆνος
αὐτῶν ὑπὸς καὶ ὑπὸς ἑαυτοῦ. ex quo apparet αὐτῶς ὑπὸς ἑαυτοῦ esse legendum. Quod cognomen etiam à **Li-**
uiio comprobatum est.

1

A principe generis.

1

Aelii **LAMIA** à **Lamo** **Formiarum** conditore dictus. **Horat.** lib. **111.** **Odarum**.

FVSVS **Furiorum**, qui ante **Fisii** à **Fiso**. **VOLVSVS** **Valeriorum**, qui ante **Valeri** à **Va-**
leso. **IVLVVS** **Iuliorum** à **Iulo** generis sui auctore nuncupati. **Marciorum** cognomen fuit **REX**, for-
tasse ab **Anco Marcio Rege**. Siquidem in nummis quibusdam est ab una parte caput hominis cum
N hoc

hoc nomine *ANCVS*, ab altera uero aqueductus cū hīa uocibus: *AQVA MAR.* in ora uero nummi, *PHILIPPVS*. Nam & aqua Marcia à Marcio Rege deducta est, & Philippus Marcorum cognomen est, cuius gentis auctor Ancus Marcius Rex.

A similitudine alterius.

Tantum præterea uim habuit similitudo alterius, ut inde cognomina etiam sæpe inuenta sint. ut de Cn. Pompeio Magno scribit Valerius lib. ix. qui *MENOGENES* à multis dictus sit, quod Menogeni coquo suo similis esset, & de P. Scipione, qui *SERAPIO* à uictimario eius nominis sibi simili, & P. Lentulo, qui *PINTHERIS*, ab histrione Spindiere adeptus sit: & alter Scipio, qui *SALVTONIS* à Salutatione mimo cognomen inuenierit. Plinius lib. vii. cap. xii.

A fortuna.

A fortuna postremo hæc ducta. *FELIX*, *FAVSTVS*, in Sulla. *DIVS* in Crassus. *EGERIUS* ab egeitate in Tarquinio, post patris, auique mortem egenus natus. Dionysius, Liuius.

Cognomina ex cognominibus orta.

Multa etiam cognomina ita immutata sunt, ut per diminutionem in *INVS* à suo primitiuo deflecta sint. Albus. n. quod fuit cognomen primum Postumiorum, post *ALBINVS* euasisit. ita Rufus in Cornelius *RUFINVS*, *MAMERCVS* in Aemilius *MAMERCINVS*, *MESSALLA* in Valerius *MESSALLINVS*, inque iisdem Coruius *CORVINVS*, in alius etiam eadem fortasse ratione *LONGINVS*, *CRASSINVS*, *CALVINVS*, *LAEVINVS*, *PAVLLINVS*, *CRISPINVS*, *CARSONINVS*, *PAITINVS*, *DALBINVS*, *NIGRINVS*. Quæ omnia deriuata sunt. Item *MARCELLINVS*, ut in Cn. Cornelio Lentulo Marcellino, quod tamen cognomen in eo adoptionis signum fuisse arbitror. Hic. n. P. Lentuli filius fuit, qui fuit M. Marcelli filius, Cicerone auctore in Bruto.

Cognomina an hereditaria fuerint.

His rebus expostis, æquum est etiam cognoscere, quemadmodum ex cognominibus alia ad posteriores quam longissime propagarentur, alia ne ad filios quidem peruenirent. Itemq; succrescentibus in eadem gente cognominibus, quemadmodum uetustissimum quodque aboleretur, recepta uero omnia plerumque retineantur. Ac primum quidem qui cognomen patris, auiue, & maiorum tulerunt, id ipsum fecisse uidentur præstare illius, qui primus id cognomen inuenit, uirtute, & gloria adducti, ita tamen, ut aut mutare, aut relinquere illud cognomen pro arbitrata potuerint, cuius rei esse documento possunt ea, quæ de Cicerone scribit Plutarchus. Qui primus, inquit, Ciceronis cognomen tulit, is maxima laude floruisse uidetur, quod id cognomen à posteris non solum non neglectum sit, uerum etiam studiose retentum. & paulo post. cum autem M. Cicero, postea quam magistratus cepit, crederetur cognomen illud aut uitaturus, aut certe mutaturus, respondit operam se daturum, ut id esset & Scauris, & Catulis illustrius. Præterea uero idem Cicero cognomina hereditaria fuisse ostendit, cum loquentem inducit Africanum cum neque hoc modo. Erat id tibi cognomen per te partum, quod iunc habes ex me hereditarium. Itaque uidemus hæc de causa Albi, & Albinum per quingentos amplius annos in gente Postuma custoditum, Maximumq; in Valeria, & ferè etiam in Fabia, & item in Nucia Scæpiolum. Hoc tamen non in omnibus seruatum esse inde apparere potest, quod Strabonis cognomen, quod fuit patris Pompei Magni, ne filius quidem usurpauit, neque filii Q. Maximi Quintæ Verucosi ea, quæ fuerant patris. Nouis autem ascitis familiæ cognominibus uetera esse deleta agnoscit potest ex Manlia gente, cuius primum cognomen fuit Vulsio, post Vulsio Capitolinus, tum Capitolinus Imperatorius, post Imperatorius Torquatus, ad extremum autem tantum Torquarus retentus est.

An æque omnium cognomina fuerint.

Ex his, quæ dicta sunt, illud satis intelligi potest, æque omnes Romanos ciues uti inuentis cognominibus potuisse, neque ipsum cognominum usum plebi magis interdicitum, quam optimatibus fuisse. Factum est tamen, ut quoniam resp. primum in patriciorum potestate fuit, eorum etiam ante cognomina celebrata, quam plebis sint. ubi uero plebs ad temp. accessit, tum & plebeiorum etiam ad distinguendas familias cognomina audiri, perinde atque imagines ad posteritatem prodendam poni, sine ceptæ. Quamobrem amicum meum in lib. de Nominibus in hoc præcepto tradendo ita loquentem esse miror. Tribus nominibus Senatores fuisse appellatos olim obseruari,

uau, equites autem, & plebeios maiori ex parte duobus. Lilius ubi de Tribunis militibus loquitur, hos plebeios nominat, sic, C. Sexilius, M. Albinus, P. Tinnius, L. Antistius. Senatores autem ita uocabantur, C. Aelius Pater, M. Licinius Crassus, M. Porcius Cato. Hæc ille. Igitur, quia Lilius quatuor Tribunos militum e plebe duobus nominibus allicit, ipse in unum sum præcipit, equites, & plebeios duobus, senatores tribus nominibus esse ufos, neque quorundam hæc ratione consequantur, animaduertit. quidnam autem qui ex equestri, & plebeio ordine in senatu legebatur, tunc legebantur, cognomen inuenisse, ante lectione cognomine caruisse, atque a lectione ipsa, non ab euentu cognomen inuenisse? an uero P. Valerium, inquit, eum, qui primus consul Senatui ex equestri ordine suppleuit, antequam tertium Poplicolæ nomen ferre cepit, Senatorem non fuisse? an uero aut C. Mænum, aut Ti. Coruncanium, aut C. Duilius, aut Q. Cædicius, aut M. Manilius, aut Q. Opimium, aut T. Didium, aut Marios, aut Antonios, qui consularis, censuras, dictaturas gesserunt, & clarissimos triumphos egerunt, Senatores, quia tertio nomine, ueteribus & scriptoribus, & lapidibus relictis, caruerunt, non fuisse? quid? non ne Cn. Pompeius Magni cognomen tulit, cum cum ex Africa, & ex Hispania eques R. triumphauit? siquidem nunciat Dili id cognomen inuenisse idem ipse scribit. M. uero Tullius non ne antequam in Senatum lectus esset, Ciceronis cognomine usus est? At Lilius, inquit, quatuor tribunos plebeios sine tertio nomine protulit, ergo plebei tertio nomine caruerunt. Quis affirmare possit eorum cognomina non esse à Lilio consulo omnia, quod in aliis etiam, eodem ipso auctore, fecit. Scinimus autem Lilius sæpe duo proletr nomina, neque caret reprehensione, quia historici est omnia explicare, & debet sane scriptor posteritatis habere rationem magis, quam suorum temporum. An uero credibile est C. Sextilio, & collegis eustribunus militum consulari potestate Remp. domi, forsique à Populo R. commissam esse, Senatui, in quem sæpe homines nullo usi honore pro arbitratu Censorum legebantur, eis lectione censoria non patuisse? Neque uero senatores pro patriciis eum sumpsisse, atque patricios tribus, plebeios duobus ufos esse cognominibus, intellexisse puto. præsertim uero cum C. Aelius Pater, M. Licinius Crassus, M. Porcius Cato, quos ille senatores appellat, plebei fuerint. quod ne illum quidem latere existimo. Quid quod Pausanias, ut ante ostendi, Romanos minimum tribus, plerumque pluribus nominibus esse ufos tradidit? Milhi quid hæc eximodii præceptio non satis in uniuersum proban, nisi exceptione, aut interpretatione aliqua illultratur, non potest.

De patricijs familijs, & plebeijs, nobilibus, & nouis.

Hæcenus de gentium, & familiarum Romanarum origine. nunc de familiarum conditione dicemus, quas, si genus spectabimus alias patricias, alias plebeias, si honores, partum nobiles, partum nouas esse consuetudinem. de quibus omnibus sigillatim mihi uidetur esse dicendum, ut hæc tota de nominibus Romanis suscepta disputatio perficiatur. Ac primum de patricijs, & plebeis.

Romulum scribit Dionysius urbe condita totum populum in duas partes distribuisse, unam eorum, qui inter ceteros aut genere, aut uirtute, aut diuitijs excellebant, alteram eorum, qui his omnibus rebus inferiores erant, atque illos quidem patres, hos uero plebeios nominasse: patres autem uel ab ætate quasi senes, unde Senatores, uel quod filios, uel quod patres haberent, plebei non haberent, uel denique Atheniensium exemplo, qui summo loco natos *ἀριστοὶ*, obscuro, *ἀσπείροις* uocarunt, appellasse. ut autem patricijs sacra, iudicia, magistratus, Senatui, & tonus reip. administrationem commisisset, sic plebeios his omnibus muneribus uacuos quæstuosis artibus operam dare uoluisset. Itaque in hanc sententiam apud Lilium lib. x. P. Decius auspica apud patres loquutus est ita. Semper ita audita sunt eadem, penes uos auspicia esse, uos solos gentem habere, uos solos iustum imperium domi, militumque. & lib. v. Ap. Claudius patricius, sic. penes quos sunt auspicia more maiorum, nempe penes patres. nam plebeius quidem magistratus nullus auspiciis creatur, nobis alio propria sunt auspicia, ut non solum quos populus creat patricios magistratus aliter quam auspiciis creet, sed nos quoque ipsi sine suffragio populi auspiciis interregem prodamus, & priuatum auspiciis habeamus, quæ isti ne in magistratibus quidem habent. Quid igitur aliud, quam tollit ex ciuitate auspicia, qui plebeios consules creando, à patribus, qui soli ea habere possunt, aufert? & lib. i. Lilius. Interroganti tribuno, cur plebeium consule fieri non oporteret, respondit, quod nemo plebeius auspiciis haberet. ideoque de ceteris omnibus diremisse, ne incerta prole auspiciis turbarentur. plebs ad id maxime indignatione exarsit, quod auspiciari tanquam iniuri Diis immortalibus negarentur posse. & alibi. Conuicia communicata sunt, quibus sacra confusa sunt, & auspicia. Atque hæc eadem etiam ratione adductus Scæuola in Topicis apud Cicer. gentiles delinit, qui inter se eodem nomine sunt, & qui ab ingenuis oriundi sunt, quorum nemo seruutem seruauit, nec capie dimittuntur est. Hæc autem definitio aptè in patricios Romuli cadit, de quibus P. Decius sic apud Lilium loquitur. En Romæ unquam sancto audistis, patricios primum esse factos, non de cælo demissos, sed qui patrem ciere possent, id est nihil ultra, quam ingenuos? & Ap. Claudius. An hoc si Claudij familiarum non

sim,

fuit, nec ex patricio sanguine ortus, sed unus Quiritium quilibet, qui modo me duobus ingenuis ortum, & unire in libera ciuitate sciam, reticere possum? Quibus ex rebus intelligi potest, gentem primum de patricio dictam, quod soli ipsam haberent, unde etiam maiorum, & maiorum gentium patricii dicti sunt, post ad plebeios etiam esse translatam, qui duobus, ut patricii, essent ingenuis orti. qui idem postea non solum gentem adepti sunt, sed procedente tempore patricios magistratus omnes, sacerdotia, auspicia, ordines, imperia, & triumphos sunt allequuti. Est praeterea intelligendum, qui ciuitate Romana donabatur, eum plebeum fuisse, patricium autem neminem, nisi nominatum uel a Regibus, uel ad populo, uel denique ab Imperatore factus esset, fuisse. De Romulo Dionysius ita lib. 111. *περὶ τοῦ πρώτου βασιλέως, καὶ κατὰ τὴν ἐξουσίαν τὴν αὐτῷ ἐκείνῳ ἐξουσίαν.* Albanas porro familias Iuliam, Geganiam, Mensiam, Quinchiam a Tullio Hostilio in patricias esse translatas Linius, & Dionysius auctores sunt; Octauiam a Ser. Tullio, Suetonius. Post Reges autem exactos Ap. Claudium a populo patricium factum, Dionysius lib. v. his uerbis. *καὶ δὲ οὗτος ἐξ αὐτῶν περὶ τοῦ πρώτου βασιλέως αὐτῶν ἱστῶται.* & Linius lib. 1111. in oratione Canidii Trib. pleb. Quid hoc si polluit nobilitatem istam uicem, quam plerique oriundi ex Albanis, & Sabinis non genere, nec sanguine, sed cooptatione in patres habent, aut a Regibus lecti, aut post Reges exactos, iussu populi &c. De Caesare autem ita Suetonius. Senatum suppleuit, patricios allegit. quod si interpretatur Dio, ita. *ἐξ αὐτῶν γενομένων ἐστὶν πατρίων, καὶ ἐξ αὐτῶν δὲ περὶ τοῦ πρώτου βασιλέως.* De Augusto item Suetonius, senatum legit, patriciorum numerum expleuit. quod Dio ita expressit. *ἐν ποσὶ δὲ τῶν βασιλευσάντων ἐστὶν πατρίων, καὶ τῶν δὲ περὶ τοῦ πρώτου βασιλέως ἐκείνῳ.* De Claudio Tacitus lib. x. i. in numerum patriciorum uetustissimum queneque ē Senatu ascuit, paucis iam reliquis familiaribus, quas Romulus maiorum, & L. Brutus minorum gentium appellauerunt, exhaustis etiam quas Dictator Caesar, lege Cassia, & princeps Augustus lege Senia sublegere. Fuisse enim hanc patriciorum dissimilitudinem, quod alii maiorum, alii minorum gentium essent Linius, & caeteri auctores sunt; quāquam non eodem modo omnes. Linius enim quos Romulus primum legit, eos maiorum gentium, quos Tarquinius Priscus, minorum, quos liberata ciuitate L. Brutus, patres conscriptos appellat. quos ipsos Tacitus minorum gentium uocat. Hinc Cicero ad Papirium, aliquot patricios Papirios, quanquam minorum gentium, nominat, an uero minorum gentium omnes praeter eos, quos Romulus primum fecerat, dicerentur, facile uocari in quaestione posuit. Cur autem unius gentis, ac nominis familia altera patricia, altera plebeia fuerit. quales pleraque fuisse reperiuntur, nemo adhuc tradidit, nos causas has potissimum reddi posse putamus. unam quod non ab eodem ambae fonte deriuarent, ut si quis familiam M. Tullii Longi, qui patricius auius post Reges exactos decimo Consul cum Ser. Sulpicio fuit, quae a Ser. Tullio Rege diceretur, diuersam esse a M. Tullii Ciceronis oratoris familia dixerit, qui plebeius fuit, quam a Tullio Arrio Volscorum Rege, qui multo post Ser. Tullium regem uixit, mansisse quibuldam, auctore Plutarcho, placuit alteram quod ex patricia aliqua gente alii ad plebem se contulerint, alii in patriciati reuenerint: ex plebeia uero alii a plebe ad patres transierint, alii non transierint. Ipsi quidem scribit Suetonius gentem Octauiam in patricias transfusam procedente tempore ad plebem se contulisse, ac rursus per diuum Iulium in patriciatum rediisse. & Cicero in Bruto. Transfones, inquit, a plebe sunt cum homines humiliores in alienum eiusdem nominis infunduntur genus, ut si ego me a M. Tullio esse dicerem, qui patricius cum Ser. Sulpicio consul fuit. L. etiam Minucium Augurium patricium ad plebem transiisse, & Tribunalis plebis undecimum factum esse tradit Plinius. Tertiam, ad adoptionem, ut cum plebeius a patricio, aut contra patricius a plebeio adoptaretur. necesse enim erat eum conditionem sequi adoptantis. ita M. Brutus plebeius a Q. Carpione patricio adoptatus, & Q. Carpio Brutus dictus, & P. Scipio patricius a Q. Metello plebeio adoptatus, & Q. Metellus Scipio dictus, patriciam Brutorum, & plebeiam Scipionum familiam reddiderunt. Quartam a libertate. Liberti enim allequuntur illi quidem nomen domini gentilicium, ac conditionem, si patricius sit, non allequuntur. Vnde Horatius Flaccus plebeius, cum & Horatii patricii fuit, quoniam nec qui adoptione, nec qui manumissione in alienam gentem migrabant, gentiles cum iis fuisse ex Sequole definitione uidentur, uel a quibus, uel ad quos transibant: illi quod capite dimitti essent, hi quod seruitutem seruissent, ut in Topicis exponit Poetius. Quintam, a ciuitate, nā qui ciuitatem beneficio alicuius patricii impetrabant, si nomen eius tantum adipscebantur, in plebe autem remanebant; & si quae aliae sunt eiusmodi. Haec de patricis, & plebeis. Nobiles autem primum patricii dicti sunt, quippe quibus primum honores uel ex quibus nobilitas comparatur, in Rep. patuerunt: post autem plebeii etiam, ubi primum ad curules honores peruenierunt, nobiles dicti ceperunt. neque enim ex genere nobilitas, sed ex imaginibus parabatur. siquidem si nobiles dicti, qui maiorum suorum imagines haberent. imaginem autem supponere, ac posteris tradere nō poterant, nisi qui curulem magistratum gessissent, quorum post aliquot tempora primus esse cepit aditus curulis, qui magistratus ante patricius patuit, quam plebeus. est autem imago, ut ait Polybius lib. v. simulachrum oris similitudinem affabre, miroque artificio effictam, coloribus, pigmentisque adumbratam referens, quam in insigniori, & celebriori domus parte collocabant, de iure autem ponendam imaginem sic Cicero in Verrem. Ego me ob aditum mihi delatum adeptum esse intelligo antiquiorem in Senatu sententiam dicendam locum, togam praetextam, sellam curulem

curulem, ius imaginis ad memoriam, posteritatemq; prodendam. sic enim legit Nonius. & contra Rullum. Est hoc in more positum, Quirites, ut ii qui beneficio nostro imagines familiaris suae consequuntur, eam primam habeant concionem, qua gratiam beneficii uestri cum suorum laude coniungant. Est autem consequi imagines familiaris, magistratus curules a maioribus suis item gestos capere. Noui autem dicti sunt, qui nulla maiorum commendatione, ipsi primi ad magistratus curules perueniunt. quod intellexit etiam Plutarchus, cum in Catone maiore ita scripsit, *αὐτὸς δὲ τῶν παλαιῶν τῶν ἀπὸ πλεόντων δίκης οὐκ ἔχωντος, ἀρρεπίωνος δὲ πομπῆς ὁμοῦ δι' αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἀρετῆς ἰσχυροῦς ἀνδρὸς, ὅς οὐδ' αὖ τῶν κατὰ τὴν ἀρετὴν πρεσβυτέρων.* Itaque Cicero in Rullum ait. Me hominem nouum Consulem fecistis. Item. Mihi apud uos de meis maioribus dicendi facultas non datur, non quod non tales fuerint, quales nos illorum sanguine creatos, disciplinisq; institutos uidemus, sed quod laude populari, atque honoris uestri luce caruerunt. Item. Quemadmodum cum petebam nulli me uobis auctores generis mei commendarunt, sic, si quid deliquero, nullae sunt imagines, quae me a uobis deprecantur. & in Pisonem. Obrepsisti ad honores commendatione summosarum imaginum. & Lilius lib. i. Ancus Marcius nobilis una imagine Numae. & lib. i. Ap. Claudium uirum honoratissimae imaginis futurum ad posteros, legumlatorem, conditoremq; Romanus iuris. & Suetonius in Vespasiano. Flauia gens obscura illa quidem, ac sine ullis maiorum imaginibus, sed reip. non poenitenda. & Padianus in orationem in toga candida. Cicero competitorum quatuor plebeios habuit, ex quibus duo nobiles, duo qui tantum non primi ex familiis suis magistratum adepti erant. & Lilius lib. x x i. Nec finem ante belli habueros, quam Consulem uere plebeum, id est hominem nouum fecissent, nam plebeios nobiles iam isdem imitatos esse facris, & contemnere plebem, ex quo contemni desierint a paribus. & Plinius lib. x x v. cap. 11. Extat Messalla oratoris indignatus, qui prohibuit inferi genti suae luxuriosorum alienam imaginem. similis causa Messalla seni expressit uolumina illa, quae de familiis condidit, cum Scipionis Africani transisset atrium, uidissetq; adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irreperit Scipionum nomini. Neque uero plebem solum nouum esse potuerunt, sed etiam patricii, dum modo maiores eorum honores non cepissent, quod significat Padianus his uerbis. Scaurus ita fuit patricius, ut tribus supra eum aetatibus iacuerit domus eius fortuna. nam neque pater, neque auus, neque etiam proauus, ut puto, propter tenues opes, & nullam uitae indulgentiam honores adepti sunt. itaque Scauro aequae ac nouo homini laborandum fuit. Vtrautem genus patricias, & plebeias, honores, nobiles & nouas, sic ordo senatorias, aut equestres, aut de plebe familias reddidit. Quae de re in lib. quem de familiis inscripsit Paulus Manutius uir cum ingenio, tum iudicio praestantissimus propediem, ut spero, accuratissime disputabit.

De alia nominandi ratione.

Hic igitur omnia cum illi haberent quasi instrumenta quaedam nominandi, praenomen, nomen, atque cognomina; non his tamen contenti alia etiam ad singulos significandos, exempli causa patris; aut aui praenomen, tribusq; nomen adhibuerunt. Quod cum ex uetustis illorum monumentis, tum maxime ex Padiano cognoscitur, qui in 11. in Verrem sic ait. Moris fuit, cum aliquis cuius Ro. ostendendus esset, significaretur aut a praenomine suo, aut a nomine, aut a cognomine, aut a cognomine, aut a tribu, in qua censeretur, aut a curia, aut a censu, ut si esset senator, equeus Romanus. Quod autem a cognatione significatos esse scribit, a patris, uel aui, uel proauu praenomine, puto intelligi cum uoluisset. Nam quod a patris praenomine nominandi consuetudo fuerit, pleni sunt omnes libri. ut Q. Caelius L. F. a patris autem, & aui, Capitolina marmora satis ostendunt. a proauu uero, epigramma, quod est in libro Vet. Inscriptionum eiusmodi.

L. MYNATIVS L. F. L. N. L. PRON. COS. CENS. IMP. ITER.

VII. VIR EPVL. TRIUMPH. EX RHETIS.

AEDM SATVRNI F. DE MANVBIS.

AGROS DIVISIT IN ITALIA BENEVENTI.

IN GALLIA COLONIAS DEDYXIT LVGDVNVM, ET RAVRICAM.

Inuenio etiam significatos esse a cognomine patris multos, ut Q. Fabius Maximus filius, T. Quintus Capitolinus filius. & in adoptiuis, ut Metellus Nasicus F. & in uetere lapide Romae.

P. CORNELIVS PAVLLI F. SCIPIO.

AEMILIANVS COS. II. CENSOR.

AVGV. TRIUMPHAVIT.

& in nummis aliquot argenteis apud clarissimum uirum Andream Lauredanum.

A. POSTVMIVS COS.

BRVTI F. ALBINVS.

Porto autem quod a tribu ait, id tale est. cum tribus omnes Romae x x x v numerarentur, atq; ex us aliquam necesse esset cuiusque ordinis esset cuius Romanus obtineret, iocico factum est, ut a tribu in qua censeretur, significaretur, tribus autem nomen in augerendi casu poneretur. Ita legimus

mus in 11. Verres C. Verres Romilia . & alibi . L. Claudius Palatina . & in 1 x. Philip. Ser. Sulpicius Q. F. Lemonia Rufus . Nam Romilia , Palatina , & Lemonia tribuum nomina sunt . Tribus autem ipsa prioribus fere tantum literis significabatur . Quod uidemus adhuc in epistola Cœli esse retentum , hoc modo . C. Luccius C. F. Pup. Hirrus . C. Scribonius C. F. Pop. Curio . i. Pupina , & Popilia . Quo in loco multa in hanc rem à Paulo Manutio diligentissime , atque ingeniosissime sunt collecta .

*Quæ de nominibus Romanorum tradita sunt, ea sæpe
rep. obseruata esse intelligi.*

Hæc habui, quæ de Nominibus Romanorum dicerem , quæ certa ueterum auctoritate confirmarentur , quorum uestigiis insistentem haud difficile unumquemque ea , quæ a me prætermissa sunt , indagaturum esse opinor . Nobis quidem omnia sigillatim persequi , tum difficile , tum uero græui moleitum iussum est : quo etiam labore hoc tempore superlesissem , nisi amicus meus , ut dixi , in eo libro , quem de nominibus Romanis inscripsit potius , quam scripsit , omnia hæc huius tractationis fundamenta aut neglexisset , aut nescio an admodum scite iecisset . Quamobrem si quam utilitatem Romanæ antiquitati receit hoc meo labore attuli , eius laudis ille magnâ partem sibi profectò uindicat , qui me ad hanc scribendi rationem suo scripto attraxit , atque eiusmodi disputationis initium introduxit . Est igitur intelligendû hanc , de qua diximus , nominû rationem , statè potissimû rep. conseruatam esse : post autem cum libertate hanc etiam religiosam descriptionem labi ex omni parte coepisse , siquidem aliquot , quæ ante cognomina fuerant , pro prænominibus cepta sunt usurp. ri . Nam Iulium Antonium Africanum , Paullum Fabium Maximum , Porcium Valerium Volusum , Cossium Cornelium Lentulum sanè animaduertere licet imperante Augusto iis prænominibus esse prædito , quæ ante cognomina fuerant . quod ipsum , Valerius quoque , & Priscianus docuerunt .

F I N I S .

KALENDARIVM VETVS ROMANVM

E NARRAGAS DESCRIPTVM.

A.K. IAN. F.	H.K. FEB. N.	D.K. MAR. NP	C.K. APR. N
BF	AN	EF	DC
CC	BN	FC	EC
DC	CN	GC	FC
ENON F	DNON	HC	GNON LVDI
FF	EN	A NP HOC DIE CAESAR PONT MAX. FACTVS	H NP LVDI
GC	FN	B NON. F.	AN LVDI
HC	GN	CF	BN LVDI
A AGON	HN	DC	CN LVDI
B EN	AN	EC	DN LVDI
C CAR. NP	BN	FC	EN GIRC.
DC	CN	GC	FN LVDI CERERI
E ID. NP	DEID. NP	HN	GEID. NP LVDI
F EN DIES VITIOS. EX. S. C.	EN	AIQ. NP	HN
G CAR	F LVPER. NP	BEID. NP	A FORD. NP LVDI
HC	GEN	CF	BN LVDI
AC	H QVIR. NP	DLIB. NP	CN LVDI
BC	AC	EC	DN LVDI
CC	BC	F QVIN N	E CER. N LVDI IN CIRCO
DC	CC	GC	F M. MADA
EC	D FERAL. F.	HC	G PAR. NP
F C. NP	EC	AN	HN NP VITO
GC	F FER. NP	BTVBIL. NP	A VIN. NP VINALIA
HC	G GRIFF. N.	C Q. REX. C. F.	BC
AC	HC	DC	A C ROB. NP ROB. GALIA
BC	A EN	EC	DF
CC	B IQ. NP	F NP HOC DIE CAESAR ALEXAND. RECEPIT	EC
DC	CC	GC	F NP LVD. FLOR
EF	CC	HC	G CLVDI
FN	CC	AC	H CLVDI
GC	CC	BC	XXXX
XXXI	XXIIX	XXXI	XXX

A.K. MAI. N	H.K. IVN. N	F.K. IVL. N	I.K. AVG. N.
BYCOMP.	AFMART. CAR. MONET.	GN	FCFER. HOC DIE CAE SAR HISP. VICIT
CC	BC	HN	GC
DC	CC	A NP	HC
EC	DNON	BPOPLIF. N	ANON. F
FC	EN	CN LVDIAPOLLIN	BF
GNONN	FN	DNON. N LVDI	CC
HF	GNMENTI INCAPIT.	EN LVDI	DC
ALEM. N	HVEST. NF. PR. VESTAE	FN LVDI	ENP HOC DIE CAESAR HISPALIM VIC
BC	AN	GCLVDI	FC
CLEM. N	BMAK. N	HCLVDI	GC
D NP LVD. MART IN CIRC.	CN	A NP LVDI	HC
ALEM. N	DEID. N	BC LVDI IN CIRC	A EID. NP
FC	EN	CCMERK.	BF
GEID. NP	FQST. D. F	D EID. NP. MERK.	CC
MF	GC	EFMERK.	DC
AC	HC	FCMERK.	EPORT. NP
BC	AC	GCMERK.	FC
CC	BC	H LV CAR. NP. MERK.	G VIN. F. P.
DC	CC	AC LVD. VICT. CAE- SAR.	HC
EAGON. NP	DC	B LV CAR. LVDI	A CONS. NP
FN	EC	CC	BEN
GTVE. NP	FC	DNEPT. LVDI	CVOLC. NP
HQ. REX. C. F	GC	EN LVDI	DC
AC	HC	F TVRR. NP LVDI	EOPIC. NP
BC	AC	GCLVDI	FC
CC	BC	HC IN CIRC.	GVOLT. NP
DC	CC	AC IN CIRC.	H NP. D. ARAVICTO RIAE IN CVRIA DEDIC. IST
EC	DF	BC IN CIRC.	AF
FC	EC	CC IN CIRC.	BF
GC		DC	CC
XXXI.	XXX	XXXI	XXXI

D. K. SEPT.

D. K. SEPT. N	B. K. OCT. N	A. K. NOVEM. N	G. K. DEC. N
HOC DIE FER. NEP			
E N	C F	B	H
F NP	D C	C	A
G C LVDI ROMANI	E C	D	B
H NON. F LVDI	F C	E NON. F	C NON. F
A F LVDI	G C	F F LVDI	D
B C LVDI	H NON. F	G C LVDI	E C
C C LVDI	A F	H C LVDI	F C
D C LVDI	B C	A C LVDI	G C
E C LVDI	C C	B C LVDI	H C
F C LVDI	D MEDIK.	C C LVDI	A AGON. NP
G N LVDI	E AVGVST. NP	D C LVDI	B EN
H EID. NP	F FONT. NP	E EID. NP EPVL.	C EID. NP
A F. F. EQVOR. PROB GEN		INDICT.	D F
B N LVD. ROMAN. H EID. NP		G C LVD. PLEB.	E CONS. NP
IN CIRC.		IN CIRC.	
C C IN CIRC.	A F	H C IN CIRC.	F C
D C IN CIRC.	B C	A C IN CIRC.	G SAT. NP FERIAE SATVRN
E C IN CIRC.	C C	B C MERK.	H C
F C IN CIRC.	D ARM. NP	C C MERK.	A OPALI. NP
G C MERK.	E C	D C MERK.	B C
H C MERK.	F C	E C	C DIV. NP
A C MERK.	G C	F C	D C
B NP MERK. D.	H C	G C	E LAR. NP
C C AVGVSTI NATA	A C	H C	F C
LIS. LVD. CIR.		A C	G C
D C	B C	B C	H C
E C	C C	C C	A C
F C	D C LVDI VICT.	D C	B C
G C	E C LVDI	E F	C F
H F	F C LVDI	F C	D F
A C	G C LVDI		E C
	H C LVDI		XXXI
XXX	XXXI	XXX	XXXI

[illegible]

PAULI MANVTII DE VETERVM DIERVM RATIONE OPINIO.

SI PVO dierum in genera distribui annum oporteat, multifariam recte diuidetur, ut sic; annus constat ex diebus uel fastis, uel nefastis: aut sic; ex diebus uel festis, uel profestis: aut sic; ex diebus uel senatoriis, uel non senatoriis: aut sic; ex diebus uel comicialibus, uel non comicialibus. harum enim quatuor diuisionum, si separatim singulas considerentur, totum annum quælibet complectitur. nos autem, cum de diebus ea, quæ scitu digna censuimus, quæq; ad Romanæ historię noticiam ualde pertinent, breuiter ostendere instituerimus; ex his diuisionibus ea capiemus, in qua quæ maior pars est, (duas enim partes habent singulæ) ea cum ea

parte, quæ in aliis diuisionibus item maior est, comparata, uberior aliquanto esse cognoscitur. incipiemus igitur à nominatis in prima diuisione, fastis & nefastis: quandoquidem fasti, quæ diuisionis primæ partium plenior est, plures in anno sunt, quàm quæcunque pars in tribus reliquis diuisionibus latius patet, hoc est, quàm uel profesti, uel non senatorii, uel non comiciales, quod si quis opponat, in Calendario plures notatos esse dies littera C, quàm littera F; unde plures significatur dies comiciales, quàm fasti; itaque non recte me à fastis, ut à pleniorē parte, exordiri: sciat, nō à me fastos modo uocari, quos notamus littera F uidemus, sed omnes plane, quibus fari tria uerba, do, dico, addico, prætori licebat: quorū ē numero comiciales erant, & hi, quos in Calendario hæc litteræ demonstrant, EN. N. P. Q. R. E. X. C. Q. S. T. D. F. F. quibus omnibus cū fari liceret; etiā si non id semper fieret; quia de causa notati sunt alius literis potius, quàm F; ut indicetur, præter fari, aliquid etiam fieri licuisse: non absurde mihi facere uideor, si ad fastos littera F notatos, qui quidem uere fasti dici possunt, quod iis aliud prorsus nihil fiebat, quo prætor à iure dicundo impeditur, eos quoque dies aggrego, quibus, fari, etiā non semper solebat, semper tamen licebat. ut omnino tria essent genera, quibus de singulis agatur suo loco; primum fasti ii, quibus fari semper & liceret, & foret; qui notantur littera F, suntq; omnes X X V I I I. hi & proprie erant fasti, & toti; proprie, quod per eos, nisi cum aliquis casus extra ordinem interueniret, nunquam prætor ius non dicebat, toti, quod, fari, horis omnibus liceret, alterum genus fuit, fasti ii, qui & ipsi proprie fasti erant, sed non toti; quod iis quidem omnibus fari, non tamen horis omnibus liceret. erant autem hi, EN. N. P. F. F. EN. Q. R. E. X. C. Q. S. T. D. quas litteras infra exponemus. æque hi erant omnes I X V. tertium genus comiciales fuisse, casu fasti, non proprie: quia, cum comitia non haberentur, tunc fari solum prætor solebat. hi modo toti erant fasti, cum nulla scilicet comitia haberentur; modo ex parte, cum haberentur illa quidem, sed minime per totum diem. hi C L X X I V. erant. nos fastos omnes uocamus, quibuscunque fari liceret, siue fasti proprie, siue non proprie essent: itaque ab his profesti, paulatim progrediemur diuidendo, ut, qui nobis propositus est huius narrationis finis, eo perueniamus. Omnes igitur dies aut fasti sunt, aut nefasti: & fasti, partim festi, partim profesti. Festos plerisque partim fastos partim nefastos fuisse, ut Quirinalia, Lupercalia, Terminalia. ex Calendario cognoscitur, quibus enim festis diebus adscriptum est N, ii sunt nefasti simili & fasti, nefasti priore parte, fasti posteriore. dies Feralia adscriptam habet F. qui festus proprie non fuit, sed gestandus ad mortuos coenæ dicatus dies. quod quia non hora facta fiebat, sed ut cuique commodum erat, ideo totus dies potuit esse fastus. Propterea, ut opinor, littera F. notabatur, Festis porro diebus non dubito quin omnibus haberi senatum licuerit. cuius rei exempla sunt in antiquorum libris admodum multa. quanquam solenne hoc non erat, ut semper diebus festis senatus haberetur; sed legitimum, ut haberi posset. solenne autem illud, ac statum ex more maiorum, ut calendis, nonis, idibus haberetur. itaque in Calendario neque calendis, neque nonis, neque idibus littera C. quæ comiciales dies significabat; per quos haberi senatus non poterat; neque diebus ullis festis adhzret. Profesti dies aut fasti erant, aut nefasti. & omnibus profestis nefastis haberi senatum licebat; profestis autem fastis non plane omnibus, sed iis tantum, qui comiciales non essent. quibus autem profestis haberi senatus poterat, iis omnino agi cum populo non poterat. contra, quibus profestis haberi senatum non licebat, iis agi quidem cum populo licebat, nec tamen semper agebatur: cum ea res ex eorum uoluntate penderet, penes quos populi cogendi esset potestas. non enim, quod licet, id etiam necesse est. Quod autem dixi, comicialibus haberi senatum non licuisse; declarant illa uerba in epistola Ciceronis ad fratrem, quæ tertia est lib. i. Consecuti sunt dies comiciales, per quos senatus haberi non poterat. & illa in S. C. quod Cælius ad Ciceronem misit, ep. fam. s. 17. Vbiq; eius rei causa per dies comiciales senatum haberent, S. Q. C. facerent. quibus uerbis, quod extra ordinem à senatu eo S. C. decretum est, id omnino fieri non esse solum, dilucide constat: ita senatus fastis quibusdam haberi poterat, quibusdam non poterat. si quidem comiciales inter fastos iam retulimus. nefastis autem haberi omnibus potuisse, iam diximus. Sane, qui me torqueat, nodus est mihi quidem perdifficilis, in epistola ad Atticum, lib. i. I X. in qua, cum dixisset iam illa uerba: Nam cum dies uenisset rogationi ex S. C. ferendæ, pau-

cis post

cis post uerbis subiunxit, senatus iocatur. quod certe hos maiorem minus ferre uidebatur. nam si rogationi ferendæ dies est, certe comitiales est. quod si comitiales; haberi senatum prius non licet: cuius rei testimonio sunt ea, quæ paulo ante recitauimus. & ex epistola ad fratrem uerba Ciceronis, & S. C. nisi si factum id extra ordinem dicamus; ut Pisonis consilium inquisitis conatibus obuiam iretur: qui cum esset lator rogationis, & eas rogationis; quam ex S. C. & de religione sequebatur; idem tamen erat dissuasor. Comitiorum magnus erat numerus. eosque fuisse dies fastos, quod supra dixi, ita existimo, ut mihi uidear affirmare posse. non enim inani quadam coniectura, sed certa in primis, ut puto, ratione commoueor. uideo enim in orationibus Ciceronis, in Istionem, de provinciis consularibus, pro Sextio, mentionem fieri ea de lege, qua P. Clodius tribunus pl. sanxit, ut omnibus diebus fastis agi cum populo liceret. quo fit aptum, fastis quibuscum non id licuisse, quod, ut omnibus liceret, lege Clodia constitutum est. quam tamen legem non fuisse obseruatam, demonstratum est à nobis, in libro de legibus Romanis. Nec uero mirari satis possum; cum, fastos aliquot fuisse comitiales, pateat; qui uenerint in mentem Macrobio, fastis, dicitur, lege agi licuisse, cum populo non licuisse: comitioribus autem utrumque licuisse. quorum alterum uere dictum constat, comitioribus, inquam, & lege agi, & cum populo licuisse: quia scilicet comitiales erant de numero fastorum: itaque & illud, omnium fastorum commune, habebant, ut lege agi posset; & hoc præterea proprium, ut etiam cum populo posset: alterum autem, de fastis diebus, quibus aut lege agi licuisse, cum populo non licuisse, in prima parte uerum esse uideo; in secunda qui posuit non esse falsum, haud facile reperio. qui enim fastis agi cum populo non licet; cum comitiales omnes fasti sint, & comitioribus agi licuisse eum populo, iam ostenderim & dixisset hoc modo: Fastis omnibus lege agi licet, cum populo non omnibus licet: nihil erat, quod reprehenderes: siquidem, quod docuimus, quibusdam fastis agi cum populo poterat, quibusdam non poterat: quibus poterat, eos si quis fastos, aut fastos comitiales diceret, non erraret; cum dies fuerit nullus comitialis, quin idem & fastus: sed comitiales potius, quam fasti, ut à reliquis fastis proprio nomine distinguerentur; & comitiales item potius, quam fasti comitiales, breuitatis causa uocabantur. Verum, quia libenter, quantum in me est, antiquitatem soleo tueri; Macrobius, à quo multa didici, quasi gratia referendæ loco, ita conor excusare: ut, cum fastos nominauit, de iis tantum intellexerit, qui fasti uulgo dicebantur, non etiam de iis, qui est fasti ipsi quoque erant; comitiales tamen appellabantur. spectauit igitur non uerbi uim, quæ dies omnes, quibus prætor tria uerba fac. posset, siue comitiales essent, siue non comitiales; complectitur; sed consuetudinem loquendi; quod fastos nominabant eos, quibus tantum lege agi posset; cum eos, quibus cum populo posset, comitiales præcipuo uocabulo mallent appellare. Quæritur hic fortasse: cum comitiales omnes essent fasti; iisq; & cum populo, & lege agi posset; cum populo, quia comitiales; lege, quia fasti; fieret ne simul intrinque negatur. nam est si licebat utrumque eodem die, non tamen utrumque poterat eodem tempore. cum enim populus in forum conuenerit; quid iudicibus, aut litigantibus loci relinquatur? porro, si uacaret locus, qui tamen posset prætor, aut iudices, in tanto strepitu, quantum coactæ in unum locum multitudinis solet esse; eorum, qui causas agerent, orationes attentis auribus, animisq; ut par est, excipere; sedata mente diligenter aliquid considerantibus opus est. itaque absurdum est credere, potuisse eodem tempore & cum populo agi, & iudicis operam dari. sicuti fastis iis, qui comitiales non erant, eodem quidem die, non tamen eodem tempore & lege actum, & senatum esse habitum inuenio, sic, ut lege ageretur primum, deinde senatus haberetur. quod cum ex aliis locis, tum ex 111. & ex XII. epistola libri 11. ad Quintum fratrem intelligitur. Ergo, cum omnes comitiales essent fasti, non quia semper lege ageretur, sed quia semper liceret, si modo cum populo non ageretur, ita concludemus: fastos, licet in calendario notatos in iurisdictionem omnes habuisse; fastis licet & notatis, & ius dici, & agi cum populo eodem die, non eodem tamen tempore, potuisse. ideoq; fastos eos quoque fuisse dico, non ex eo quod fieret, sed ex eo, quod liceret. Hæc de fastis. Super sunt nefasti. His omnino neque lege agi, neque cum populo licebat. cum enim opponantur fastis, quorum & numero sunt comitiales; & iurare, quod omnes fasti, siue comitiales, siue non comitiales, prius careant necesse est. licebat autem per eos & causas agi, & concionem haberi, & legem promulgari. nam neque, causas agi, est lege agi; neque, concionem haberi, aut legem promulgari, est cum populo agi. quæ probare singula, magni negotii non est. Agitur lege, cum prætor tria uerba facit, Do, dico, addico: qui est ultimus iudicii dies: cum uero causis audiendis operam dat; lege tunc non agitur. quare fastos esse necesse non est omnes dies, quibus aut pro reo, aut contra reum dicitur. sed fastum eum esse unum fastis est, quo prætor, autis, qui iudicio præest, cum consilio iudicum sententiam ferre debet. itaque in epistola 111. libri 11. ad Quintum fratrem, Ad 111. idus, inquit, dixi pro Bestia de ambitu, apud prætorem Cn. Domitium. quem tamen diem (est autem c. 11. idus Februarii) fastum non fuisse, calendarium indicat: notatur enim, ut nefasti, licet N. nec omnino de octo diebus; qui ab idibus appellantur, mense Februario fastus ullus fuit. quod ideo placuit admoneri, ne quis argueret, uerba ueterum à me, quorundam exemplo, falsa recitari: quoniam quidem in ea, quam nominauimus, ad fratrem epistola, non, Ad 111. idus, sed, Ad 111. in omnibus legitur & impressis & manuscriptis libris. nam, siue 111. siue 111. legas; utrumque diem, & plane, ut dixi, omnes

Idus Februarii inter nefastos fuisse, apposita litera N significat, ultimo tamē die, hoc est idibus ipsi, excepto: qui nefastus primo, fastus deinde fuit: notatur enim sic, N^o. Conciones ad populum illæ quidem, nec tamen comitiales tantum die, sed & fasto, qui comitialis non esset, & nefasto pariter habebantur. nolo enim quenquam in eo falli, quia fortasse, agi ad populum, & agi cum populo, idem esse videantur. quæ diuersa sunt. nam agebatur ad populum, cum ad populum concionē aliquis habebat: agebatur autem cum populo, cum populus aliquam rem, à tribuno plebis, alio uel magistratu latam, suis suffragiis uel iubebat, uel antiquabat, quod fieri comitiales diuitiarum dicebat. concionari autem omnibus æque diebus licuisse, exempla demonstrant. itaque, quæcunque aliquid S. C. erat factum, dimisso senatu, & S. C. ad populum recitatu, magistratus aliquis, qui etiam priuatus senator, concione ei à magistratu data, ad populum uerba faciebat. nec tamen uel erat dies comitialis. nam comitibus fieri S. C. aut omnino senatus haberi non potuisset. quo die igitur agi cum populo, eodem agi apud populum licebat: quo autem agi apud populum, eodem agi cum populo, non semper licebat. exempla sibi quisque notet in legendo: quod facillimum est: sunt enim infinita: itaque puto me facere non inepte, quod passim extant, contentum mihi esse tempus non exultem. Superest de lege promulganda. id enim de tribus, quæ promissum, erat tertium. Ferendæ legis, & promulgandæ non eadem ratio fuit. ferebatur die tantum comitibus, promulgabatur etiam non comitibus, siue fastis, siue nefastis esset. itaque C. Cato tribunus pl. rogationem de abrogando Lentulo imperio, die non comitibus, promulgauit. cum enim & post 1111. nonas Februarii, & ante 1111. idus eiusdem mensis promulgauerit: quod ex epistola 111. libri 11. ad fratrem colligitur: comitibus die promulgare non potuit, ac nefasto quidem. primi enim duodecim Februarii dies nefasti omnes fuerunt. Haberi autem senatum per nefastos omnes licebat: nec per omnes tamen, sed tantum, cum res postularet, habebatur, eorum magistratum, quibus id iuris erat, arbitrari. ita senatus in hoc præstare populo uidebatur: quod agi cum populo per unum modo dierum genus, hoc est per comitiales, quæ fallorum pars erat, haberi autem senatum per duo genera, hoc est & per fastos eos, qui comitales non essent, & per nefastos omnes licebat. Erant præterea duo aliquot promissui, qui neque fasti, neque nefasti poterant appellari, cum lege agi per eos totos neque omnino liceret, neque omnino non liceret: sed partim fasti essent, partim nefasti. horum tria erant genera. alia, prima & postrema diei parte nefasti, media fasti: qui dicebantur intercali, & in calendario his duabus literis notantur, E N. quod est Intercalis. alia, priorie parte nefasti, posteriore fasti: qui notantur ipsi quoque duabus literis, N^o, sed coniunctis, hoc modo N^o. quod ualeat, Nefastus primo. cuiusmodi fuisse dies fere omnes festos, inspecto calendario, cognoscitur. nonnulli, priorie parte fasti, posteriore nefasti: qui notantur sic, F. N. quod, Fastus primo, significat. quod ex genere uidemus in calendario Vinaka fuisse. Dies eos, qui priorie parte aut fasti erant, aut nefasti, de ueteribus, quod meminimus, nemo nominat. de fastis autem media diei parte, hoc est de intercalis, Varro sic libro v. de lingua latina: Intercalis dies sunt, per quos mane & uesper est nefas, medio tempore, inter hostiam caesam, & extra portam, fas. à quo, quod fastum intercedit, intercali, aut, quod intercalum nefas. quo in loco impleti omnes libri mendose leguntur. habent enim extra proiecta, ubi non, porrecta, repositum, à porrecto antiquo uerbo, de sacrificantibus usurpato. cuius uim auge usum Festus, Marcellus, alii declarant. Patet iam, his literis, quæ sunt in Calendario, F. N. C. F. F. N^o, E N, sex dierum genera significari, fastos, nefastos, comitiales, fastos primo, nefastos primo, intercalis: mirarer tamen E N potius, quàm E N esse factum, cum intercali dies designarentur: nulli, Exenterat, item dictum uiderem, quod tamen ab interiora deducitur. quod si cui ueniat in mentem, hæc duarum si terarum connexionem, N^o, non significari, quod nos diximus, nefastus primo, sed potius, nefas prætoris: huius opinionem argumentum primo, & coniectura, uel ex ipsa potius, uel ego sentio, ratione ductum, deinde etiam historiarum ueteris infirmat autoritas. argumentum est hoc. Nemo, cui pauciora sufficiunt, pluribus utitur. quid opus erat, ut ii dies, quibus adscriptum uidemus N^o, nefasti esse iudicarentur, quæ potius literas, quàm unam, apponeret? cur N^o, inquam, non N præsertim cum nefasti dies omnes ita notentur, N: sicuti & fasti, eorum quasi aduersarii, una litera, F, demonstrantur. Age dixit aliquis, leue hoc esse, planeque nugatorium argumentum. quod sane mihi uidetur contra. quid Cicero respondetur? mendacium, & falsitas, quasi testem corruptum, aut inscientem, arguamus? non ita, ut opinor, quisquam desipiet. Sunt igitur hæc in epistola, R. si, Ciceronis uerba, libro 11. ad fratrem. Cognosce nunc idus. Decimus erat Cælio dies. Dotatissus ad numerum indices non habuit. Quibus uerbis cum, idus Februarii, de quibus Cicero loquitur, factum ex parte diem fuisse, satis constat: quandoquidem eo die prætor Domitius, ut de reo cognoscere, sententiamque ferret, in forum descendit: sequitur, ut N^o, quod idibus omnium mensium, exceptis Iunius, in calendario adscriptum uidemus, nefastus dies omnino significari non possit. Eodem in libro altera est epistola, quæ sic incipit: Sextius noster absolutus est ad 11. idus Mart. qui dies, si eo die Sextius absolutus est, certe nefastus plane non fuit. fuit autem, cum ei sic adiunctum N^o, priorie quidem parte nefastus, posteriore autem fastus: sicuti & idus Februarii, de quibus proxime diximus, & omnes dies, quibus in calendario N^o appositum animaduertimus. Aggrediamur nunc, quando dierum rationem, quæque eos literæ significant, satis multis uerbis.

atque etiam, ut arbitramur, satis vere exposuimus, alias, quæ in Calendario sunt, literas, aut con-
citas, eoq; obfcuriores, dictiones interpretari: ut, quos antiquitas capis, eorum commodo pro no-
stra uirili parte consulamus.

NON. nonx. **AGON.** Agonalia. Ouidius. **IN.** entercifus, pro intercisus. **CAR.** Carme-
talia: quod sacra rû, & ferie Carmentis. Varro. **EID.** idus. **LUPER.** Lupercalia: quod in Lu-
percali Luperci sacra faciunt. Varro. **QVIR.** Quirinalia: à Quirino; quod huic deo tenet. **FE-**
RAL. Feralia: ab inferis, & ferendo, quod ferunt tum epulas ad sepulcrum, quibusius ibi paren-
tate. **TER.** Terminalia: quod is dies anni extremus constituitur. duodecimus enim mensis fuit
Februarius. **REGIF.** Regifugium. Ouidius, quanquam est inter Ouidium & Calendarium de die Re-
gifugii controuersia. ille enim assignat ei Februarii diem **XXIII.** in Calendario autem uideo ad **XXIII.**
esse appositum. nec sane, si modo Regifugii dies **N** fuit, uideretur esse potuisse diem **XXIII.** hoc est Termina-
labus; quæ **N** dies fuit. alioqui dies idem & **N** & **N** fuisset. **EQ.** Equiria. Varro, Festus, Ouidius.
LIB. Liberalia. Varro. **QVIN.** Quinquatrus. Varro. **TVBIL.** Tubilustrium: quod eo die in
aetio furuiro sacrorum tubæ lustrantur. Varro. **Q. RELX.** c. 7. quando rex cominiuit, fas. Varro:
apud quem mendose legitur, Dies, qui uocatur sic, quando rex cominiuit, fasus dictus ab eo, quod
eo die rex sacrificulus dicat ad cominium ad quod tempus est nefas. ab eo fas. deinde sequitur
separatum. itaque post id tempus lege actum. sæpe dies & c. cum ita legendum sit, conuenit. Dies,
qui uocatur sic, quando rex cominiuit, fas, is dictus ab eo, quod eo die rex sacrificulus dicat ad co-
minium ad quod tempus est nefas, ab eo fas. itaque post id tempus lege actum sæpe. dies & c. &
apud Festum in litera **Q.** mendosum illud est, quando herus cominiuit, fas: cum legendum sit,
quando rex cominiuit, fas. **CIRC.** Circenses. **FORD.** Fordicidia: à fordus bubus. bos forda,
quæ fert in uentre, quod ea die publice immolantur boues prægnantes in curiis. complures à for-
dis credendis fordicidia dicta. Varro. **CER.** Cerealia. Varro. **PAL.** Palilia: à Pale: quod se-
riz ei dæx sunt. Varro. **VIN.** Vinalia: à uino. Varro. **ROB.** Robigalia: dicta ab Robigo,
secundum segetes. Varro. **FLOR.** Floralia. Ouidius, Plinius. **COM.** Compitalia. **LEM.**
Lemuria. Varro, Ouidius. **LVD. MART. IN CIRC.** Ludi Marti in Circo. Ouidius.
MART. CAR. MONET. Marti, Carnæ Deæ, Monetæ Lunoni. Macrobius, Ouidius.
IN CAPIT. In Capitolio. **VEST. NE. PR.** Veste nefas Prætori. **MAR.** Marti Ma-
turtæ. Ouidius. **Q. ST. D.** Quando sterces deferuntur. Varro, Festus, Ouidius. **POPULIF.**
Populifugium, pro populisugium. **APOLLIN.** Apollinares. **MERC.** Mercurio. **VICT.**
Caesaris Victoria Caesaris. **NEPT.** Neptunalia. **FVR.** Furinalia. **FER.** Feralia. **HISP.** His-
paniam uicit. **PORT.** Portumnalia. **VIN. FR.** Vinalia. fas Prætori. Varro, Plinius. **CONS.**
Consualia. Plutarchus. **VOLC.** Volcanalia. Varro. **OPIC.** Opiconsua. Varro. **VOLT.** Voltur-
nalia. Varro. **H. DARA VICTORIAE IN CVRIA DEDIC. EST.** hoc die ara Victoriae
in curia dedicata est. **FER. NEP.** Ferie Neptuno. **FEQVOR. PAOR.** Ferie equorum proban-
dorû. Valerius Max. lib. II. **LVD. CIR.** Ludi Circenses, in Augusti die natali. Suetonius, Dion.
MEDIK. Meditrinalia à Meditrina dea. Varro. **AVGVST.** Augustalia. **FONT.** Fon-
tanalia. Varro. **ARM.** Armilustrium. Varro. **IPVL. INDICT.** Epulû indictum. **LVD.**
PLEB. IN CIRC. Ludi plebei in Circo. Suetonius. **AGO.** Agonalia. **SAT.** Saturnalia.
Macrobius. **OPALI.** Opalia. Varro, Macrobius. **DIV.** Diualia, Diui Iulii dies festus.
LAR. Larentinalia. Varro, Ouidius, Plutarchus.

F I N I S.

ERRATA.

EMENDATA.

Pag. vers.

8	22	Sp. Cominius. II.
49		De Venentibus. An. CCLXXIX.
10	8	De Fidenatibus.
19	5	An. CCCLXXIII.
15	34	Hoc anno sine Cos. Resp. fuit.
CDXX.		A. Cornelius.
18	16	Garges.
	33	VIII. K. Febr.
	54	De Siulis.
19	28	X. K. April.
20	25	VI. Idus Mart.
21	10	Mortuus.
	29	C. Flaminius C. F. P. Nepos.
22	41	C. F. Cn. N. Piso.
24	31	Aquilius.
	53	Attilius.
25	32	K. Febr.
	51	XI. K. Nouem.
26	59	P. F. M. N. Lentulus.
	61	Messalla.
	62	Ap. F. A. N.
28	1	Diui F. III. VIR.
	19	L. Gellius L. F. L. N.
	25	III. Id. Octob.
	28	P. Antonius. M. F. M. N.
	29	L. Flavius.
	49	P. N. Patrus.
	57	VII. Id. Febr.
	60	DCCXX.
29	5	Attratinus.
		III. Idus.
		DCCXXIV.
30	4	Cesar.
	22	Q. Caecilius.
	31	M. N. Mutlus.
	39	Potest. xii.
	47	DCCXXIV.
	51	Imp. Caesar.
31	39	Maluentani.
40	5	Neus.
	58	Q. Scipionem socerum.
41	41	Romanorum gentium.
46	10	Ponticibus.
48	20	Reprehendit Plutarchum amicus meus, quod scripserit C. Marium a nonnullis Ne- potem appellatum.
51	51	VERVCCOSSVS à uerrucca.
57	44	L. PRON. COS.
64	48	quorum

Sp. Cominius. Atratinus. II.
De Venentibus. An. CCLXXIX.
De Fidenatibus.
An. CCCLXXIII.
CDX. Hoc anno sine Cos. Resp. fuit.
A. Cornelius.
Gurges.
VII. K. Febr.
De Siculi.
K. April.
III. Idus Mart.
Mortuus.
C. Flaminius, C. F. P. Nepos.
C. F. C. N. Piso.
Aquilius.
Attilius.
V. K. Febr.
XII. K. Nouem.
P. F. / N. Lentulus.
Messalla.
Ap. F. Ap. N.
Diui F. C. N. III. VIR.
L. Gellius L. F. L. N. Pophcola.
III. Id. Octob.
P. Antonius.
L. Flavius.
L. N. Patrus.
VII. K. Febr.
DCCXX.
Attratinus.
III. Idus.
DCCXXIV.
Cesar.
Q. Caecilius.
N. N. Mutlus.
Potest. xii.
DCCXXIV.
Imp. Caesar.
Maluentani.
Necus.
Q. Scipionem socerum.
Romanorum gentium.
Ponticibus.
Reprehendit nonnullos amicus meus, quod scripserint contra Plutarchum C. Marium Nepotem appella- tum.
VERVCCOSSVS à uerrucca.
L. PRON. PLANCVS COS.
quorum

SERIES CHARTARVM.

AA. BCDEFGHIKLMNOPQ

APVD PAVLVM MANVTIVM

A L D I, F. M D L V.

